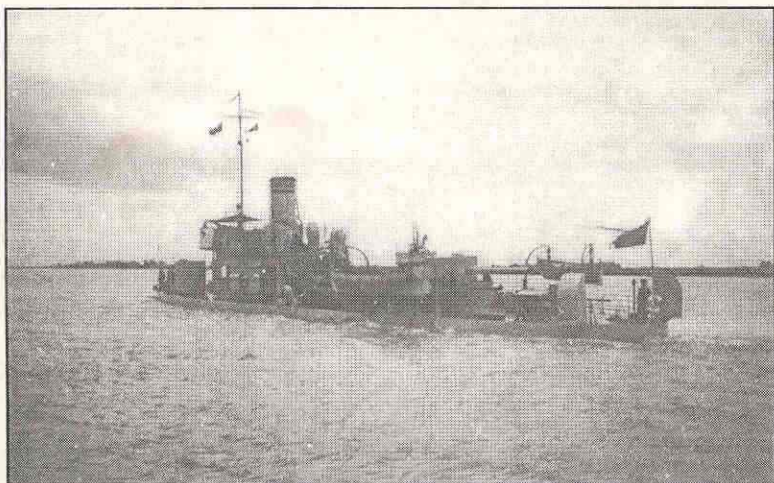


C-dor (rtg.) NICOLAE C. PETRESCU



CU TRICOLORUL LA CATARG
COMANDANȚI DE MARINĂ ÎN
RĂZBOIUL PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI



Editura și tipografia
EUROPRODUCT

Biografie Autor introdusa in carte din Biblioteca Virtuala Maritima www.marinarii.ro :



**COMANDORUL NICOLAE C. PETRESCU
(1926-2008)**

Fiul Anicăi și al lui Constantin I. Petrescu, comandorul Nicolae Petrescu s-a născut la 20 iunie 1926, la Curtea de Argeș, jud. Argeș.

În luna octombrie 1948 a fost încorporat la Marină.

A absolvit Școala primară Flămânzești, Curtea de Argeș (1940), Școala Medie a M.F.A. (1961), Școala Militară de Ofițeri de Marină (1958), Cursul postacademic organizat de Academia Militară (1973) și Facultatea de Istorie din cadrul Universității București (1970).

A activat în Comandamentul Marinei Militare, la Flotila de Dunăre, Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân”, ca redactor șef al gazetei „Flota Patriei” și director al Muzeului Marinei Române (1975 - 1987).

Este autorul lucrărilor „*Marinari prin ploi de foc. 1877-1878*“, Editura Militară (1978), „*Cu tricolorul la catarg. Comandanți de marină în războiul pentru întregirea României*” (2002), „*Marinari pe cerul patriei. Piloți și observatori aerieni în războiul pentru întregirea României*” (2003), „*Marina Militară Română în războiul pentru întregirea României. File de istorie*” (2004), „*Contraamiralul Horia Măcellariu. „Gloria – dulce și amară povară*” (2005) și „*Marina Militară Română în războiul antisovietic*” (2008), toate publicate la Editura și tipografia Europroduct Pitești.

A prezentat circa 30 de referate și comunicări la sesiuni de comunicări științifice, seminarii și congrese naționale și internaționale, a publicat peste 30 de articole de specialitate și a participat la numeroase emisiuni de radio, TV și la realizarea unor filme documentare.

A avut o contribuție notabilă la dezvoltarea și afirmarea Muzeului Marinei Române.

A fost distins cu Ordinul Muncii clasa a III-a (1954), Medalia „Meritul Militar” clasele a II-a (1954) și I (1958), Medalia „Virtutea ostășească” clasa I (1959), Ordinul „Meritul Militar” clasele a III-a (1964), a II-a (1969) și I (1974), Medalia jubiliară „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale R.P.R. (1964), Medalia „A XXV –a aniversare a eliberării patriei” (1969), Medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972), Medalia „A XXX-a aniversare a Zilei Armatei RSR” (1974), Medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974), „Medalia comemorativă „A 40-a aniversare a Revoluției din august 1944” (1984) și Medalia „A XXV-a aniversare a eliberării patriei” (1964).

A fost membru al U.N.C.M.R.R. – filiala Argeș.

S-a stins din viață la 7 iulie 2008, la Pitești.

Sursa: Comandor dr. Marian Moșneagu, „*Dicționarul Marinarilor Români*”, Editura Militară, București, 2008, p. 376-277

Nota www.marinarii.ro :

Această carte în format digital este pusă la dispoziția publicului general pentru a fi folosită în scopuri ne-comerciale. Re-distribuirea cărții în format digital în alte web site-uri se va face gratuit cu specificarea sursei.

Comandor (rtg.) NICOLAE C. PETRESCU

CU TRICOLORUL LA CATARG

**Comandanți ai Marinei Militare în Războiul
pentru Întregirea României**

Pitești 2002

*Soției mele Maria
pentru generozitatea cu care
a sponsorizat apariția cărții*

CUPRINS

COMANDANȚI DE MARI UNITĂȚI ȘI UNITĂȚI DE MARINĂ ÎN RĂZBOIUL PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI.....	5
BĂLESCU CONSTANTIN - Viceamiral - Șeful Serviciului Marinei din Marele Cartier General	10
EUSTAȚIU SEBASTIAN - Contraamiral Comandantul Marinei Militare.....	24
NEGRESCU NICOLAE - Contraamiral – Comandantul Flotei de Operațiuni	35
NICULESCU RIZEA CONSTANTIN - Viceamiral – Comandantul Apărărilor sub Apă	51
SCODREA VASILE - Viceamiral - Comandantul Flotei de Operațiuni	68
RĂDULESCU CONSTANTIN - Comandor - Comandantul Grupului Port-Mine și Dragă-Mine	91
GAVRILESCU A. MIHAIL - Viceamiral – Comandantul Grupului Canoniere și Șalupe	101
TOESCU VASILE - Comandor – Comandantul monitorului „Lahovari“ și al Diviziunii a II-a Monitoare	105
MICLESCU CONSTANTIN - Căpitan-Comandor- Comandantul monitorului „M. Kogălniceanu“	115
LUPAȘCU DUMITRU - Contraamiral în rezervă - Comandantul monitorului „I. C. Brătianu“	126
SION ALFONS - Comandor- Comandant al monitorului „Catargiu“	134
NEGRU NICOLAE - Comandor - Comandantul Escadrei de Dunăre	145

COMANDANȚI DE MARI UNITĂȚI ȘI UNITĂȚI DE MARINĂ ÎN RĂZBOIUL PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI

Marina Militară Română a intrat în Războiul pentru Întregirea României cu următoarea „Ordine de bătaie“:^{*}

1. Serviciul Marinei din Marele Cartier General Român condus de contraamiralul Bălescu Constantin, Director superior. Prin dispozițiunile M.C.G. s-au stabilit Serviciului Marinei ca atribuții:

- reprezentarea conducerii superioare a tuturor forțelor marinei;
- pregătirea tehnică și supravegherea îndeplinirii tuturor însărcinărilor date diferitelor forțe ale marinei;
- pregătirea și organizarea transportului pe apă a trupelor, a materialelor de război și subzistențelor;
- asigurarea, în timpul operațiunilor militare, a transportării trupelor de uscat pe Dunăre, pe brațul Borcea în zonele Turtucaia, Silistra, Cernavodă conform ordinelor M.C.G.

2. Direcția Marinei, din Ministerul de Război - Marele Stat Major.

3. Comandamentul Marinei Militare, comandant contraamiralul Eustațiu Sebastian cu:

- Arsenalul Marinei, comandant comandorul Ciuchi Constantin;
- Depozitele generale ale Marinei Militare, comandant comandorul Cătuneanu Alexandru;
- Șantierul Naval Fernic (militarizat), comandant căpitan-comandorul Boerescu Cezar;
- Căpităniile de porturi (25);
- Grupurile de Transport Brăila-Cernavodă, Galați-Tulcea;
- Detașamentele de pază porturi;
- Apărarea podurilor Cernavodă-Fetești și a Depozitului Hinog.

Mari Unități operative:

a) Flota de Operațiuni, prima M.U. operativă principală a Marinei Militare Române. La comandă se găsea contraamiralul Negrescu Nicolae. Flota de Operațiuni era subordonată nemijlocit Serviciului

^{*} Datele cu privire la „Ordinea de bătaie“ a Marinei Militare în Războiul pentru Întregirea României se găsesc la Arhivele Militare Române (A. M. R.) Fond Divizia de Dunăre, Dosarele nr. 16, 25, 32, f. 16, 81, 168, 169, 77.

Marinei din M.C.G. Începând cu 25 august 1916, au intrat în compunerea acestei M.U. trei canoniere ruse și a fost numită: „Flota de Operațiuni româno-ruse pe Dunăre“.

M.C.G. a decis pentru această M.U. operativă misiunile:

- susținerea flancului drept al Armatei din Dobrogea și împreună cu garnizoana Turtucaia să participe la distrugerea forțelor navale fluviale inamice.

- interzicerea trecerii unei forțe navale în aval de Turtucaia în scopul de a întoarce și a face să cadă apărarea capului de pod.

Flota de Operațiuni era formată din:

a) Escadra de Dunăre comandată de comandorul Negru Nicolae.

Escadra avea în compunerea sa:

1) Diviziunea a I-a și a II-a de montoare cu 4 nave:

- „Lascăr Catargiu“, comandant locotenent-comandorul Sion Alfons.

- „Alexandru Lahovari“, comandant căpitan-comandorul Toescu Vasile.

- „Mihail Kogălniceanu“, comandant locotenent-comandorul Miclescu Constantin.

- „I. C. Brătianu“, comandant căpitan-comandorul Lupașcu Dumitru.

2) Grupul vedete fluviale cu 8 nave:

- „Maior Ene Constantin“ (Nr. 1)

- „Căpitan Nicolae Lascăr Bogdan“ (Nr. 2)

- „Căpitan Mihai Romano“ (Nr. 3)

- „Maior Dimitrie Giurescu“ (Nr. 4)

- „Maior Gheorghe Șonțu“ (Nr. 5)

- „Maior Nicolae Grigore Ioan“ (Nr. 6)

- „Locotenent Dimitrie Călinescu“ (Nr. 7)

- „Căpitan Valter Mărăcineanu“. (Nr. 8)

3) Diviziunea canoniere ruse, comandant comandorul Alexis Swigne, cu 3 nave:

- „Teretz“, „Cubaneț“ și „Donetz“.

4) Grupul canoniere și șalupe comandant căpitan-comandorul Gavrilescu Mihai cu 4 canoniere și 4 șalupe:

- „Grivița“, „Bistrița“, „Oltul“, „Siretul“ (canoniere).

- „Teleorman“, „Argeș“, „Vedea“, „Troțușul“ (șalupe).

5) Grupul Port-Mine și Dragă-Mine, comandant locotenent-comandorul Rădulescu Constantin. Grupul cuprindea pontoane cu mine, remorhere, șalupe, șlepuri, bărci, lotci drăgi, stăvilare, explozibili etc.

6) Convoitul de Aprovizionare hrană, combustibili și muniții, comandant căpitan-comandorul Munteanu Gheorghe (era subordonat Flotei de Operațiuni numai operativ).

7) Spitalul Naval (plutitor) cu nava „Principele Carol“ un șlep și 10 șalupe.

8) Șantierul Naval Mobil cu docuri plutitoare, remorhere și șlepuri ateliere.

9) Grupul de baterii de pe malul stâng al Dunării, comandant locotenent-comandorul Puricescu Nicolae.

b) Apărările sub Apă (A.S.A.), a doua M.U. operativă principală a Marinei Militare Române, comandant comandorul Niculescu Constantin Rizea. A.S.A. depindeau direct de Serviciul Marinei din M.C.G. și de comandamentele Armatei a II-a și a III-a în zona cărora se aflau unitățile apărărilor sub apă. Principalele misiuni stabilite A.S.A. de către Serviciul Marinei din M.C.G.:

- supravegherea și apărarea litoralului fluvial românesc de la Turnu-Severin până la Sulina prin lansarea barajelor de mine, atacuri cu torpile, organizarea de obstacole, stăvilare etc.

- distrugerea flotilei inamice de pe Dunăre.

- supravegherea și apărarea defensivă a litoralului maritim (până la sosirea Flotei ruse n. a.).

În compunerea A.S.A. intrau:

a) Detașamentele de mineri-torpilori (stații de lansat torpile și mine de curent). Comandant locotenent-comandor Tăutu Eugen.

b) Detașamentul rus de mineri torpilori. Comandant căpitan-comandorul Semenov.

c) Grupul Artilerie de Debarcare. Comandant căpitanul Niculescu Matei.

d) Grupul Dragă-mine și Zăgaze. Comandant locotenentul Dumitrescu Alexandru.

e) Grupul Torpiloarelor („Sborul“, „Năluca“, „Zmeul“). La Turnu-Severin se găsea un Detașament de marină și artilerie de debarcare (Gura-Văii) în subordinea Armatei a II-a. Marina Militară era

reprezentată în Statul Major Regal de contraamiralul Gracoschi Nicolae. Diferiți ofițeri de marină se aflau detașați în Corpul Aviației, Ministerul de Război-Direcția Muniții, Arsenalul Armatei, Ministerul de Externe, Direcția Navigației Fluviale Române (N.F.R.) și Serviciului Maritim Român (S.M.R.).

În organica Marinei Militare mai intrau:

Sectorul I Constanța al Apărării Maritime care avea la comandă pe comandorul Rădulescu Paul și Sectorul II Sulina comandat de locotenent-comandorul Chirițescu Nicolae. La 24 august 1916, Apărarea portului Constanța a trecut sub ordinele comandantului Flotei ruse din Marea Neagră, amiralul Patton¹.

Grupul Sulina a rămas în subordinea Comandamentului Marinei Militare.

Flota de Operațiuni și Apărările sub Apă și-au îndeplinit misiunile ce le-au revenit în condițiile în care fronturile românești au trecut prin repetate și dureroase înfrângeri. Onoarea și prestigiul marinei au fost salvate numai prin înalta pregătire de specialitate, forța morală, curajul, spiritul de disciplină, devotamentul față de Patrie dovedită de marinari și de comandanții lor. Forțele marinei au fost în contact permanent cu inamicul, bine organizat, mult superior ca dotare și efective și mereu în ofensivă. Adversarul dispunea pe Dunăre de o flotă modernă, ce depășea cu mult pe cea română, iar la uscat au acționat trupe bine instruite sprijinite de o artilerie de mare calibru (până la 305 mm n. a.) condusă de specialiști germani.

Numeroase sunt aprecierile pozitive ale regelui Ferdinand, ale unor generali români și comandanți ruși care prin „Ordine de Zi“ au adus mulțumiri marinarilor pentru modul în care au acționat în subordinea lor sau independent. Chiar generalul Toșeff, comandantul forțelor bulgare, germane și turcești care au acționat în Dobrogea a scris într-o publicație apărută în Bulgaria că „flota română ne-a făcut mult rău în operațiunile de la Turtucaia“. Comandanții navelor Flotei Austro-Ungare de Dunăre au declarat că „deși Escadra lor era superioară în număr, n-a încercat să atace forțele navale fluviale române deoarece

¹ Arhivele Militare Române (A. M. R.), Fond Divizia de Dunăre, Dosar 32, f. 77.

cunoșteau pregătirea intensă a acestora în torpile^{*}.

Pentru operațiunile de la Turtucaia, sprijinirea flancului drept al frontului din Dobrogea, evacuarea parcului plutitor pe Dunăre, luptele contra soldaților și marinarilor ruși bolșevici la Galați, Ismail, Chilia și Vâlcov, numeroși ofițeri, maiștri, subofițeri și grade inferioare de marină au primit înalte ordine și medalii de război („Mihai Viteazul“, „Coroana României“, „Steaua României“, „Bărbăție și Credință“, „Virtutea Militară“ etc.).

Autorii lucrărilor de istorie care au tratat evenimentele militare române în primul război mondial au scris elogios despre sprijinul dat de Flota de Dunăre flancului drept al Armatei din Dobrogea (mai târziu Armata de Dunăre n. a.) și luptelor ulterioare de pe ambele maluri ale Dunării.

Marina Militară Română a dispus în timpul războiului de un corp de comandanți care merită pe deplin caracterizarea „de elită“, ofițeri cu temeinice cunoștințe militare și de specialitate dobândite în Academiile Navale occidentale, în voiajele de instrucție (practică) efectuate pe mările și oceanele lumii și pe navele de luptă ale marinei române. Comandanții M.U. și U. de marină se detașau, fără excepție, prin facultăți intelectuale superioare, cunoașterea a cel puțin două limbi de circulație internațională, educație militară completă, aptitudini de comandă probate în focul luptelor. Își iubeau țara, arma și profesia de ofițer marină fiind devotați până la sacrificiu suprem cauzei, idealului național al României.

Studiul evoluției comandanților de marină participanți la primul război mondial de la începuturile carierei lor militare, ne dezvăluie o lume de evenimente interesante și fascinante prin frumusețea și chiar prin dramatismul lor. Convinși fiind că toți cei care au trecut prin situații similare precum și cei care comandă în prezent M.U. și U. de marină sau se pregătesc pentru una din cele mai fermecătoare dar dificile profesii din lume se vor regăsi în paginile ce urmează, îi invităm să le parcurgă cu respectul cuvenit unor înaintași, al căror singur scop a fost onoarea și prestigiul Marinei Militare Române.

* Prizonierii inamici de la Turtucaia spuneau că aveau teamă de flotă și că „flota trăgea bine“.

BĂLESCU CONSTANTIN
Viceamiral - Șeful Serviciului Marinei din Marele
Cartier General



S-a născut în ziua de 12 ianuarie 1864 la Turnu-Severin. Fiul lui Ion și al Anetei. Căsătorit la 19 noiembrie 1889 cu Emilia Cătățeanu în orașul Galați. A avut patru copii: Ionel Octavian (1893), Constantin (1895), Mircea Emil (1898) și Dumitru Dan (1906).

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala Navală Brest	Elev	1881
Corpul Flotilei	Sublocotenent	1883
Inspectoratul Porturilor	Sublocotenent	1886
Depozitele Flotilei	Locotenent	1887
Depozitele Flotilei	Căpitan	1891
Arsenalul Flotilei	Căpitan	1891
Inspectoratul Porturilor	Căpitan	1892
Administrația Centrală a Războiului	Căpitan	1895
Inspectoratul Navigațiunii și Porturilor (căpitan de port cls. I, Constanța).	Maior	1896
Divizia de Mare (secund, crucișătorul „Elisabeta“, comandant bric „Mircea“).	Maior	1897
Școalele Marinei	Locotenent-comandor	1898
Divizia de Mare (comandant crucișătorul „Elisabeta“).	Locotenent-comandor	1901
Administrația Centrală a Războiului	Căpitan-comandor	1902
Divizia de Mare (comandant Divizia de Mare)	Căpitan-comandor	1905
Divizia de Mare	Comandor	1907
Arsenalul Marinei	Comandor	1908

Divizia de Dunăre	Comandor	1909
Arsenalul Marinei, (comandant).	Comandor	1910
Ministerul de Război (Statul Major General)	Comandor	1911
Arsenalul Marinei	Comandor	1911
Ministerul de Război (Statul Major General)	Comandor	1913
Divizia de Mare	Contraamiral	1913
Ministerul de Război	Contraamiral	1914
Marele Cartier General	Contraamiral	1916
Ministerul de Război Director al Marinei	Viceamiral	1916
Ministerul de Război pensionat ² .	Viceamiral	1920

În anul 1882, ca elev al Școlii Navale franceze din Brest, participă, ambarcat fiind pe nava „Reine Blanche“, la o călătorie de instrucție navală în jurul lumii. După absolvirea, cu aprecieri elogioase, a Școlii Navale din Brest cu gradul de sublocotenent, este repartizat la Corpul Flotilei (1 august 1883). Prima notare din cariera sa vine din partea colonelului Murgescu Ion, comandantul Flotilei, la 1 aprilie 1887. Nu se întrevădeau perspective prea bune pentru viitor. „Caracter tăcut și posomorât, neglijent, nu are autoritate asupra oamenilor, trăiește retras, arată puțin zel, nu are aptitudine pentru marină, slab cu inferiori, puțin scrupulos, inteligență limitată și capacitate în consecință, pricepe greu“. I se acordă însă încredere: „Are dorința de a se perfecționa în arma sa. Este încă tânăr și desigur se va îndrepta, este util în serviciu, pe bastimente, fiind ieșit din Școala Navală de la Brest. I s-a încredințat misiunea de a conduce oamenii pentru a lucra în Arsenalul de Construcție Navală de la New-Castle“, concluzionează colonelul Murgescu³.

Din caracterizarea aceasta aflăm că „are un aspect puțin apropiat“ și „boli reumatismale“⁴.

Ofițerul nu a dezamăgit încrederea ce i s-a acordat. În anul 1889, luna noiembrie, colonelul Urseanu Vasile, comandantul crucișătorului „Elisabeta“, îl aprecia astfel: „În campania de vară pe crucișătorul „Elisabeta“, lt. Bălescu C. (în 1887 a fost avansat la gradul de locotenent n. a.) a fost un excelent ofițer. A condus cu inteligență și exactitate serviciul cu care a fost însărcinat și s-a ocupat cu calcule și

² A.M.R. Fond Ofițeri marină bătrâni, litera B. Nr. 165, Memoriul Calificativ f. 2.

³ *Ibidem* f. 4.

⁴ *Ibidem* f. 8.

tir. Foarte bun ofițer de cart⁵.

Comandantul Flotilei, în calitate de șef superior, îl caracteriza, în decembrie 1889, tot într-o notă laudativă: „Foarte bun ofițer de bord. Conduită foarte bună, ținută foarte corectă. Fiind vechi în grad, va trebui a se îmbarca pentru a-și face stagiul⁶.”

În anii 1890 și 1891, a participat, ca ofițer de bord, pe crucișătorul „Elisabeta“ (ofițer de calcule și tir) la voiagele de instrucție ale navei, în primul an în Marea Mediterană, cu escală la Constantinopol și în al doilea an, cu vizite la: Smirna, Chios, Alexandria, Malta, Tunis (portul La Goulette), Villefranche, Antibes, Cannes, Toulon, Gibraltar, Cadix, Spezzia, Livorno, Palermo, Prinkip și Pireu. Marșul a durat cinci luni. La Constantinopol, locotenentul Bălescu C. își prinde la piept prima sa decorație, ordinul „Medgidie“ acordat de către sultanul Abdul Hamid al II-lea.

Comandantul Flotilei colonel Murgescu I. arăta în caracterizarea din octombrie 1890: „Lt. Bălescu merită a fi propus la înaintare la alegere... este un ofițer distins care a profitat de studiile ce a făcut în Școala Navală de la Brest. Serios, servește foarte bine. Conduită foarte bună⁷”. Comandantul crucișătorului „Elisabeta“ colonelul Urseanu V. are aprecieri superlative la adresa ofițerului pe timpul campaniei bastimentul (1890-1891) la care a participat: „Ca ofițer de calcule și tir s-a condus în mod excelent. Este capabil, instruit, inteligent și studios. La finele campaniei a fost înaintat“. (A fost avansat la gradul de căpitan n. a.)⁸. Inspectorul General al Flotilei, colonelul Murgescu I. a menținut, la 31 decembrie 1891, notele date de șefii săi direcți.

În cadrul Inspectoratului Porturilor (octombrie 1892 - octombrie 1893) în calitate de comandant al companiei Sulina și al canonierei „Bistrița“, ofițerul a primit calificative foarte bune. Colonelul Murgescu I, consemna în Foaia calificativă a acestuia: „Căpitanul Bălescu C. s-a condus foarte bine în serviciile sale de la Sulina. A supravegheat bine serviciul de carantină de la Sulina. Are conduita morală foarte bună. Este un ofițer de viitor care va aduce însemnate

⁵ *Ibidem* f. 10.

⁶ *Ibidem* f. 10.

⁷ *Ibidem* f. 11.

⁸ *Ibidem* f. 12.

serviciu Flotilei, prin instrucția și tactul său corect⁹.

În campania de vară a bricului „Mircea“ din 1894, la care a participat, a obținut unele rezultate bune. Comandantul navei Lt.-Colonelul Irimescu Ilie îi surprinde însă și unele curențe în special de caracter. Este apreciat astfel: „Bun ofițer, posedă toate cunoștințele necesare armeei sale și caută să se perfecționeze. A fost însărcinat cu calculele nautice și timoniere. S-a achitat prea bine de acest serviciu, ca ofițer de cart, execută bine serviciul, dar într-un mod zgomotos. Conduita lasă de dorit în ceea ce privește ordinea și dispozițiunile luate de superiori, deși le execută punctual, totuși le discută în careu cu ofițerii inferiori gradului său. Ținuta îngrijită¹⁰.

Aprecierile negative au fost amendate de către Inspectorul General al Flotilei, generalul Murgescu I.: „găsesc in juste notele date de comandantul bricului „Mircea“. Inspectorul Porturilor, maiorul Barbieri, îl apreciază, în martie 1895, cu calificativul foarte bine, notând: „Pe timpul cât a comandat Compania a I-a a porturilor s-a achitat foarte bine de datoria sa, căutând a aduce îmbunătățirile posibile atât în organizarea companiei, cât și în instrucția trupei¹¹.

Directorul Flotilei, colonelul Urseanu V., menține „cu satisfacție“ toate notele bune date de diferiții săi șefi: „Îndeplinește toate condițiunile pentru a se putea prezenta la examenul de maior și prin conduita sa în serviciu și aptitudine merită să înainteze la alegere“, nota colonelul Urseanu.

În noiembrie 1895, căpitanul Bălescu C. susține examenul de maior pe care-l promovează cu excelență. Inspectorul General, generalul Murgescu I. menționează: „v-a trebui cât mai curând ambarcat pe nave, căci este mult timp de când nu a navigat“. La 8 aprilie 1896 ofițerul este avansat la gradul de maior. Se revine cu recomandarea scrisă de-a fi ambarcat motivându-se: „Este detașat de aproape doi ani de zile în serviciul Ministerului de Război, unde lucrează cu multă silință și se ține bine la curent cu programele marinei. Pentru formarea sa ca ofițer trebuie să se imbarce pe mare cât mai curând“ (Generalul Murgescu, Inspector General al Marinei).

⁹ *Ibidem* f. 13.

¹⁰ *Ibidem* f. 15.

¹¹ *Ibidem* f. 16.

A fost ambarcat în aprilie 1897 ca secund pe crucișătorul „Elisabeta“ participând la efectuarea unor lucrări hidrografice ale portului Constanța și ale radei acestuia, la trageri de artilerie în țintă și la lansări de torpile. Generalul Murgescu I. îl apreciază astfel: „Este un bun ofițer superior de marină. S-a pus în curent cu practica serviciului la bord de la care a fost privat prin lunga detașare la uscat. Va trebui ambarcat din nou în calitate de comandant și atunci își va completa desigur cunoștințele practice ale serviciului. Conduită foarte bună“¹². A fost numit comandant al bricului „Mircea“ (1898). Nava vizitează porturile bulgare Burgas și Varna. Este decorat de principele Ferdinand al Bulgariei cu ordinul „Sf. Alexandru“ clasa a IV-a. A fost apreciat că „a condus foarte bine comanda bricului „Mircea“, și că s-a ocupat de instrucția ofițerilor și a echipajului“. A îndeplinit și funcția de Director al Școalelor Marinei concomitent cu cea de comandant al bricului „Mircea“ fiind și în această calitate bine apreciat: „Lt. Colonel Bălescu C. se ocupă cu multă stăruință de școli și aduce reale servicii marinei. Este un ofițer studios și cu „mult viitor“, scrie în Foaia sa de apreciere contraamiralul Murgescu I. în octombrie 1899¹³.

Comandantul Diviziei de Mare, comandorul Koslinsky Emanoil în subordinea căruia se aflau școlile marinei, aprecia cursul asupra moralei pe care îl preda Lt.-Comandorul Bălescu C. „drept meritoriu“ adăugând „ofițerul posedă o instrucție întinsă asupra tuturor ramurilor armei și s-a achitat foarte bine de îndatoririle sale. Figurează pe tabloul de înaintare la alegere și merită a înainta. Conduită exemplară. Ținută corectă“¹⁴. În octombrie 1901, Inspectorul General al Marinei Murgescu I. aprecia cu calificativul foarte bine modul în care Lt.-Comandorul Bălescu C. a condus corpul Școalelor Marinei, socotindu-l „un ofițer studios și bun comandant de vas, merită a fi avansat la alegere. Este pe tabloul de anul trecut. Conduită foarte bună, ținută corectă“¹⁵.

Comandantul Diviziei de Mare căpitan-comandorul Eustațiu S. are o apreciere măgulitoare la adresa ofițerului notând în caracterizarea

¹² *Ibidem* f. 17.

¹³ *Ibidem* f. 19.

¹⁴ *Ibidem* f. 21.

¹⁵ *Ibidem* f. 21.

din octombrie 1901: „este bine cunoscut de toți șefii săi pentru a mai fi nevoie să fie notat detaliat. Asemenea și valoarea sa personală îl plasează între excelenții ofițeri superiori ai acestei arme”¹⁶. Comandantul Divizie de Mare consideră să fie menținut și anul acesta pe tabloul de alegere la gradul de căpitan comandor unde figura de doi ani consecutiv.

În anul 1901 în calitate de comandant al crucișătorului „Elisabeta” a executat, împreună cu bricul „Mircea”, o recunoaștere a coastei Asiei și a Bosforului. În prezența ministrului de război a condus un exercițiu de lansare a unei torpile. Asemenea lansări au avut loc și în timpul nopții, fiind o premieră pentru ofițeri pregătiți în această specialitate (arme sub apă n. a.). Inspectorul general al Marinei comandorul Koslinsky E. nota în noiembrie 1901 „a comandat cu distincțiune crucișătorul „Elisabeta”, mențin propunerea de a fi înaintat la alegere”¹⁷. Ministru de Război A. Sturdza îl aprecia ca un „ofițer inteligent, învățat, zelos care dă multă speranță pentru viitor. Înaintat la numărul 903”¹⁸. A fost avansat căpitan-comandor în anul 1903. A participat în anul 1904, în calitate de comandant al crucișătorului „Elisabeta” și al Diviziei de Mare, la festivitatea organizată cu prilejul intrării în Serviciul Maritim Român (S.M.R.) a navei de pasageri „România”. În onoarea acestui eveniment crucișătorul a tras 21 salve de salut. Anul 1905 confirmă pe deplin calitățile sale de comandant de crucișător, reușind să pună ordine în organizarea serviciului la bord și în starea de curățenie a bastimentului. S-a remarcat prin măsurile luate în legătură cu prezența la Constanța a navelor rusești răsculate, crucișătorul „Potemkin” și torpilorului „Flag”. La bordul crucișătorului „Elisabeta” s-au alarmat posturile de luptă, au fost încărcate tunurile de mare calibru și puse în stare de intervenție rapidă. Nava a fost pregătită pentru un eventual conflict armat (activități specifice luptei pe mare). S-a și tras asupra torpilorului „Flag”. Comandantul crucișătorului „Elisabeta” căpitan-comandorul Bălescu C. a participat la tratativele duse cu conducătorii marinarilor răsculați reușind să evite producerea unui mare dezastru.

¹⁶ *Ibidem* f. 22.

¹⁷ *Ibidem* f. 23.

¹⁸ *Ibidem* f. 25.

Inspectorul Marinei comandorul Koslinsky E. îl nota în noiembrie 1905 astfel: „S-a distins prin a negocia cu ocazia incidentului sosirii vaselor răzvrătite rusești la Constanța, pentru care a fost decorat cu ordinul „Coroana României“ clasa a III-a. Îndatoririle sale de șef de corp le îndeplinește bine”¹⁹.

Contraamiralul Koslinsky E., îl notează la cele 11 capitole din Foaia de Observare astfel:

1. Aptitudini fizice = Favorabile.
2. Facultăți intelectuale = Superioare.
3. Cultură generală = Superioară.
4. Instrucția militară = Superioară – s-a distins prin conferințe și scrieri asupra armatei.
5. Aptitudini militare, în comandă pe teren = Comandă cu energie și patriotism.
6. Educație militară = Completă.
7. Facultăți morale = Superioare.
8. Îndeplinirea serviciului = Cu distincțiune.
9. Justificarea notelor = Trimis în misie în străinătate.
10. Relațiuni = Vârsta 42^{1/2} ani. În grad 3 ani. În serviciu 23 ani. Decorat cu „Coroana României“ clasa a III-a.
11. Propuneri = Îl propun pentru înaintare, la alegere, la gradul de comandor²⁰.

Este avansat comandor la 10 mai 1907. Din ianuarie 1908, până în luna aprilie 1909, a îndeplinit funcția de Director al Arsenalului Marinei fiind apreciat pozitiv. Inspectorul General al Marinei Militare notează în Foaia de apreciere a ofițerului: „Prin instrucția sa întinsă și activitatea ce dezvoltă aduce cele mai bune servicii”²¹. În cadrul manevrelor din anul 1909 fiind comandant al Diviziei de Dunăre a comandat Escadra de Dunăre. I s-au adus critici asupra modului în care a condus Escadra pe timpul manevrelor. Reproșurile au vizat depărtarea de Programa de Instrucție neglijând partea practică. În momentele combinate a condus pentru prima oară o întrunire de vase de luptă și a probat lipsă de aplicațiune practică în operațiunile

¹⁹ *Ibidem* f. 27.

²⁰ *Ibidem* f. 29.

²¹ *Ibidem* f. 23.

strategice și tactice desfășurate. Cu ocazia inspecțiilor, arăta comandantul marinei, „am constatat că personal a fost ocupat pe timpul campaniei de instrucție și că a profitat îndeajuns. Nu destul de disciplinat, discută ordinele. Are simțul datoriei mai puțin pe cel al camaraderiei. Are dezvoltate: simțul onoarei, al curajului militar, al răspunderii etc. A scris o carte despre morală. Conduita a lăsat de dorit. Bastimentele au fost însă prea mult întrebuițate cu focurile aprinse, așa că aparatele motoare și căldările au avut de suferit”²².

Participând la manevre pe lângă trupele Diviziei a 9-a, a fost notat și de comandantul acesteia generalul Culcer astfel: „Comandorul Bălescu a luat parte la manevrele combinate cu Flotila pe lângă trupele Diviziei a 9-a în atacul asupra coamelor Ienice Mari și Cernavodă. A comandat cu pricepere trupele de uscat ținând legătura cu ele. S-a ținut prea mult la înălțimea avangardei și în ziua a 2-a s-a imobilizat prea mult în fața bateriilor de coastă de pe coama Cernavodă. Manevra a fost satisfăcător condusă”²³. Fire orgolioasă, a cerut în termeni nepotriviți și „fără drept” anularea criticii ce s-a făcut de către comandantul marinei operațiilor combinate ale Diviziei de Dunăre a cărei comandă a avut-o pe timpul manevrelor. A urmat o pedeapsă cu „aspre observațiuni” dată de către Ministrul de Război și cu avertizarea „că în caz de a persista sau dacă va da prilej de cea mai mică nesupunere” cazul se va fi prezentat M. S. Regelui Comandant de Căpetenie al Armatei și Marinei. Comandantul Marinei îi va mai trece în Foaia de observație pe 1908-1909 că „a fost pedepsit cu muștrare scrisă pentru că a înaintat o reclamațiune nefondată, confuză a unui ofițer și cu care ocazie s-a dovedit o completă lipsă de control și mare neglijență asupra actelor oficiale și a ofițerilor de sub comanda sa”. Cu puternice nuanțe critice este și notarea comandantului marinei, contraamiralul Eustațiu S., pentru anul 1909: „Și în acest an a condus instrucția și serviciu Diviziei de Dunăre. În calitate de comandant al Escadrei și-a probat lipsa de practică, ocupându-se mai mult de partea teoretică. Este cam slab în manevre și în conducerea Escadrei. În ziua de 17 august la plecarea Escadrei din serviciu în formație monitorul „Brătianu” s-a pus pe uscat pe bancul de la Simieni. Din cercetarea

²² *Ibidem* f. 35.

²³ *Ibidem* f. 35.

faptelor s-a dovedit reaua conducere, nereguli în ordine și mișcări... Discută ordinele scrise și le comentează, justifică reclamațiunile subordonaților săi, deși nefondate. Are putere de muncă dar nu o întrebuințează toată pentru arma sa²⁴. În anii 1910 și 1911 comandorul Bălescu C. s-a aflat în continuare într-o perioadă critică. La comanda Arsenalului Marinei merge „foarte rău“ după cum rezultă din notarea Inspectorului General al Marinei. Acesta arată că „la vizita Arsenalului s-au găsit lipsă de la serviciu, fără știrea directorului, inginerul și mecanicul șef. Nu era la curent cu lucrările, dezordine și neglijențe grave, lipsă nemotivată de la program“. Deși se arăta că este un ofițer cu întinse cunoștințe generale și marinărești, cu prea bune aptitudini marinărești, i se impută caracterul prea teoretic al acestora și faptul că educația sa militară „a probat că este șubredă“. S-a considerat că „pare decis a se pune pe lucru“. În final se propune să nu fie discutat pentru înaintare²⁵. La capitolul pedepse din Memoriul personal mai apar o muștrare verbală și una scrisă date de către comandantul marinei. La 24 iunie 1912 este numit la Statul Major al Armatei, Ministerul de Război, unde se prezintă cu o caracterizare încărcată de aprecieri negative. Inspectorul General al Marinei, contraamiralul Eustațiu S. continuă să-l prezinte defavorabil. Acesta arată că „în calitate de șef de Stat Major al Marinei și-a îndeplinit serviciul mulțumitor, dar fără tragere de inimă. Acest ofițer, dacă ar vrea, ar putea să aducă servicii marinei. Orgolios, se apreciază singur prea favorabil, se crede neîndreptățit, nu are simțul realității. Orice funcție în marină i s-ar da, oricât de superioară ar fi o găsește inferioară înaltelor sale calități. În speranța că va simți realitatea când va avea răspunderea, îl propun la înaintare la gradul de contraamiral“²⁶.

În 1913, Șeful Statului Major al Armatei, generalul Averescu A. îl notează laudativ: „În această calitate (detașat la secțiunea marinei în Statul Major General n. a.) a participat la lucrările privitoare marinei: pregătirea mobilizării pe timpul campaniei din Bulgaria. Un sfătuitor competent și luminat, ca auxiliar pentru execuție de toată nădejdea. În

²⁴ *Ibidem* f. 39.

²⁵ *Ibidem* f. 40-41.

²⁶ *Ibidem* f. 44.

toate lucrările de mobilizare să fie consultat în ceea ce privește concursul marinei la transporturi, apărarea frontului în cooperarea marinei cu trupele de uscat pentru că are judecată dreaptă și idei precise. Vede just și departe²⁷. Prin I.D. Nr. 1909 din 7 mai 1916, este numit președinte al Comitetului Consultativ al Marinei fiind Director Superior al Marinei în Ministerul de Război. În acest an a fost președintele Comisiei pentru examenul de maiori (locotenenți-comandori în marină n. a.).

În primul război mondial a dirijat și a îndrumat din M.C.G. acțiunile marinei române pe fronturile Dunării și Mării Negre. Pentru perioada 1916-1918 este notat de către Șeful Marelui Stat Major însărcinat cu comanda Armatei, Generalul Prezan: „Contraamiralul Bălescu C. a fost însărcinat cu comanda marinei militare de la începutul campaniei, cum însă marina noastră a fost pusă, până acum în urmă, sub ordinea rusă, contraamiralul a îndeplinit mai mult o funcție de inspector al marinei, stând la M.C.G., serviciu de care s-a achitat prea bine. A fost delegat de M.C.G. în comisia de armistițiu, în ce privește chestiunile de apă, însărcinare de care s-a achitat în mod cât se poate de bine. Îl propun pentru gradul de amiral dacă se va prevedea la marină acest grad²⁸. După un an, Ministrul de Război, Generalul Văitoianu încheie seria calificărilor contraamiralului Bălescu C. într-o notă dezarmantă: „Regret că nu pot să mă unesc cu notele din trecut date acestui ofițer general de marină. Credița mea este că starea de decadență în care se găsește marina în această zi i se poate imputa și sie. Îi lipsește darul de a încheia în jurul său corpul ofițeresc de marină, având cariera sa terminată²⁹”.

În anul 1920, părăsește cadrele active ale marinei militare, cu gradul de viceamiral, după o lungă perioadă de activitate prodigioasă pusă în slujba armeei pe care a iubit-o și a servit-o cu devotament pilduitor.

Contraamiralul Bălescu C. a fost președintele Comisiei Româno-Ruse și a semnat Convenția Specială a Comisiunii de Armistițiu a Puterilor Centrale (Armistițiul de la Focșani n. a.) condusă de

²⁷ *Ibidem* f. 45.

²⁸ *Ibidem* f. 58.

²⁹ *Ibidem* f. 59.

viceamiralul Hopmann. Înțelegerea prevedea ca „pe tot timpul cât va dura Armistițiul de la Focșani, toate ostilitățile, operațiunile militare și orice pregătire în acest scop încetează pe întreaga Marea Neagră și contra coastelor din partea tuturor (...). S-a stabilit o linie dreaptă imaginară de demarcație, care pornind de la farul Olinca, ce se afla la Gura Brațului Sf. Gheorghe, se termina la jumătatea distanței dintre pozițiile turce și ruse pe coasta Mării Negre în Asia Mică, într-un punct care se găsea aproximativ la est de Tirabolu, la 41⁰ și 5' latitudine nord și 38⁰ și 56' longitudine estică (după Greenwich). Era prevăzut în Convenție că „forțele navale și aeriene ruso-române, precum și forțele navale și aeriene ale celorlalte țări ale Înțelegerii nu pot depăși spre sud această linie; tot astfel nici forțele navale și aeriene ale celor patru Puteri Centrale aliate nu pot trece la nord de această demarcație“. Convenția a fost semnată la 14 ianuarie 1918 s. n. la Brăila³⁰.

În calitate de Director Superior al Marinei s-a confruntat, imediat după război, cu pericolul crescut al minelor pe coasta maritimă românească care primejduiau mult navigația în zonă. A inițiat un raport înaintat regelui Ferdinand prin Ministerul de Război, în care se argumenta convingător necesitatea de a se procura nave speciale pentru dragarea minelor și completarea măsurilor de pescuire a celor aruncate la coastă printr-o operație de dragare sistematică. Avea convingerea că prin aceste mijloace tehnice noi se vor asigura controlul și balizarea drumurilor sigure de navigație garantându-se pe deplin siguranța navigației în apropierea coastelor noastre. Deoarece Consiliul de Miniștri autorizase Ministerul de Război să cumpere patru canoniere dragă-mine pentru organizarea primei diviziuni de nave specializate pentru dragaj maritim și exista și o propunere a Misiunii Navale franceze pentru cedarea prin vânzare a 4 canoniere dragă-mine tip „Chiffone“, se solicită un decret prin care să se hotărască înființarea unei diviziuni de canoniere dragă-mine și stabilirea numerelor ce vor purta aceste nave. Prin I.D. nr. 284 din 29 ianuarie 1920 s-a înființat, cu data de 1 ianuarie 1920, diviziunea de canoniere dragă-mine, în subordinea Diviziei de Mare, cu reședința la Constanța, în scopul de a „organiza dragarea sistematică a zonelor

³⁰ Arhivele Militare Române, Fond C. M. M., Dosar 243, f. 55.

minate pe coasta maritimă românească, a face controlul drumurilor sigure de navigație și de a da avize pentru navigatori cu privire la zonele curățite de mine și cele periculoase“.

S-a hotărât ca până la organizarea definitivă a marinei, cele 4 nave să primească denumirile canoniera „A“, canoniera „B“, canoniera „C“ și canoniera „D“³¹.

Canonierele au început dragajul propriu-zis în toamna anului 1922 după o îndelungată pregătire a echipajelor prin exerciții specifice efectuate pe mare. În perioada când Director Superior al Marinei a fost viceamiralul Bălescu Constantin au intrat în dotarea Marinei Române.

1919 - Patru canoniere: A, B, C, D, („Lt.-comandor Eugen Stîhi“, „Căpitan Dumitrescu Constantin“, „Lt. Lepri Remus“ și „Sublocotenent Ghiculescu Ion“) nume cu care au participat la misiuni de dragare a minelor în zona coastelor românești și balizarea paselor de navigație, la pregătirea practică a elevilor prin realizarea unor marșuri de instrucție în Marea Neagră și în Arhipelagul grecesc. Cu excepția canonierei „Lt. Lepri“ care s-a scufundat în anul 1941, celelalte trei au participat și la cel de-al doilea război mondial în misiuni de minări, convoieri etc. După 11 septembrie 1945, au mai rămas în compunerea marinei numai canonierele „Stîhi“ și „Ghiculescu“ utilizate una pentru cercetări hidrografice și cealaltă pentru activități de deratizare.

1920 - Două contratorpiloare „Mărăști“ și „Mărășești“ folosite la instruirea contingentelor de marinari. În timpul celui de-al doilea război mondial împreună cu distrugătoarele „tip R“ au participat la numeroase misiuni operative: convoieri, minări, evacuări din Peninsula Crimeea. În anul 1961 au fost casate.

1920 - trei monitoare: „Ardeal“, „Bucovina“ și „Basarabia“ primite ca despăgubiri de război de la fostul Imperiu Austro-Ungar. Au participat, împreună cu monitoarele „I.C. Brătianu“, „Lascăr Catargiu“, „Mihail Kogălniceanu“, „Alexandru Lahovari“ la cel de-al doilea război mondial. Au fost scoase din dotare în anul 1961.

³¹ Arhivele Militare Române, Monitorul Oastei, 1920.

STUDII, ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

Liceul cu diplomă de bacalaureat. Școală Navală Brest (Franța). A fost ambarcat pe nava școală franceză „Reine Blanche“ la bordul căreia a efectuat o călătorie de instrucție în jurul lumii. Autor al cursurilor: „Războiul maritim“, „Navigație și Idrografie“, „Morala militară“, „Filosofia armatei“, „Filosofia războiului“, „Fundamentul științific al ierarhiei“. Acestea au făcut epocă prin ideile și factura lor originală. Principiile și metodele de acțiune ale Marinei militare, cuprinse în lucrările citate, precum și într-un mare număr de articole publicate în revistele de specialitate, au format temelia de cunoștințe profesionale ale unei pleiade de ofițeri care au trecut prin școlile marinei sau prin Școala de Război, unde a fost profesor și director. Ofițerul a cunoscut foarte bine limba franceză și limba engleză și puțin spaniola, italiana și germana.

A fost membru al Societății geografice Române, Președintele Cercului Militar, Membru la Tribunalul Maritim. A colaborat cu scrieri didactice, profesionale și militare la: „Revista Marinei“. Activitatea sa publicistică, pusă în slujba marinei române, i-a conferit de drept calitatea de scriitor militar. S-au confirmat aprecierile șefilor săi care l-au caracterizat ca „inteligent“, „un ofițer studios“, cu facultăți intelectuale, cultură generală și instrucție militară „superioară“.

Prin Decizia Ministerială Nr. 70 din 31 ianuarie 1924, viceamiralul (r) Bălescu C. este numit în Comisiunea pentru revederea și punerea în concordanță a legii și codului de jurisdicțiune al prizelor maritime.

Decorații primite în cariera sa militară:

- 1) Ofițer al ordinului turc „Medgidia“.
- 2) Cavaler al Ordinului „Coroana României“ clasa a V-a, 1892.
- 3) Ordinul bulgar „Sf. Alexandru“ clasa a IV-a, 1898.
- 4) Ordinul „Coroana României“ clasa a IV-a, în grad de Ofițer, 1900.
- 5) Ordinul rus „Sf. Stanislas“ clasa a II-a, 1901.
- 6) Semnul Onorific de Aur pentru 25 de ani de serviciu, 1904.
- 7) Ordinul „Coroana României“ clasa a III - a, în grad de Comandor, 1905.
- 8) Ordinul austriac „Coroana de Fier“, 1907.

- 9) Medalia Jubiliară din 10 mai 1906.
 - 10) Ordinul „Steaua României“, în grad de Cavaler, 1912.
 - 11) Ordinul „Avântul Țării“, 1913.
 - 12) Ordinul „Sf. Vladimir“ clasa a III-a.
 - 13) Ordinul „Sf. Ana“ clasa a II-a, cu spade și stea.
 - 14) Ordinul francez „Legiunea de Onoare“, în grad de Ofițer, 1918³².
- O stradă în București îi poartă numele: „Bălescu C, amiral“.



Contraamiralul Constantin Bălescu la bordul unei nave însoțit de un ofițer din marina rusă (Fabrinski).

³² Brevet Nr. 2454 al M. Af. Străine.

EUSTAȚIU SEBASTIAN, CONTRAAMIRAL Comandantul Marinei Militare



S-a născut la 1 decembrie 1856 în București. Fiul lui Gheorghe și al Smarandei. S-a căsătorit în anul 1894 în Galați cu Frigata Madela. A avut 4 copii: Elisabeta (1893), Mircea (1895), Corneliu (1897) și Sebastian (1901).

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala Fiilor de Militari	Elev	15 sept. 1872, 2 ani, 10 luni
Școala Militară de Infanterie	Elev	16 iulie 1875, 1 an, 11 luni
Regimentul 4 Linie Infanterie	Sublocotenent	16 iunie 1875
Corpul Flotilei	Sublocotenent	1879
Corpul Flotilei	Locotenent	5 aprilie 1881
Administrația Centrală a Războiului	Locotenent	1884
Corpul Flotilei	Locotenent	1886
Corpul Flotilei	Căpitan	1886
Depozitul Flotilei (Comandant secund pe bricul „Mircea“) (Comandant canoniera „Grivița“) (Comandant pe bricul „Mircea“) (Comandant Școala Copiilor de Marină) (Comandant companie crucișătorul „Elisabeta“) (Comandant nava „Ștefan cel Mare“)	Căpitan	1886

Inspectoratul Porturilor (Căpitan port clasa a I-a Constanța)	Căpitan	1892
Inspectoratul Porturilor	Maior	1893
Divizia de Mare (Comandant secund pe crucișătorul „Elisabeta“)	Maior	1896
Comandamentul Flotilei (Șef de Stat Major)	Lt.-Colonel	1897
Divizia de Mare (Comandant crucișătorul „Elisabeta“)	Lt.-Colonel	1898
Comandamentul Marinei (Șef de Stat Major)	Căpitan-Comandor	1900
Divizia de Mare (Comandant)	Căpitan-Comandor	1901
Arsenalul Marinei (Director)	Căpitan-Comandor	1904
Arsenalul Marinei (Director)	Comandor	10 mai 1904
Divizia de Dunăre	Comandor	1908
Comandamentul Marinei Militare (Comandant)	Comandor	1909
Comandamentul Marinei Militare (Comandant)	Contraamiral	aprilie 1909
Ministerul de Război (Director superior al Marinei)	Contraamiral	1910
Comandamentul Marinei (Comandant Inspector al Marinei)	Contraamiral	1911
Demisionat	Contraamiral	31 august 1917

A urmat Școala Fiilor de Militari de la Iași în perioada 15 septembrie 1872 - 16 iulie 1875. La absolvire s-a înscris la Școala de Ofițeri de infanterie devenind, după doi ani sublocotenent, fiind repartizat la Regimentul 4 Linie (infanterie). Cu această unitate a luat parte la războiul pentru cucerirea independenței de stat a României. S-a distins, în fruntea plutonului pe care-l comanda în luptele de la Grivița, Plevna și Smârdan. Pentru eroismul său a fost decorat cu medalia „Apărătorul Independenței“.

Prima notare din Memoriul personal se referă la anii 1878-1879 când primește din partea comandantului său calificativul foarte bine la conduită. I se mai consemnează însă: „Cunoștințele generale trebuie a și le completa. Regulamentele le cunoaște binișor în teorie, în practică ar trebui să se ocupe mai mult. Energia și inițiativa îi lipsesc cu totul. Ar servi bine dacă n-ar fi cuprins de o moliciune“.

A intrat în Corpul Flotilei în anul 1879 cu gradul de sublocotenent, slujind Marina Română până la pensionare. Comandantul Corpului Flotilei, locotenent-colonelul Nicolae Demetrescu Maican, îl apreciază, la 1 octombrie 1879, ca fiind un ofițer inteligent, cu purtare bună și ținută curată dar „n-are încă cunoștințele armei sale, lucrează însă a le dobândi, cam moale în serviciu“. După trei luni nu obține o

caracterizare mai bună. Același comandant socotește că „este neglijent în serviciu și se sustrage de la îndatoririle ce-i revin. Nu arată dorința de a se instrui. Nu are cunoștințele cerute pentru gradul său“. Din notările pentru perioada septembrie 1880 - septembrie 1881, șeful său remarcă o îndreptare a ofițerului continuând spre bine dar socotește că îi mai trebuie încă multă străduință pentru a deveni un bun ofițer și că „nu citește destul pentru a-și căpăta și întinde cunoștințele“. A primit comanda șalupei canonieră de fluviu „Smârdan“, Colonelul Nicolae Demetrescu Maican, este mulțumit de serviciul său apreciind că-și iubește arma (ianuarie 1883). După 6 luni, locotenentul Eustațiu Sebastian beneficiază de prima notare în general bună. „Constat cu multă plăcere - consemna comandantul Flotilei - că acest ofițer, prin serviciul său, merită note bune, servește prea bine și are o conduită prea bună. Nu are însă multă energie datorită firei sale“. Comandantul Corpului al III-lea Armată, generalul Angelescu menține notele anterioare. În anul 1884 este trimis la studii în Franța pentru specializarea în arma marină. A fost ambarcat pe nava „La Loire“, cu care a făcut ocolul pământului. Pe timpul voiajului de instrucție a cunoscut și prima mare furtună din cariera sa. Velierul, pe care era îmbarcat, a fost puternic încercat, timp de 2 zile și 2 nopți, în Oceanul Atlantic. Din Buletinul individual de note ale comandantului bastimentului „La Loire“ rezultă următoarea caracterizare a ofițerului:

- 1) Conduita și moralitatea = prea bune
- 2) Relațiunile cu superiorii = excelente
- 3) Ținuta = prea militară
- 4) Instrucțiunea = prea bună
- 5) Capacitatea tehnică = bună
- 6) Modul de a servi = cu zel
- 7) Funcțiuni pe bord = secund pe bord și atașat la ceasornice
- 8) Sănătatea = prea bună
- 9) Limbi străine = franceza, italiana și germana

La sosirea sa pe bastimentul „La Loire“ acest ofițer vorbea cu dificultate limba franceză și nu navigase decât pe Dunăre. Pe timpul campaniei domnul Eustațiu a învățat să calculeze și să observe. A făcut cartul ca secund la pupa cu șeful de cart pentru a învăța manevre și la sfârșitul campaniei am putut să-l fac să comande puțin cartul pe timpul zilei. Dotat cu multă inteligență și voință, acest ofițer a ajuns a

se familiariza cu meseria sa și s-a făcut prea folositor pentru observațiuni și calcule. Am fost prea satisfăcut de serviciile domnului Eustațiu. Brest 8 septembrie 1885. Comandantul navei indescifrabil“.

Comandantul Flotei franceze din Brest nota la 10 septembrie 1885, asupra valorii generale a ofițerului: „Acest ofițer a profitat mult de șederea pe bordul bastimentului „La Loire“ și-a făcut destule bune servicii“. Viceamiralul Comandant Șef Prefectura Maritimă supraviza notarea locotenentului Eustațiu Sebastian astfel: „N-am observații de făcut“ (23 septembrie 1885). Cu gradul de căpitan Eustațiu Sebastian se afla în anul 1886 comandant secund pe bricul „Mircea“. La bordul navei erau îmbarcați 51 de elevi de la Școala copiilor de marină. Campania de instrucție a navei organizată în două etape a cuprins marșuri de instrucție în Marea Neagră cu vizitarea porturilor Varna, Burgas, Sinope, Sukum, Kaleh și Feodosia și un voiaj de pregătire pe ruta: Burgas, Constantinopol, Kios, Rhodos, Syra, Pireu și Salonic. Comandantul bricului „Mircea“, locotenent-colonelul Vasile Urseanu, îl nota astfel: „Căpitanul Eustațiu S. este un bun ofițer, studios, inteligent și cu iubire de arma sa. A profitat mult în voiajul ce-a făcut pe navele franceze și de la întoarcerea sa continuă a se aplica“. În octombrie 1886, colonelul Niculae Demetrescu Maican credea că „va dezvolta mai multă activitate de cât arată că a avut comandantul bastimentului „Mircea“ unde a fost secund“. După un an (1887) colonelul Murgescu I., comandantul Flotei deși îl apreciază ca un foarte bun ofițer, arată că are însă „un caracter violent și nu poate a se impune ofițerilor inferiori de sub comanda sa. Din cauză că nu a servit în subordine, va trebui pentru a se forma, să fie îmbarcat în subordine“.

Îi acordă însă credit apreciind că își iubește arma și va fi un ofițer de viitor și foarte folositor Flotei. La 1 aprilie 1888 este numit comandant al bricului „Mircea“. A urmat o perioadă mai puțin bună pentru ofițer.

La 20 mai 1888, bricul „Mircea“, comandat de căpitanul Eustațiu Sebastian, a fost surprins în Marea Neagră, de un puternic uragan. La bord se aflau elevii Școlii copiilor de marină care au trăit un adevărat coșmar. Nava puternic înclinată cu benzi de peste 35°, cu compartimentele inundate, cu catargul din prova căzut pe punte, cu velele rupte a rezistat datorită curajului, bărbăției și abnegației

întregului echipaj. Intrat în Constantinopol, spre uimirea tuturor, a fost refăcut gratuit din ordinul Sultanului Turciei Abdul Hamid. Comandantul bricului „Mircea“, a mulțumit printr-un Ordin de zi întregului echipaj pentru modul eroic în care a acționat pe timpul furtunii salvând nava de la naufragiu (de reținut că cel puțin 40 de nave s-au scufundat în timpul acestei furtuni). După reparații bricul „Mircea“ își continuă marșul de instrucție vizitând porturile Pireu, Navarin, Messina, Neapole, Livorno, Spezzia, Genua, Toulon, Barcelona, Palma, Alger, La Goulette, Malta, Canea și Constantinopol. După scurte opriri la Constanța și Sulina nava intră în portul Galați la 13 septembrie 1888.

În anul 1889, notările șefilor au fost total nefavorabile. Noul comandant al Flotei, colonelul Murgescu I. aprecia: „ofițerul a arătat întotdeauna numai aparență decât fond. N-a fost niciodată serios în comanda ce i s-a încredințat. Din această cauză bricul „Mircea“ a fost foarte rău condus și elevii Școlii de marină au fost destrăbălați. Conduită depravată. A dat rele exemple ducând o viață desfrânată. De aceea am cerut să nu mai fie director de școală, căci va aduce iarăși ca și anul trecut perturbări în Școala de marină. Este vicios și nu se va putea îndrepta“. De altfel, în acest an a fost pedepsit cu 5 zile închisoare plecând în concediu fără a raporta, iar în anul următor (1890) a fost aspru observat de Ministrul de Război pentru că „s-a condus cu ușurință în Consiliul de anchetă relativ la locotenent Anghelescu Gh.“. Numit comandantul companiei crucișătorului „Elisabeta“ a făcut pe „bolnavul și n-a făcut nimic, a neglijat administrația companiei“. Comandantul Flotei, colonelul Murgescu I., îl notează foarte dur în anul 1890. „S-a ocupat foarte puțin de noua sa comandă. Nu și-a îndreptat nici conduita, nici modul său de a servi. Serviciul lasă mult de dorit și la nava „Ștefan cel Mare“ unde a fost numit comandant. Din cauza prestării sale dezordonate, căpitanul Eustațiu S. nu este un ofițer bun pentru serviciul armatei. A fost continuu bolnav în spital sau acasă (un an și jumătate). Sub pretext de boală s-a eschivat de la serviciu și de la ambarcare. Compania vaselor ce i-a fost încredințată a fost foarte rău administrată. Dacă căpitanul Eustațiu va continua a absentă de la serviciu sub pretext de boală, va trebui reformat“.

În septembrie 1891 Comisia pentru gradul de maior, raportându-se

la notele și pedepsele căpitanului Eustațiu Sebastian, a decis a nu-l admite la examenul pentru a fi avansat ofițer superior în acest an. Se pare că măsura luată a contribuit la corectarea ofițerului așa cum rezultă din notările ce i s-au făcut ulterior. În luna iulie 1891 maiorul Irimescu Ilie, comandantul Depozitului Flotilei, constată cu plăcere „că și-a îndreptat mult conduita și modalitatea de a servi“. Comandantul Flotilei colonelul Murgescu I. a adăugat: „Până acum căpitanul Eustațiu S. nu a mai dat loc la nici o neregularitate și cred că, desigur, se va pune pe o cale bună și-și va face serviciul cu conștiință. Sunt sigur că va deveni un bun ofițer“. Primește o notare foarte bună, în septembrie 1892, de la Inspectorul Porturilor maiorul Koslinsky Emanoil care a consemnat în scris: „De la 17 aprilie 1892 fiind căpitan de port la Constanța și-a îndeplinit îndatoririle foarte bine, probând că este un ofițer inteligent, activ și cu cunoștințe întinse“. A reușit la examenul de maior, fiind avansat în anul 1893, primind și comanda bricului „Mircea“. A condus campania de instrucție a navei în anul 1894 navigând în prima parte a programului pe Marea Neagră între porturile Odessa, Sulina, Constanța, Mangalia și Varna. În partea a doua a campaniei, voiajul s-a desfășurat în Marea Adriatică cu escale la Toronto, Ancona, Veneția, Triest și Pola. Inspectorul General al Marinei a fost mulțumit de prestația ofițerului, considerând că „a condus bine bricul „Mircea“ și l-a notat foarte bine și în anul următor în calitate de căpitan al portului Brăila și ajutor al comandantului Diviziei Echipajelor. „S-a achitat foarte bine de aceste servicii - aprecia Inspectorul General al Marinei - este un ofițer format atât pentru a fi comandant de bastiment, cât și ca șef de corp. Conduita foarte bună“. Cu gradul de maior, în calitate de secund pe crucișătorul „Elisabeta“, participă la voiajele navei la Odessa, la executarea unor exerciții de navigație pe mare, la vizitarea Insulelor Șerpilor și a porturilor Sulina și Mangalia. În partea a doua a pregătirii pentru anul 1896 au fost vizitate porturile: Sinope, Trebizonda, Batumi, Samsun, Platana, Vona și Benderekli. Se fac vizite de curtoazie cu autoritățile militare și civile din porturile respective. După sosirea în țară, crucișătorul se încadrează în programul manevrelor din Marea Neagră. Pentru activitatea desfășurată ca secund pe „Elisabeta“, Inspectorul General al Marinei consideră că merită a fi avansat la alegere, deoarece: „s-a achitat foarte bine de acest serviciu, este un ofițer pe

care se poate conta, având și o conduită foarte bună“. Este avansat locotenent-colonel în anul 1897 când se va afla la Comandamentul Flotilei ca șef de Stat Major, funcție îndeplinită cu „mult zel și inteligență, meritând toată bunăvoința superiorilor. În luna mai 1898 este numit comandant al crucișătorului „Elisabeta“ funcție ce o deține până în anul 1900, fiind notat foarte bine. Este o perioadă de pregătire intensă. Navigație în Marea Neagră, trageri de noapte, lansări de torpile, lucrări hidrografice, acțiuni protocolare etc. Contraamiralul Murgescu I. își menține calificativul foarte bine dat anterior specificând în octombrie 1898 și 1899: „A comandat foarte bine, a reprezentat cu demnitate pavilionul României în misiile ce a făcut în porturile străine. S-a ocupat cu multă străduință de instrucția ofițerilor și a echipajului. A condus foarte bine serviciul Diviziei de Mare. A comandat crucișătorul cu mult tact și pricepere. Este un ofițer format pentru orice serviciu la mare și la uscat“. În anul 1900 ca șef de Stat Major al Marinei, comandantul Marinei reține zelul și pricepera căpitan-comandorului Eustațiu S. în această funcție. „Se ocupă de progresele armii și lucrează pentru dezvoltarea ei. Scrierile ce publică în „Revista Maritimă“ îi fac onoare. Merită a fi înaintat la alegere“, așa este consemnat în Foaia Justificativă a ofițerului.

Căpitan-comandorul Eustațiu S. este al doilea comandant al Diviziei de Mare, prima Mare Unitate a Marinei apărută după reorganizarea din 1898. Noul Inspector General al Marinei, comandorul Koslinsky E. îl nota astfel în noiembrie 1901: „Și-a dezvoltat cunoștințele speciale în stagiul pe vasul francez „La Loire“. Se ocupă de progresul armii. Cunoaște bine limba franceză. Aplică bine regulamentele tactice și administrative. Comandă Divizia de Mare cu energie și pricepere. A comandat timp de 8 zile vasele de mare întrunit pentru manevre achitându-se bine. Poate să obțină cel mai bun rezultat în comanda sa. Are aplicațiuni pentru marină. Este sănătos și destul de robust. Prestanță militară demnă și simpatică. Are simțul moral foarte bine dezvoltat. Educațiune aleasă. Trăiește bine în societate. Este inteligent, cu pricepere și inițiativă suficientă. Nu obișnuiește jocuri de hazard. În general este un ofițer de valoare, serios și capabil pentru gradele superioare celui ce are. Propus la înaintare la alegere“. În calitate de comandant al Diviziei de Mare, participă cu crucișătorul „Elisabeta“ la Sevastopol, întorcând vizita

Escadrei ruse la Constanța (26 septembrie 1902). Aici i se conferă ordinul rusesc „Sf. Stanislas“. Inspectorul General al Marinei își menține notele bune date anterior, criticând atitudinea indulgentă a căpitan-comandorului Eustațiu S. pe când era președinte al Consiliului de Război precum și față de ofițerii din subordine (1902). În anul 1903, acesta apreciază că „a probat competență pe timpul manevrelor când a condus un grup de nave. Comandă bine și cu sânge rece în cele mai delicate mișcări“. Își exprimă însă dorința de a se obișnui a controla executarea ordinelor și instrucțiunilor în unitatea „comandei sale“. La 10 mai 1904 este înaintat comandor și este numit director al Arsenalului Marinei primind mulțumiri de la șeful superior pentru progresele realizate „ridicând caracterul militar în cadrul instituției atât de indispensabilă armiei“.

O notare esențială există în „Memoriul Personal“ al ofițerului datată februarie 1907. Inspectorul General al Marinei, contraamiralul Koslinsky E. îl prezintă concis astfel:

- 1) Aptitudini fizice: favorabile
- 2) Facultăți intelectuale: distinse
- 3) Cultură generală: dezvoltată
- 4) Instrucția militară: completă
- 5) Aptitudini: a condus foarte bine serviciile Arsenalului Marinei ca director
- 6) Educațiunea: lăudabilă
- 7) Facultăți morale: are multă răbdare și judecată în îndeplinirea serviciului, administrează bine.

„Arsenalul, arăta Inspectorul General al Marinei, a făcut progrese însemnate de când mai cu seamă se montează acolo monitoarele mari. Comandorul Eustațiu S. ca Președinte al Comisiei de recepție a monitoarelor, atât în țară cât și în străinătate, a dat bune rezultate“. În 1908 a primit comanda superioară a noilor nave la Divizia de Dunăre, 4 monitoare și 8 vedete fluviale. În această calitate este apreciat că a îndeplinit în mod satisfăcător programul de instrucție, transporturile de infanterie și artilerie, precum și călătoria cu toate navele până la Turnu-Severin, și se exprima regretul că se „arată prea deschis pentru îndatoririle administrative care aduc greutate comandamentului“. A fost ultima notare din dosarul personal (noiembrie, 1908).

Avansat contraamiral în anul 1909, a urmat contraamiralului

Koslinsky Emanoil la comanda Marinei Române, demnitate pe care o onorează până în luna august 1916, când este numit comandant al marinei militare, cu sediul la Galați. În subordinea Comandamentului Marinei au rămas Grupurile de Transport Brăila-Cernavodă și Galați-Tulcea, Apărarea Fluvială a podurilor Cernavodă-Fetești și Arsenalul Marinei.

Misiunea Navală franceză din România a dezavuat existența la Galați a unui contraamiral comandant al Marinei care putea avea pretenția justificată prin chemarea sa, de a-și exercita autoritatea sa asupra întregii marine. Acesta „nu manifesta acțiunea sa decât prin procedee dilatorii sau negativiste, în marea sa dorință de a nu se compromite printr-un act care ar antrena o oarecare responsabilitate“, se arăta de către specialiștii francezi într-un raport prezentat regelui Ferdinand. De altfel, între contraamiralul Eustațiu Sebastian și contraamiralul Bălescu Constantin, Inspectorul General al Marinei din M.C.G. au existat permanent disensiuni. O dovadă o constituie și raportul contraamiralului Bălescu C. către M.C.G. Statul Major General, în care arăta: „Comandantul Marinei amiral Eustațiu Sebastian s-a grăbit să părăsească postul Galați cu tot personalul în noaptea de 18/19 decembrie (1916 n. a.) lăsând o mare parte a operațiunilor de evacuare în sarcina unui ofițer subaltern. Au fost abandonate de marină mașini ale Arsenalului Marinei (motor Diesel de 240 C.P., strungul cel mare, raboteza, ciocanul cu abur, foarfeca mecanică, grua de 20 tone și alte mașini mici). Se cerea a se ordona sancțiunea meritată pentru acest abandon culpabil. Generalul Prezan a cerut contraamiralului Eustațiu să se raporteze vinovatul de această neglijență „ce este considerată ca o crimă“. Subordonații spuneau despre contraamiralul Eustațiu că era scurt la vorbă, fiecare cuvânt al său pătrunzând prin limpezimea și adâncirea celor exprimate, prin gestul ce-l însoțea. În calitate de comandant al marinei a întocmit un program naval și un regulament de organizare a Marinei militare. A urmărit cu perseverență perfecționarea pregătirii tehnice și tactice a ofițerilor prin înzestrarea armei cu nave noi și tehnică de luptă perfecționată, prin exerciții și manevre. În campania din 1913, a condus competent acțiunile Marinei militare. Profilul amiralului Eustațiu Sebastian este schițat de un ofițer subordonat în acest fel: „Faima severității amiralului Eustațiu Sebastian era așa de mare, încât

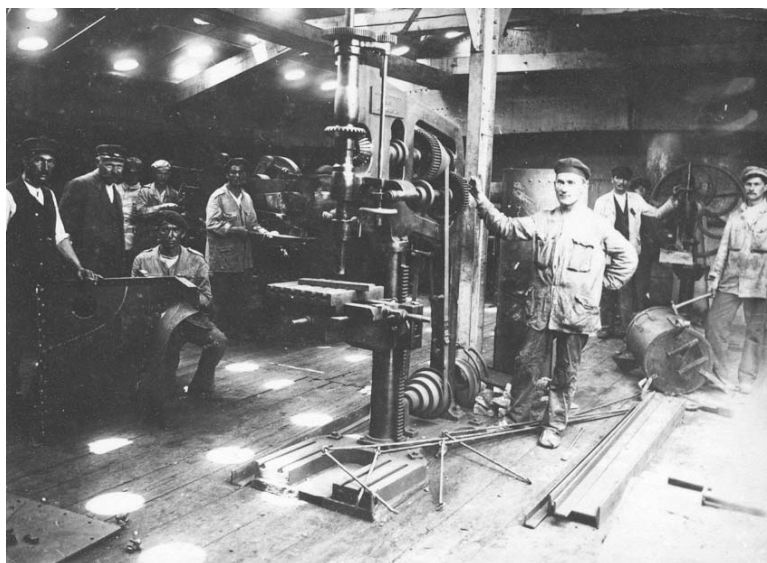
la prezentare, intimidat, abia de am putut rosti formula regulamentară. Curând însă trăind în apropierea sa am putut să-mi dau seama că atmosfera de severitate de care se înconjura era „voită“, „forțată“, pusă în serviciul celei mai severe discipline și că această severitate abia reușea să ascundă imensa bunătate a sufletului său, inima lui largă în care necazurile tuturor găseau un ecou înzecit“. În garnizoana de reședință a Comandamentului Marinei Militare, Galați, se spunea despre el că a dat cel mai bun exemplu de cinste personificată, atât în viața particulară, cât și în cea publică, fiind un cetățean de elită, soț și părinte adorabil, cel mai iubit în acest oraș. A lăsat urmașilor de carieră o bogată literatură despre marinari și călătoriile lor pe apă. Într-o conferință spunea: „Marinarul prin viața sa în imensitatea apelor devine oțelit, blând și iubitor, drept și cumpănit și cu experiența ce-l apropie de înțelepciune“. În septembrie 1917, se retrage de la comanda Marinei militare, după 38 de ani de serviciu în slujba acestei arme. Prin I.D. Nr. 1001 din 5 sept. 1917, i s-a aprobat demisia din armată începând cu 31 august 1917. A fost decorat cu:

- 1) Ordinul „Steaua României“, clasa a V-a, 1878.
- 2) Medalia „Crucea Trecerii Dunării“.
- 3) Medalia „Apărătorul Independenței“.
- 4) Medalia Comemorativă Rusă, 1878.
- 5) Ordinul „Legiunea de Onoare“ în grad de Ofițer.
- 6) Ordinul „Coroana României“ clasa a V-a, 1891.
- 7) Ordinul „Coroana României“ clasa a IV-a, 1897.
- 8) Semnul Onorific de Aur pentru 25 de ani de serviciu militar, 1899.
- 9) Ordinul „Sfânta Ana“ clasa a II-a (Rusia, 1901).
- 10) Ordinul „Steaua României“ clasa a IV-a în grad de Ofițer, 1902.
- 11) Ordinul „Sfânta Ana“ clasa a II-a cu briliant (Rusia, 1907).
- 12) Ordinul „Coroana Fior“ clasa a II-a (Austria, 1909).
- 13) Ordinul „Coroana României“ în grad de Comandor, 1910.
- 14) Ordinul „Sfântul Sava“ clasa I-a (Serbia, 1910).
- 15) Ordinul „Sfânta Ana“ clasa I-a (Rusia, 1910).
- 16) Ordinul „Sfântul Stanislav“ clasa I-a (Rusia, 1912).
- 17) Ordinul „Steaua României“ în grad de Comandor, 1914.
- 18) Medalia „Avântul Țării“.

A încetat din viață în anul 1941*.



Canoniera „Bistrița“



Aspect din Șantierul Naval Mobil

* Datele cu privire la contraamiralul Eustațiu Sebastian se găsesc în A. M. R. Fond Ministerul de Război, Direcția a I-a Marină, Dosar 328.

NEGRESCU NICOLAE

Contraamiral – Comandantul Flotei de Operațiuni



S-a născut la 30 ianuarie 1864 în București, fiul lui Voicu și al Ecaterinei. S-a căsătorit la Buzău cu Elena G. Constantinescu. A avut 3 copii: Nicolae, Gheorghe și Alice Elena născuți în anii 1902, 1904 și 1905.

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala Navală din Brest (Franța)	Elev	1882
Corpul Flotei	Sublocotenent	1884
Inspectoratul Porturilor	Locotenent	1887
Administrația de Război - Secția Flotei	Locotenent	1890
Diviziunea Echipajelor	Căpitan	1892
Administrația Centrală de Război	Căpitan	1892
Inspectoratul Navigației și Porturilor	Căpitan	1894
Divizia de Mare	Căpitan	1896
Inspectoratul Navigației și Porturilor	Căpitan	1897
Inspectoratul Navigației și Porturilor	Lt.-Comandor	1898
Detășat la Serviciul Navigației Comerciale Fluviale a Statului	Lt.-Comandor	1899
Inspectoratul Navigației și Porturilor	Lt.-Comandor	1899
Apărarea Porturilor Fluviale	Lt.-Comandor	1900
Divizia de Dunăre	Lt.-Comandor	1901
Divizia de Mare. (Comandant bric „Mircea“)	Lt.-Comandor	1902

Divizia de Mare (Comandament)	Lt.-Comandor	1904
Inspectoratul Navigației și Porturilor. (Căpitan port Galați)	Lt.-Comandor	1905
Ministerul Afacerilor Străine. Inspectoratul Porturilor	Lt.-Comandor	1906
Divizia de Mare	Lt.-Comandor	1907
Arsenalul Marinei	Căpitan-Comandor	1907
Divizia de Dunăre. (Comandant monitorul „I. C. Brătianu“)	Căpitan-Comandor	1909
Depozitele Generale ale Marinei. (Comandant)	Căpitan-Comandor	1910
Divizia de Mare	Comandor	1913
Ministerul de Război. (Direcția a V-a)	Comandor	1914
Flota de Operațiuni	Contraamiral	1916
Trecut în rezervă	Contraamiral	1917

În anul 1884, Negrescu Nicolae a efectuat stagiul de practică pe fregata școală franceză „Iphigenie“ ca elev al Școlii de Aplicație. Prima notare în Memoriul Personal aparține locotenent-colonelului Urseanu Vasile, care semnând pentru comandantul Flotilei, arată că nu se poate nota fiind la studii (1 octombrie 1885). Același ofițer îl notează în iulie 1886 astfel: „promite a fi un bun ofițer, serios, muncitor, supus și cu foarte bună purtare“. Comandantul Flotilei colonelul N. Demetrescu Maican menține notele bune de mai înainte, având a constata că le merită. Prima pedeapsă din cariera sa a fost primită la 19 mai 1886, cinci zile de închisoare, date de locotenent-colonelul Piersiceanu, comandantul Pieții Constanța, pentru că a trecut pe lângă mai mulți ofițeri cu mâna în buzunar și fără a saluta. La 1 aprilie a acestui an, colonelul Murgescu I. nota: „Ofițer supus și activ. Este regretabil că are o sănătate labilă“.

După un an și jumătate, colonelul Urseanu V. constată cu plăcere că locotenentul Negrescu N. atât prin cunoștințele sale cât și prin conduita și modul inteligent cum își îndeplinește serviciul, îl îndreptățește în credința de-al considera ca un ofițer de viitor. „Sunt de părere - scria șeful său - a i se aproba cererea ce-a făcut-o de a fi trimis în Franța“.

Inspectorul Porturilor, în subordinea căruia se afla, nota la 30 octombrie 1888: „Sunt de părere a i se aproba cererea pentru a fi trimis în străinătate a-și completa studiile“. În calitate de comandant al canonierei „Siretul“ (1889) dovedește neglijență în îndeplinirea îndatoririlor fiind pedepsit cu închisoare (40 de zile) de către Ministrul

de Război , trimis și înaintea Consiliului de Război, însă achitat. Motivele acestei situații „a lăsat să se introducă pe navă băuturi spirtoase“, contrar prevederilor regulamentelor serviciului la bord, din care cauză „s-au adus avarii vasului“. Comandantul Flotei, colonelul Murgescu I. este foarte exigent față de comportamentul ofițerului arătând: „În calitate de comandant al canonierei de poliție „Siretul“ și-a dat proba că nu este destul de serios pentru a lucra singur. A dat dovadă de rea credință. A denaturat adevărul pentru a-și acoperi responsabilitatea. Sper că servind mai mult timp în subordine, se va îndrepta“. Prima propunere de înaintare „la alegere“ a fost făcută de către căpitanul Papovăț la 1 noiembrie 1890, pe când lucra în Administrația de război - Secția Flotei. Șefii superiori au menținut această propunere. Primul comandant care se referă la caracterul dificil al ofițerului, caracter care i-a adus pe parcursul carierei sale în marină multe necazuri și antipatii, a fost colonelul Urseanu V. Acesta notează că „s-a condus bine ca subșef de cart și ofițer de detaliu, în campania de vară, ambarcat pe crucișătorul „Elisabeta“. Caracterul său îl face a nu trăi totdeauna în armonie cu camarazii săi“. Directorul Marinei, colonelul Eustațiu Sebastian, menține propunerea anterioară de a figura pe tabloul de înaintare la alegere, argumentând că „vechimea sa în grad de 5 ani, școalele trecute și modul cum servește astăzi, îi dă acest drept“. Pentru această perioadă există în Memoriul personal al ofițerului notarea locotenentului-colonel Priboianu (M.R.) care îl apreciază ca un: „ofițer serios, activ și lucrător, ofițer cu cunoștințe speciale armei sale, servește prea bine, actualmente se află în misie în străinătate“. Cu aceste aprecieri s-a unit și colonelul Popescu, secretar general în Ministerul de Război. Căpitanul Negrescu N. este ambarcat în anul 1894 pe crucișătorul „Elisabeta“ în funcția de comandant secund. A fost însărcinat cu artileria navei. A participat la festivitățile organizate cu prilejul inaugurării intrării în canalul Sulina precum și la alte lucrări realizate de C.E.D. În cadrul campaniei de instrucție din acest an, s-au făcut escale în unele porturi din Marea Neagră și în porturile Constantinopol, Ancona, Veneția, Trieste, Pola. De la Pola „Elisabeta“ a navigat la Fiume și apoi în Corfu. Comandantul bastimentului, lt.-colonelul Irimescu Ilie, îl notează cu totul defavorabil: „A probat că nu este disciplinat. Cred că suferă de boală de cap, căci adeseori devine copilăros în modul de a raționa.

Caracter rău. Purtare bună afară din serviciu“. Inspectorul general al Marinei, generalul Murgescu I., scria în supranotare: „Nu mențin notele date de comandantul crucișătorului „Elisabeta“ ...luat cu blândețe s-ar conduce foarte bine căci este un ofițer instruit și cu dorința de a servi bine“.

Pentru perioada 1895-1897, notările șefilor săi îl prezintă „cu multă dorință de a face servicii, dar este greu de condus, fiind foarte susceptibil. A condus bine canoniera „Grivița“ pe mare, însă, instrucția oamenilor de la uscat a corpului Sulina a fost slabă, ofițerul fiind mult timp în serviciu cu canoniera“.

Inspectorul general al Marinei, generalul Murgescu I., încrezător în perspectivele ofițerului este de părere că „fiind tânăr, experiența îl va modifica, este un foarte bun ofițer de marină. Merită a fi înaintat la alegere, dacă v-a reuși la examenul de maior“. Este lăudat de Inspectorul Porturilor care apreciază că în calitate de căpitan al portului Turnu-Severin a condus afacerile cu multă pricepere, achitându-se de această însărcinare foarte bine și că are o conduită foarte bună. Pentru anul 1897, locotenent-colonelul Irimescu Ilie, Inspectorul Porturilor, îi face o notare mai cuprinzătoare, apreciindu-l bine: „caracter serios și blând, amator de societate, bun camarad, educație bună, cultivă sentimentul datoriei, familiei și religiei, nu are vicii. Face serviciul cu zel, blând și serios cu inferiorii, inteligent și capabil, pricepe ușor și raționează bine, are talie mică și un aspect fizic plăcut“. Căpitanul Negrescu N. provoacă un scandal publicând în ziarul „Marina“ o scrisoare ofensatoare pentru ofițerii promoției din Școala de Marină. Comandantul Flotilei, contraamiralul Murgescu I. îi face aspre observații motivând blândețea pedepsei astfel: „S-a dat această ușoară pedeapsă căpitanului Negrescu în considerație că a spus că D-sa este autorul acelei scrisori și a declarat că pe viitor nu v-a mai scrie la jurnale și că și-a primit răsplata prin modul riguros cum a fost judecat de camarazii săi“.

La 10 mai 1898, este înaintat la gradul de locotenent-comandor, ca urmare a promovării examenului. Caracterul său excentric consemnat în notările anterioare, îl conduce iar spre atitudini neregulate, atrăgând unele aprecieri negative din partea comandanților superiori. Astfel, în timp ce era detașat cu serviciul la Inspectoratul Navigației în calitate de căpitan de port la Turnu-Severin fiind trimis în misiune în

străinătate de Ministerul de Finanțe, n-a făcut cunoscut despre plecarea sa nici Inspectoratului de Navigație și nici Comandamentului Marinei. „Pentru această abatere de la îndatoririle militare, locotenent-comandorul Negrescu N. – scria Inspectorul General al Marinei – va trebui să dea cont la întoarcerea sa în țară. Locotenent-comandorul Negrescu are un temperament cam precipitat, de care trebuie să se convingă, căci este un bun ofițer de marină“. Comportamentul ulterior al ofițerului a dovedit că acesta nu s-a convins însă de necesitatea unei schimbări de atitudine.

S-a făcut propunerea să revină la serviciul combatant de la serviciul fluvial. În luna februarie 1900, locotenent-comandorul Negrescu N. este pedepsit cu 5 zile arest pentru că nu a salutat corect un colonel și 8 zile închisoare pentru „cuvinte rău chibzuite și puțin cuviincioase adresate prin scrisoare generalului pilot, comandantul Corpului 3 Armată“. În octombrie 1900, comandantul Diviziei de Dunăre, comandorul Irimescu Ilie arată în notarea anuală: „Posează cunoștințele serviciului în mod lăudabil, dar îi lipsește inițiativa și discută mult ordinele. Se crede că nu este susținut de șefi, ceea ce face rău efect asupra disciplinei“. Contraamiralul Murgescu I., Inspectorul General al Marinei, îl supranotează cu convingerea că se va îndrepta, fiind ofițer inteligent. Îi reproșează „lipsa de energie cu ofițerii inferiori“, recomandându-i să-și arate superioritatea sa. Ofițerul este atenționat că „reacțiunea asupra ordinelor“ va putea să-i atragă pedepse și note rele. Peste un an, noiembrie 1901, noul Inspector General al Marinei, comandorul Koslinsky Emanoil îi cere „ca gradul înalt ce-l ocupă în armată să-l convingă că nu mai poate primi alte ocupațiuni fără prejudicii sieși și cu deosebire serviciului unde nu poate fi înlocuit“. În acest an ofițerul a fost detașat la Comandamentul Marinei ocupându-se de redactarea Regulamentului Porturilor, fiind apreciat că a lucrat în mod conștiincios și inteligent aducând servicii folositoare corpului. Este numit comandant al bricului „Mircea“ cu care desfășoară voiaje de instrucție în Marea Neagră (1902), când sunt vizitate porturile Trepizonda și Sinope și în Marea Mediterană (1903). La 16 iulie 1903, bricul „Mircea“ se desprinde de cheu (Constanța) trecând prin Bosfor, Marea Marmara, Dardanele și Arhipelag. La 21 iulie face prima escală la Pireu. Vizitează Suda, Alexandria, Rhodos și Smirna. Echipajul navei vizitează piramidele egiptene Keops, Kefren, Mikerenos și

orașul Cairo, capitala Egiptului. În drum spre Rhodos, velierul înfruntă o puternică furtună din care iese cu bine, după 2 zile și 2 nopți de navigație numai cu vecele de furtună. Spre Smirna s-a mers tot pe furtună, navigația devenind extrem de grea printre stânci și prin canale. La 30 august 1903, bricul ajunge la Constanța, având scris în jurnalul său de bord o bogată experiență după o perioadă de confruntare cu capriciile mării, dar și de întâlnire cu frumusețile ei. Inspectorul General al Marinei îl notează laudativ pe locotenent-comandorul Negrescu Nicolae pentru modul în care a comandat nava: „Nu pot decât să aduc laude și mulțumiri de modul distins cu care a condus bastimentul „Mircea“ în campania din anul acesta în țară și străinătate; de asemenea, la manevrele navale de la Sulina s-a condus foarte bine; îl îndemn însă să se ocupe mai mult de administrație. Ofițer care merită gradele superioare“. În anul 1904, locotenent-comandorul Negrescu Nicolae îndeplinește funcția de șef de Stat Major la Comandamentul Diviziei de Mare. Primește o notare foarte bună din partea Inspectorului General al Marinei, comandorul Koslinsky E. care consemnează: „Foarte mulțumit de modul cum își îndeplinește îndatoririle sale, pricepe și rezolvă cu ușurință chestiunile de resortul său. Este la curent cu lucrările, conduită și ținută exemplare. Îl propun pentru înaintare la alegere“.

Inspectorul General al Navigației și Porturilor, în subordinea căruia se afla în anul 1905, fiind căpitan al portului Galați, îl recomandă la alegere pentru gradul următor menționând priceperea și demnitatea cu care a condus serviciile căpitaniei Galați arătând că are calitate de ofițer integru și cu multă ardoare de muncă. În anul următor (1906) contraamiralul Koslinsky E., șeful său superior, este de acord să fie menținut pe tabloul de înaintare la alegere, unde figura de doi ani, menționând că este „foarte inteligent, judecă câte o dată eronat, are bun simț și spirit de ordine, temperament irascibil, cultură generală dezvoltată, comandă foarte bine, educația militară foarte bună, nu are pasiuni“. În perioada respectivă înlocuia la comandă pe comandantul Diviziei de Mare ocupându-se de Școlile Marinei, pe care le „conducea bine“*. Se notează în Memoriul personal faptul că a produs

* În anii 1907-1908, a predat la Școala de Aplicație a Marinei și la Școala de Marină cursurile: „Tactică Navală“, „Istoria războaielor maritime“ și „Drept Internațional“.

nemulțumiri la Galați pe când îndeplinea funcția de inspector de port. Contraamiralul Koslinsky E. evidențiază în anul 1907 preocupările căpitan comandorului Negrescu N., între timp a fost avansat în acest grad, în domeniul studierii istoriei marinei și redactării de cursuri pentru ofițerii Școlii de Marină. Sunt remarcate însușirile sale distinse ca șef de Corp, conduita exemplară, preocuparea de instrucția ofițerilor și a trupeii, de progresele armeei și literaturii. Este notat că „administrează bine“ domeniul deficitar în activitatea anterioară a ofițerului. Comandantul Diviziei de Mare, comandorul Irimescu Ilie își exprimă regretul, un an mai târziu, că „nu a fost lăsat mai mult timp ca director al Școlii pentru formarea ofițerilor, ca spirit și caracter de camaraderie“, deoarece „este un ofițer superior cu însușiri distinse ca director al Școlii de Aplicații (marină) unde a probat că este bun educator“.

Venindu-i rândul pentru stagiul, a fost ambarcat, în anul 1909, în calitate de comandant al monitorului „I.C. Brătianu“. Avea o notare bună de la Inspectorul General al Marinei pentru modul în care a îndeplinit funcția anterioară de Șef de Stat Major „achitându-se în mod lăudabil de îndatoririle sale; este energic, corect, imparțial și dornic să continue tot așa“.

Comandantul Diviziei de Dunăre, comandorul Bălescu C., după ce apreciază cu „foarte bine“ modul în care a comandat vasul și a condus serviciul său pe bord și în Escadră, arată că: „A lipsit totuși la primele trageri de artilerie când s-au produs oarecări stricăciuni la pereții salonului, stricăciuni care se puteau evita. Este de regretat că din cauza temperamentului său irascibil și a caracterului său bănuitor indispuie adesea pe superiorii săi“. Comandantul său direct îi face pentru anul 1909 o notare mai dezvoltată, din care nu lipsesc calificativele foarte bune:

1. Aptitudini fizice = favorabil.

- bine ținuta, sănătatea prea bună, robust, rezistent pentru campanie.

2. Capacitatea:

- inteligentă, judecată foarte vie, are mult spirit de ordine și observare, cultura generală, instrucția militară = desăvârșite, cu deosebire studios, spirit enciclopedic.

3. Aptitudini militare:

- are bun ochi pe teren; concepție, inițiative foarte dezvoltate; hotărât, stăruitor și energic; a comandat un monitor cu două vedete pe care le-a condus prea bine, în cursul campaniei cât și în manevrele combinate, din punct de vedere tactic cât și nautic; foarte irascibil și bănuitor, are însușiri distinse ca șef de corp, sever dar drept.

4. Educația militară:

- disciplinat, conștiincios, are autoritate, foarte bun camarad; simțul onoarei foarte bun; a înaintat fără solicitări; demnitate, integritate, conduită fără reproș.

5. Îndeplinirea serviciului:

- activ, are putere de muncă, disciplina, educațiunea și instrucțiunea unității sale foarte bune la toate inspecțiile; se ocupă de instrucția ofițerilor și trupei; administrează bine.

Însușirile ofițerului apreciate de comandantul ierarhic au fost menținute de Inspectorul General al Marinei contraamiralul Eustațiu S. care nota în Memoriul Personal: „mențin notele date de șefii săi, căpitan-comandorul Negrescu N. este un ofițer instruit, studios și execută serviciile foarte bine. Aduce excelente servicii Marinei din toate punctele de vedere. Propun să fie înaintat la alegere“.

Anii 1910 și 1911 au adus căpitan-comandorului Negrescu N. multe neplăceri. Comandantul Marinei Militare îl pedepsește cu 15 zile de arest, menținute și de către Ministrul de Război, pentru „cuvinte ofensatoare adresate unui ofițer superior (locotenent-comandor) de față fiind și un ofițer superior al său (comandorul Spiropol), ofițeri inferiori și un grad inferior“. Se pare că reacția căpitan-comandorului Negrescu a dus la enervarea contraamiralului Eustațiu S., comandant al marinei, care devine foarte dur în notările din 1910 și 1911 unde îl notează „culpabil de fapte grave“. Acesta nu uită să-i treacă în notare punerea pe uscat, din neglijență, a monitorului ce l-a comandat în anul 1909 și aspra pedeapsă dată pentru aducerea de cuvinte ofensatoare unui ofițer superior. „Cu această ocazie a arătat către șeful său comandantul marinei, că are un temperament și un rău caracter prin felul său de a se conduce... „Studiindu-se trecutul acestui ofițer s-a văzut că nu și-a schimbat întru nimic conduita sa și modul său greșit de judecată, deși a ajuns la un grad așa de superior. Anul trecut s-a propus pentru înaintare la alegere

fiind bine notat în ultimul grad, în urmă însă s-a găsit la dosarul confidențial o pedeapsă dată de Ministru și pe care comandantul său direct, comandor Bălescu nu i-o trecuse. Dacă aveam cunoștință de această pedeapsă propunerea de înaintare n-ar fi avut loc.

Propun ca ofițerul să fie menținut în grad și prin felul său de a fi mă îndoiesc că va putea vreodată să devină capabil de a îndeplini cu integritate funcția de șef de corp în grad de comandor. La acestea se mai adaugă lipsa de control asupra administrației vasului ce au dat din actele și cercetările făcute asupra ofițerului însărcinat administrativ - neplăți de solde și de furnizori. Reiese acest lucru cu cât ofițerul este sub acuzare“. Propunerea de menținere în grad a stârnit o intervenție dură din partea ofițerului, care prin raportul numărul 19 din 20 mai 1911, adresat Comandantului Marinei, cerea imperios: „Vă rog să binevoiți a-mi comunica dacă am fost propus de Dumneavoastră și în caz contrar, care sunt faptele ce mi se impută și pe baza cărora s-a hotărât că nu mai merit menținerea pe tablou și deci înaintarea cu nici un chip; aceasta cu atât mai mult cu cât pentru anul viitor tabloul de înaintare al marinei în acest grad va fi format pe baza a cinci promoții“.

Comandantul Marinei îi răspunde fără menajamente, în termeni lipsiți de eleganță chiar, atrăgând riposta ofițerului care justifică așa cum rezultă dintr-un raport, toate învinuirile ce i s-au adus. Comandantul marinei, contraamiralul Eustațiu S. s-a adresat căpitan-comandorului Negrescu N. astfel: „Și raportul acesta, ca și toate rapoartele ce adresați Comandamentului, arată că Dv. încă nu sunteți pătruns de spiritul militar și mai ales de când v-ați făcut vinovat insultând un ofițer superior, fapt pentru care ați fost pedepsit; conduita Dv. este foarte rea, este chiar anarhică. Mereu rapoarte prin care îmi cereți socoteală de ordinele ce dau, de dispozițiunile ce iau, reclamațiuni și interveniri la Minister, lipsă de respect când vorbiți cu mine, făcând pe supăratul, nu salutați când ne întâlnim pe stradă... Dacă continuați nu veți putea merge mai departe în carieră. Dv. nu sunteți încă format pentru gradul de comandor. Ați fost menținut în grad de către Comitetul Inspectorilor Generali anul acesta pentru: vina pentru care ați fost pedepsit, punerea monitorului pe uscat, lipsă de supraveghere în actele administrative ale locotenentului Iosif. Vă lipsesc încă însușirile militărești fără de care armata nu poate mișca, v-

ați răzvrătit în contra autorităților conducătoare. Aceasta nu se poate și deci nu o voi permite. Pentru această vină gravă vă pedepsesc cu 15 zile de arest; cu această ocazie sunt dator să vă atrag atențiunea că Dv. de foarte multe ori greșiți prin faptul că nu știți să vă păstrați calmul în orice împrejurare și că rapoartele Dv. scrise depășesc regulile ce trebuie păstrate într-o corespondență oficială. Este regretabil că prin acest mod de a fi al Dv. pierdeți din prea bunele însușiri ce aveți ca ofițer superior de marină“. La cele trei capete de învinuire căpitan-comandorul Negrescu N. răspunde astfel: 1. În ce privește insulta unui ofițer superior: „Este o încercare de răzbunare a locotenentului-comandor Gavrilescu Mihai care a făcut un raport cu rea credință împotriva mea“. Socotindu-se ofensat a cerut trimiterea locotenent-comandorului Gavrilescu M. înaintea Consiliului de Onoare. 2. Punerea pe uscat a monitorului: „Era singurul bastiment care nu avea pilot și nu pot avea eu răspunderea“. 3. Lipsa de supraveghere a actelor de administrație: „Delapidarea a avut loc la 7 săptămâni după plecarea mea de la comanda monitorului“. Căpitan-comandorul Negrescu N. adresează, la 28 februarie 1911 și un „memoriu“ Ministrului de Război prin care cere ca pedeapsa dată și executată să nu înrăurească asupra înaintării, având în vedere că Inspectorul General al Marinei nu a mai menținut propunerea de înaintare la alegere. Ministrul de Război îl pedepsește cu „mustrare“ pentru că: „A revenit cu vehemență asupra hotărârii Comitetului Inspectorilor prezentând un memoriu redactat în termeni nepermiși de regulamentele militare. Îi recomand a fi liniștit și respectuos față de șefi, legi, regulamente și dispozițiuni superioare, a-și schimba felul purtării și felul de lucru pentru ca în viitor să merite aprecieri bune“. Se cere ca pedeapsa să se noteze în „Memoriul“ ofițerului deoarece a făcut o gravă abatere de la disciplină, exprimând în scris păreri contrarii părerii șefului său. Căpitan-comandorul Negrescu N. a mai raportat Ministrului de Război și faptul că locotenent-comandorul Scodrea V. profitând de situația sa ca Director al Marinei în Ministerul de Război și-a însușit comanda bricului „Mircea“ trecând peste drepturile a doi ofițeri mai vechi, situație asupra căreia Inspectorul General al Marinei nu a revenit. Ofițerul arată că „am expus cazul amiralului Koslinsky care, fiind extrem de bolnav, a început a plânge rugându-mă să-l las în pace cu asemenea chestiuni personale“. În

finalul raportului aduce la cunoștința Ministrului de Război că: „spiritele în marină sunt foarte învrăjbite, această vrajbă, care a devenit amenințătoare, este bazată numai pe interes bănesc“. În legătură cu starea tensionată din rândurile ofițerilor de marină, Inspectorul General al Marinei arăta într-un raport înaintat Ministrului de Război: „și cu această ocazie am onoarea Domnule Ministru să supun cunoștinței Dv. că a existat în marină și din nenorocire mai există și astăzi câțiva ofițeri care nu știu decât să critice și să cârtească continuu“. Evenimentele ulterioare au confirmat continuarea acestei stări necorespunzătoare, acutizată mai ales pe timpul războiului (1916-1918) și care a fost amendată și de către generalul francez Berthelot.

Spre sfârșitul anului 1911, Comandantul Inspector General al Marinei, contraamiralul Eustațiu Sebastian, revine la sentimente mai bune față de căpitan-comandorul Negrescu N., arătând în notarea pentru acest an: „Capabil, cu întinse cunoștințe generale și marinărești. Aptitudini marinărești bune; îi mai trebuie practică în navigația dificilă de pe Dunăre. Educația militară a fost rău înțeleasă de acest ofițer superior care l-a făcut să se abată de la disciplină. Acest lucru se datorește caracterului său irascibil pentru care a avut de suferit în cariera sa. Măsurile severe ce s-au luat contra sa au trecut când din cauza acestei rele purtări a fost șters de la înaintare, cum și avertismentele ce a primit, în cazul că nu-și schimbă pornirea de răzvrătire, au avut un rezultat îmbucurător. Ofițerul a căutat să-și îndeplinească serviciul cu zel și prin conduita sa, să nu mai dea loc la nemulțumiri, ci la exemplu de militar superior desăvârșit. Întemeiat pe aceste bune rezultate și în speranța că în viitor se va conduce ca un prea bun șef conștient de înaltele sale datorii cum și pe baza cunoștințelor sale marinărești, îl propun la înaintare la gradul de comandor“.

În anul următor, 1912, Inspectorul General al Marinei îl propune din nou pentru avansare la gradul de comandor, evidențiind faptul că acesta „a continuat a-și îndeplini serviciul cu zel și activitate, având și o conduită prea bună. S-a ocupat cu instrucția recruților obținând cele mai bune rezultate“. Este avansat comandor în anul 1913. Din acest an în Memoriul Personal al ofițerului nu se mai găsesc notări, deși în timpul războiului a comandat Flota de Operațiuni, prima M.U. de marină cu rol deosebit în ducerea acțiunilor de luptă pe Dunăre. După

un an, aprilie 1913 - aprilie 1914, timp în care a comandat Divizia de Mare, comandorul Negrescu N. a fost numit în Ministerul de Război șeful Direcției a 5-a. Este avansat contraamiral, prin Înaltul Decret Nr. 2782 din 13 august 1916, și la organizarea pentru război a marinei, a primit comanda Flotei de Operațiuni. A fost primul ofițer al Marinei Române comandant al unei flote de război. Pe umerii săi a apăsător mare răspundere: conducerea în luptă a navelor din subordine în confruntarea cu un inamic mult mai puternic, apărarea onoarei pavilionului tricolor – simbol al gloriei și cinstei națiunii – a vieții marinarilor de pe navele Flotei de Operațiuni.

Contraamiralul Negrescu Nicolae a conceput teoretic misiunile forțelor navale fluviale române în situație de război, lui revenindu-i și comanda în luptă a Flotei de Operațiuni. Experiența sa obținută ca urmare a studiilor superioare urmate la Școala Navală din Brest (Franța), ambarcarea pe navele de luptă ale marinei (crucișătorul „Elisabeta“, canoniera „Grivița“, bricul „Mircea“, monitoare etc.), participarea la campaniile de instrucție în Marea Neagră și în Marea Mediterană, inteligența sa nativă, experiența de profesor la Școlile Marinei, spiritul de ordine și observare, instrucția militară desăvârșită, disciplina foarte bună și multe alte calități remarcabile dovedite, au constituit suportul numirii sale în fruntea unei Mari Unități operative ale Marinei în primul război mondial. Gândirea sa militară cu privire la întrebuintarea în luptă a mijloacelor navale a trebuit să se încadreze în strategia generală a Marelui Cartier General Român, concepută și admisă, marina fiind obligată, vrând, nevrând, să preia atât ideile bune, cât și pe cele mai puțin satisfăcătoare ale gândirii militare naționale din vremea respectivă. În cazul special al apărării Capului de Pod de la Turtucaia, contraamiralul Negrescu Nicolae, în calitate de comandant al Diviziei de Dunăre, a stabilit monitoarelor rolul exclusiv al unor baterii flotante care să concure „intim“ cu artileria de uscat prin manevre de foc și traiectorii (nu manevră de mișcare). El cerea să se tragă „mult și bine“ având drept avantaj distanțe deja reperate măsurate și însemnate pe hartă. Amiralul nu întrevedea o desfășurare de forțe navale fluviale inamice care să treacă în mare viteză ci, o înaintare cu precauțiune, ziua în special. O intervenție noaptea era exclusă. Se cerea comandanților, ofițerilor și echipajelor să dovedească devotament, abnegație, o atenție deosebită și permanentă

pentru a nu fi surprinși. În ceea ce privește tactica de luptă a monitoarelor s-a preconizat „să nu se concentreze niciodată mai mult de 2 nave (monitoare), să se tragă numai cu tunurile de 120 mm calibru, în salve și să se folosească numai obuze de ruptură“. În documentele de stat-major era prevăzut ca monitoarele române să slăbească angajamentul cu vasele inamice pe măsură ce acestea se retrăgeau spre frontieră. Totuși, deși era apreciată imposibilă o intervenție de noapte a monitoarelor austro-ungare, pentru orice eventualitate s-a prevăzut ca tragerile navale să fie concentrate asupra primului monitor inamic care trebuia să fie luminat cu proiectorul și urmărit de observatori. A fost proiectată și construirea unei divizii independente pentru atacul cu torpile automobile sau cu scodru. În viziunea contraamiralului Negrescu Nicolae acoperirea Escadrei urma să se asigure prin posturile de observare, folosindu-se rachete, focuri bengale, baloane negre, șomoioage de paie aprinse, linia telefonică și prin canoniere și șalupe care utilizau felinare, fluiere, sirene, pavilioane și proiectoare. Semnalele de recunoaștere a vaselor amice erau formate din litera zilei, parolă și răspuns. A fost interzisă navigația pe fluviu a vaselor noaptea, hotărându-se să se tragă asupra celor care nu-și justifică prezența. Lipsa dotării navelor cu artilerie a.a., a impus hotărârea ca în caz de atac aerian, acestea să se disperseze. Pentru artileria de debarcare s-au stabilit prin instrucțiunile speciale de luptă ca focul să fie împărțit pe baterii și să se asigure printr-o bătaie eficientă apărarea estacadei și a barajelor. Grupul de baterii „Elisabeta“ a primit dispozițiuni cu privire la modul de luptă, indicându-se modalitățile de alegere a țintelor, felul focului și al proiectilelor, momentele începerii și opririi tragerilor.

Vedetele fluviale și șalupele erau oprite prin instrucțiuni de a se angaja în luptă cu forțe care le depășeau posibilitățile. Pentru siguranța echipajelor au fost prevăzute măsuri de securitate pe timpul luptei în special cu privire la apărarea individuală contra bombardamentelor aeriene, a tragerilor navale și a preîntâmpinării înecului³³.

Indiferent de cauza căderii în dizgrație a contraamiralului Negrescu Nicolae după prima parte a campaniei României, numele său nu poate

³³ A. M. R. Marele Stat Major, Serviciul Istorie, lucrarea „România în Războiul Mondial“, vol. 1. Documente - Anexe, p. 499-506.

fi despărțit de întreaga activitate a Flotei de Operațiuni în luptele din Capul de Pod de la Turtucaia, de la Silistra, Călărași și brațul Borcea. A fost unanim recunoscut sprijinul puternic dat de Flota de Dunăre flancului drept al Armatei de Dobrogea (mai târziu Armata de Dunăre). Documentele de arhivă păstrează numeroase ordine și dispozițiuni elaborate de contraamiralul Negrescu Nicolae în perioada august-decembrie 1916 cu privire la activitatea Flotei de Operațiuni a Forțelor Navale Române. Sunt consemnate aprecierile pozitive adresate de către regele Ferdinand, prin aghiotantul său, contraamiralul Gracovski, numeroasele ordine de zi ale diferiților comandanți în care se evidențiază modul în care a lucrat flota în subordinea lor.

Meritele pentru care numeroși ofițeri de marină au fost decorați cu înalte distincții ca de exemplu: Ordinul „Mihai Viteazul“, „Coroana României“, „Steaua României“, precum decorarea unui mare număr de grade inferioare cu medaliile „Virtutea Militară“ și „Bărbăție și Credință“ aparțin în bună măsură și contraamiralului Negrescu Nicolae.

Generalul G.D. Dabija, consemna într-o lucrare despre armata română în războiul mondial: „Sub conducerea sa **Flota de Operațiuni pe Dunăre** și-a îndeplinit misiunea mai mult decât bine“.

STUDII ȘI ACTIVITATE DIDACTICĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ

Contraamiralul Negrescu Nicolae a rămas remarcabil și prin lucrările sale ample și profunde în legătură cu organizarea și dezvoltarea marinei militare. De altfel, se distingea în mod deosebit printr-o inteligență scilicet, prin putere de judecată și de reflecție. A absolvit liceul „Sf. Sava“ din București, Școala Navală din Brest (Franța) și Școala de Aplicație a sublocotenenților (Franța) ambarcat pe nava (fregata) școală „Iphigenia“. Cunoștea foarte bine limba franceză și puțin limbile italiană, germană și engleză. În calitate de profesor la școlile marinei a scris pentru ofițeri cursurile: „Tactica navală“ și „Drept internațional maritim“. La cererea Ministerului Lucrărilor Publice a studiat și a scris lucrarea „Regimul Administrativ și Fiscal al porturilor de pe Dunăre și de pe afluenții săi în toată întinderea lor navigabilă“, iar din însărcinarea Ministerului de Finanțe, a întocmit lucrarea „Regimul Navigației Fluviale în Europa Centrală“.

A fost un reputat istoric de marină. De la el ne-au rămas: „Istoria cronologică a Marinei Militare“ (lucrare premiată la Expoziția Jubiliară n. a.), „Rolul Marinei Române în războiul pentru întregirea neamului“, „Cum s-a făcut războiul pe Dunăre“ (lucrare scrisă și în limba franceză n. a.) etc.

Pentru activitatea sa a fost distins cu înalte ordine și medalii românești și străine. În „Memoriu personal“ sunt consemnate numai următoarele:

1. Ordinul „Coroana României“ clasa a V-a în grad de Cavaler (1901).
2. Ordinul „Steaua României“ clasa a V-a în grad de Cavaler (1902).
3. Semnul Onorific de Aur pentru serviciu 25 de ani.
4. Ordinul „Vulturul Roșu“ clasa a II-a (german) 1914.
5. Ordinul „Coroana României“ în grad de Ofițer 1914.

Ridicarea comenzii și punerea în retragere din oficiu în decembrie 1916, măsură nedreaptă și nereparată ulterior, a fost cea mai grea lovitură a vieții contraamiralului Negrescu Nicolae. Până la trecerea în neființă (1941), nesprijinit de către comandanți și de camarazii de arme, a înaintat regelui și miniștrilor de război numeroase memorii prin care solicita reanalizarea situației și reabilitarea sa.

Caracterul său irascibil, starea de frondă permanentă împotriva șefilor, nenumăratele nemulțumiri față de toate și de toți, l-au îndepărtat de șefii superiori care n-au scăpat prilejul de-al nota negativ așa cum a rezultat din calificările anterioare. Comandantul Marinei Militare din M.C.G. și șeful său direct, referindu-se la un memoriu al contraamiralului Negrescu N. arăta la 7 ianuarie 1918: „problemele ridicate reprezintă icoana fidelă a persoanei fizice și psihice a fostului amiral fiind plăsmuite de un suflet chinuit de duhul viclean“³⁴. În apărarea sa a redactat lucrările: „Rolul marinei în războiul pentru întregirea neamului și recompensa finală. (Icoane și documente de război) - 1920, „Scrisoare deschisă adresată domnului Ministru de Război“, 1928, „Petițiune adresată domnului Ministru al Ap. Naționale“, 1934, „Coment on fit la querere sur la Danube 1916-1918“. N-a primit nici un sprijin. A trecut în lumea de apoi, convins

³⁴ A. M. R. Ministerul Apărării Naționale, Fond C. M. M. Dosar nr. 243, f. 46.

de cauza sa dreaptă, sperând, poate, într-o reabilitare post-mortem, ceea ce până-n prezent nu s-a îndeplinit.

Într-un raport prezentat regelui Ferdinand, Misiunea navală franceză în România îl caracteriza astfel pe contraamiralul Negrescu Nicolae: „(...) prezintă toate caracteristicile neurasteniei (delirul persecuției, incapacitatea de a da un ordin fără ca acesta să fie urmat de mai multe contra-ordine, neliniștitoare pierderi de memorie, negarea faptelor trecute înaintea martorilor) și se derobează de orice responsabilitate prin mijloacele cele mai stranii“, „(...) Amiralul reglementează uneori chestiuni de detaliu cel mai infim, fără să consulte pe subordonatul său (comandantul Escadrei de Dunăre n.a.) ci din contră îl lasă pe acesta fără instrucțiuni în cazurile cele mai serioase“³⁵.



Monitorul „I. C. Brătianu“

³⁵ A. M. R. Fond M. R. Serviciul Justiției, Memoriul Misiunii Militare Franceze în România, Dosar 102, f. 3-9; 12-13.

NICULESCU RIZEA CONSTANTIN

Viceamiral – Comandantul Apărărilor sub Apă



S-a născut în Brăila, la 9 septembrie 1870. Fiul lui Nicolae și al Petricăi. Căsătorit în Galați cu domnișoara Leniy Ovanez Ageamoghe. A avut un copil Iolanda Ștefania.

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala Copiilor de Marină	Elev	1883, octombrie 16
Școala Navală Livorno	Elev	1885, septembrie 9
Depozitul și Divizia Echipajelor	Sublocotenent	1891, iunie 14
Depozitul și Divizia Echipajelor	Sublocotenent	1893, august 30
Diviziunea de Mare	Sublocotenent	1895, februarie 1
Depozitul Echipajelor Flotei	Căpitan	1897, iunie
Diviziunea de Mare	Căpitan	1897, octombrie 16
Apărarea Porturilor Fluviale	Căpitan	1898, octombrie 1
Școalele Marinei	Căpitan	1899, octombrie 15
Depozitul Echipajelor	Căpitan	1901, aprilie 1
Divizia de Dunăre	Căpitan	1901, octombrie 16
Divizia de Dunăre	Căpitan	1903, aprilie 16
Divizia de Mare și Comandamentul Apărării Submarine	Lt.-Comandor	1906, februarie 1
Divizia de Dunăre	Lt.-Comandor	1907, aprilie 15
Administrația Centrală a Războiului (Director)	Lt.-Comandor	1909, aprilie 1
Divizia de Mare (Ajutor comandant divizie)	Lt.-Comandor	1910, aprilie 1
Comandamentul Marinei	Lt.-Comandor	1911, aprilie 1
Comandamentul Marinei	Căpitan-	1911, aprilie 1

	Comandor	
Divizia de Dunăre	Căpitan-Comandor	1912, aprilie 1
Divizia de Dunăre	Căpitan-Comandor	1916, aprilie 1
Arsenalul Marinei (Director)	Comandor	1917, ianuarie 4
Comandant Militar al județului Covurlui	Comandor	1917, februarie 19
Comandant și Director al Arsenalului Marinei	Comandor	1918, iunie 1
Comandamentul Marinei (Înlocuitor comandant)	Comandor	1918, decembrie
Arsenalul Marinei	Comandor	1919, ianuarie
Divizia de Dunăre	Comandor	1920, iunie 20
Ministerul de Război (Director superior al marinei)	Contraamiral	1921, octombrie
Ministerul de Război (Comandant Inspector tehnic și Director superior)	Contraamiral	1921
Serviciul Geografic al Armatei	Contraamiral	1925
Rezervă	Contraamiral	1930, limită de vârstă
Rezervă	Viceamiral	1932, ianuarie 1
Retragere	Viceamiral	1938, ianuarie 1

Campanii:

- 20 iunie 1913 mobilizat la Divizia de Dunăre având gradul de Căpitan-Comandor.
- 31 august 1913 demobilizat.
- 15 august 1916 mobilizat la Divizia de Dunăre, Arsenalul Marinei, Comandant Militar al județului Covurlui (1917 P.A.)
- 30 iunie 1918 demobilizat.
- 28 octombrie 1918 mobilizat la Comandamentul Marinei, Arsenalul Marinei, Divizia de Dunăre, Ministerul de Război.
- 31 martie 1921 demobilizat.

Memoriul personal al ofițerului Niculescu C. Rizea nu a fost găsit în Arhivele Militare Române. Din documentele studiate, câteva foi de apreciere, evidențiază cum a fost notat de superiorii săi în perioada 1900-1907 fiind propus a fi înaintat la alegere sau a fi decorat. În octombrie 1900, comandantul Școlilor Marinei, Lt.-comandorul Bălescu Constantin îl prezenta astfel: „Posedă bună instrucțiune generală și solidă și variată instrucțiune specială. E absolvent al Academiei din Livorno. Continuă a se instrui. A fost director de studii și profesor de manevre și tactică navală la Școala de Aplicație și ajutor șef de Corp. De toate funcțiunile s-a achitat în mod distins. Are excelență aptitudine pentru serviciul de mare și iubindu-și meseria, e

deopotrivă bun pentru toate serviciile marinei. Foarte bun instructor și educator. Conduită ireproșabilă, ținută foarte îngrijită, disciplina perfectă. Inteligent, muncitor neobosit, capabil. Ofițer de elită care face onoare marinei. Îl propun pentru „Coroana României“ clasa a V-a“.

Comandantul Diviziei de Mare, comandorul Koslinsky Emanoil, îl notează: „Excelent ofițer, serios și muncitor cu cunoștințe întinse în arma sa. În timpul verii a prezentat 2 teme notate bine. Conduită exemplară, ținută foarte corectă“. A fost de acord cu propunerea șefului direct pentru decorare. În final, pentru anul 1900, Inspectorul General al Marinei contraamiralul Murgescu Ion, nota: „Se mențin notele date de șefii săi direcți, căpitanul Niculescu C. este un ofițer de viitor și util Marinei Militare“. A fost menținută propunerea pentru a fi decorat. Notarea anului 1900, când ofițerul avea gradul de căpitan, aducea în prim plan frumoase aprecieri care au rămas constante, cu mici accidente, până la trecerea sa în rezervă, cu gradul de contraamiral (1930). Următoarea apreciere, descoperită în Arhivele Militare, cuprinde anul 1903. În luna octombrie, comandantul Diviziei de Dunăre căpitan-comandorul Barbieri îl notează pe larg, socotindu-l ofițer capabil pentru toate gradele ierarhiei militare. Prezentăm în totalitate conținutul acestei notări: „Posează cunoștințele necesare și caută continuu a se instrui fără a fi silit. Cunoaște limba franceză și foarte bine limba italiană. Are cunoștințele militare corespunzătoare gradului. Cunoaște bine regulamentele și le aplică bine. În calitate de comandant al Apărărilor sub Apă a fost cotate bine. S-a condus în mod deosebit de bine. Are multă aplicație și aptitudine pentru arma sa. Deși puțin labil, dar este rezistent la serviciu. Nu cere des concediu. Are simțul moral viu în viața militară. Educat, trăiește bine, în societate. Inteligent, foarte capabil și cu multă inițiativă. Purtarea foarte bună. Nu are alte resurse bănești în afară de soldă. N-are datorii și nu a fost reclamat pentru datorii. Nu obișnuiește jocuri de hazard. Ofițer capabil pentru gradele ierarhiei militare“.

La sfârșitul lunii octombrie (1903) Inspectorul General al Marinei, comandorul Koslinsky E. îl notează astfel: „Anul acesta a avut greaua funcțiune de comandant al Apărărilor Submarine. S-a achitat bine de îndatoririle sale, dar fiind tânăr și prin urmare fără experiență suficientă, nu a putut să se mențină cu destul prestigiu în fața ofițerilor

din subordine. Sunt sigur că anul viitor vom fi în măsură de-al nota mai precis și a hotărî asupra propunerii de înaintare a șefului de corp“.

În acest an, căpitanul Niculescu C. Rizea propune să se facă lansări reale de torpile automobile și cu scondru la Insula Șerpilor la care să asiste ofițeri și maiștri de la Divizia de Mare și Divizia de Dunăre. În august 1903 au loc lansări reale de torpile automobile și cu școndru (franceze). S-au lansat de pe un torpilor, la distanța de 500 metri și la o imersiune de 1,50 metri. Rezultatele au fost bune. O puternică detunătură, resimțită și în oraș și jerba înaltă de apă au aruncat resturi din țintă la 150 metri distanță.

În anul 1904, comandantul Diviziei de Dunăre îl propune din nou pentru a fi avansat la alegere, susținând înaintarea în grad prin următoarea notare: „Posează bine cunoștințele corespunzătoare gradului și caută a se instrui mai mult fără a fi îndemnat. În calitate de comandant al Apărărilor sub Apă a căutat a aduce multe îmbunătățiri atât în instrucția personalului și în pregătirea materialului pentru război. Este sănătos și rezistent la serviciu. Exteriorul prezentabil și milităresc. Are simțul moral în viața militară și în societate. Inteligent și foarte capabil, cu multă inițiativă. Conduita foarte bună. A luat parte la manevră și s-a condus foarte bine“.

Inspectorul General al Marinei este de părere că trebuie menținut în serviciul A.S.A. „unde a adus mult progres, căci prin practica ce-i este încă necesară, va putea completa cu bine această ramură a activității armei“ și îl propune pentru înaintare la alegere. În acest an, căpitanul Niculescu C. Rizea elaborează noi programe pentru A.S.A., organizează exerciții de atac cu torpile automobile și cu scondru, lansarea unor baraje de mine pe Dunăre și Siret, pe 2-3 linii, barând gura Siretului, studii cu privire la organizarea estacadelor pe fluviu, exerciții de atac cu torpiloarele.

Primele notări critice cu privire la conduita ofițerului apar în anul 1907. Șefii săi apreciază că deși a fost ajutor de șef de corp a absentat adeseori. Inspectorul General al Marinei a fost mult mai tranșant. El nota în Foaia de calificare: „Regret a constata la acest ofițer că-și slăbește sentimentele militare mai ales de când s-a înaintat ofițer superior. A absentat mult de la serviciu corpului, aducând motive nu totdeauna admisibile. Am fost adus în poziția de a înștiința și ministrul de acest fapt“. În istoria monitoarelor locotenent-comandorul

Niculescu C. Rizea figurează ca primul comandant al monitorului „M. Kogălniceanu“. Apare ca făcând parte din Comitetul Consultativ al Marinei³⁶. În calitate de Cap al Serviciului de Artilerie și Torpile cu gradul de căpitan-comandor (1911) a fost numit Inspector de control pentru materialul de artilerie și torpile, a participat la inspecția stațiilor de telegraf ale marinei. A fost citat pentru contribuția adusă la imprimarea unui regulament de marină. În perioada 1912-1913 în calitate de comandant al Regiunii Galați-Tulcea-Sulina a făcut parte din Comitetul Tehnic al Marinei³⁷.

În anul 1915 și în prima jumătate a anului 1916 s-a aflat la comanda Regiunii Turnu-Severin componentă a Apărărilor Regionale având în subordine torpiloarele „Năluca“ și „Zmeul“, 2 baterii de artilerie de 105 mm calibru (la uscat n. a.), 2 șalupe, vasul „Ștefan cel Mare“ armat cu 4 tunuri de 57 și 63 mm calibru, pontoane port mine, materiale pentru baraje de mine, stăvilare, șlepuri, remorchere pentru dragat mine, proiectoare etc. La 24 iulie 1916, comandorul Niculescu C. Rizea înaintează, la ordin, eșaloanelor superioare un memoriu privind modul și mijloacele de trecere a Dunării la Ostrovul Corbului. Documentul evidențiază capacitatea deosebită a ofițerului în analizarea multiplelor aspecte ale acestei acțiuni. S-a apreciat că trecerea Dunării are condiții de reușită, deoarece malul românesc al fluviului fiind dominant, era ușor de susținut, zona permitea concentrarea cu ușurință a mijloacelor necesare trecerii Dunării, iar protejarea operațiunii se putea realiza cu baraje de mine, baterii lans-torpilor, baterii de artilerie, mine derivante etc. Pentru reușita acțiunii s-a cerut material plutitor pentru a transborda în primul val 700 de oameni, la care să participe 120 de marinari și pescari. În cadrul măsurilor luate în marina militară pentru situație de război (august 1916 n.a.) a fost numit comandantul Apărărilor sub Apă, cea de-a doua Mare Unitate principală a Marinei. Conform unui Înalt Ordin sub comanda superioară a comandorului Niculescu C. Rizea au intrat, ca organizare și operațiuni speciale, unitățile lans-torpilor române și ruse, barajele de mine și bateriile de protecție. Acestea se aflau din punct de vedere tactic în subordinea Comandamentelor de uscat de pe teritoriul

³⁶ A. M. R. Registrul Ofițeri vechi marină, vol. 2.

³⁷ A. M. R. Fond C. M. M. Dosar nr. 82 f. 18.

unde erau amplasate.

Niculescu Constantin Rizea a fost un ofițer de elită, unul dintre specialiștii de marcă ai Marinei Române în domeniul Armelor sub Apă, categorie de forțe navale de luptă deosebit de importantă prin eficacitate, mai ales pentru statele mai puțin dezvoltate care nu-și puteau alocă sume mari în dotări costisitoare. Experiența obținută în cei 6 ani de studii la Academia Navală din Livorno (Italia), în cadrul Diviziei de Mare, Diviziei de Dunăre, Apărării Porturilor Fluviale, participarea în Franța și Austria la experimentele de torpile și la recepția acestora cu ocazia livrării lor către Marina Română, practica efectuată la Școala de torpile în Italia, au constituit principalele argumente pentru numirea sa la comanda M.U. a Marinei pentru armele sub apă în primul război mondial. Concepția teoretică și mai ales aplicarea în practică a ideilor cu privire la rolul armelor sub apă în război s-au materializat în organizarea pe cursul Dunării, de la Turnu-Severin la km 115, a numeroase baterii lans-torpilor, stații de lansare a minelor, baraje de mine și de nave scufundate, estacade și stăvilare și în sistemul de apărare pe fluviu a capului de pod Turtucaia, format din estacade plutitoare și fixe, baraje de mine, stăvilare, baterii lans-torpilor, posturi de observare-informare, pentru pescuit minele de curent, artileria de debarcare etc., lucrare foarte bine concepută și organizată de către Marina Militară, fapt recunoscut și de către specialiștii străini în domeniu.

Comandorul Niculescu C. Rizea, specialistul numărul unu al Marinei Române în A.S.A. din vremea respectivă, deține prioritatea în domeniul teoriei privind rostul și rolul bateriilor lans-torpilor. Sistemul preconizat și organizat în premieră pe fluviul Dunărea în primul război mondial se baza pe concepția ofițerului materializată în „Instrucțiunile cu privire la acțiunea bateriilor lans-torpilor“. De remarcat necesitatea păstrării secretului desăvârșit în ce privește locul de amplasare a acestora cerându-se să fie ferite de vederea navelor și a persoanelor străine în zonă, prin așezarea lor în păduri, în poziții râpoase sau în canale ce aveau legătură cu Dunărea și să fie perfect mascate. Pentru torpile se prevedea păstrarea lor în tuburi solid legate pe țărși, lansarea lor numai la suprafață și manevrarea acestora cu multă atenție pentru a fi ferite de lovituri ce ar fi putut cauza deformări sau explozii.

În domeniul apărării contra minelor, comandorul Niculescu C.

Rizea stabilea printr-un document operativ folosirea drăgilor divergente sistem francez, a drăgilor de explorare cu vedetele fluviale, a plășilor și setcilor derivante, a aparatelor de pescuit mine și a unor stăvilare improvizate. Se cerea ancorarea navelor în locuri cât mai adăpostite chiar în urma unor stăvilare. În marș, navele erau obligate să aibă în funcțiune aparatele de percutat mine.

Comandorul Niculescu C. Rizea figurează în istoria marinei ca semnatar al primului ordin de operații (nr. 1 din 14 august 1916) al Marinei Militare Române din primul război mondial. Ordinul se referă la organizarea și compunerea unităților pentru atacarea Flotei Austro-Ungare. În luna decembrie 1916 printr-un ordin al regelui Ferdinand, regele României, comandorul Niculescu C. Rizea a fost schimbat din funcția de comandant al A.S.A.

În anul 1920 este avansat la gradul de contraamiral. La 11 aprilie 1921, contraamiralul Niculescu C. Rizea este numit comandant, inspector tehnic al marinei militare în Ministerul de Război. Timp de aproape 5 ani (aprilie 1921 - octombrie 1925) principala sa preocupare a fost rezolvarea marilor dificultăți cu care s-a confruntat marina română după participarea la primul război mondial.

În calitate de președinte al Comitetului Consultativ al Marinei, funcție ce-i revenea fiind comandant al marinei, a contribuit prin experiența sa și mai ales prin înțelegerea rolului și locului marinei militare în sistemul național de apărare la adaptarea unor măsuri care au vizat înnoirea, ridicarea la nivelul cerințelor timpului prezent a acestei însemnate categorii de forțe armate. Importante au fost pentru viitorul marinei clarificările și hotărârile adaptate în cadrul Comitetului Consultativ al Marinei din 18 octombrie 1921, unde fără îndoială, contraamiralul Niculescu C. Rizea a avut un rol însemnat în stabilirea concepției referitoare la necesitatea existenței forțelor navale naționale, bazată pe analiza particulară a factorilor economici și politici interni și internaționali, la determinarea cu claritate a misiunilor marinei într-un eventual război, precum și a nevoilor de dotare cu toate categoriile de nave specifice luptei pe teatrul maritim și fluvial românesc (crucișătoare, submarine, dragoare, vânătoare de submarine, canoniere, vedete, remorchere etc.).

Din inițiativa C.A. Niculescu C. Rizea în octombrie 1921 s-a hotărât ca pentru buna funcționare a mașinilor și aparatelor de la

bordul navelor noi maritime, să se admită primirea de voluntari tineri meseriași: mecanici, fochiști, electricieni, din viața civilă, care să fie încadrați pe aceste nave și să servească efectiv sub arme, doi ani.

Din procesul-verbal întocmit la ședința Comitetului Consultativ al Marinei* din 18 octombrie 1921, unde s-a studiat Programul Naval întocmit de specialiștii Marinei Militare și care urma a se asigura în timp de 4 ani, precum și creditele alocate de 498.000.000 lei, rezultă contribuția contraamiralului Niculescu C. Rizea și a celorlalți membri ai Comitetului la stabilirea unor concluzii care au reflectat riguros situația reală în domeniu. Este relevantă aprecierea consemnată în documentul elaborat de Comitet, care preciza: „Având în vedere misiunea Marinei la mare de a apăra coastele, liniile de comunicație pe apă și de a intercepta liniile de comunicație inamice. Programul alcătuit de Statul Major al României răspunde politicii navale a țării“. În linii generale, programul cuprindea înzestrarea marinei române cu nave de suprafață, nave submarine și aeronave. Pentru apărarea coastelor și liniilor de comunicație pe apă proprii s-a evidențiat necesitatea dotării cu un număr suficient de submarine, nave de suprafață etc. iar pentru a doua misiune – interceptarea liniilor de comunicație inamice – pe lângă navele arătate, mai erau necesare vase de suprafață având drept caracteristice esențiale viteză mare și armament puternic „astfel încât să fie în stare de a opera după noile principii ale războiului naval, atrăgând în cursă forțele inamice pentru a le distruge pe rând“.

S-a apreciat în cadrul dezbaterilor, fapt consemnat în documentul elaborat, prevederea din program privitoare la necesitatea dotării marinei cu nave școală de specialități necesare pregătirii personalului ofițeresc și a echipajelor, nave care să aibă viteză relativ mare, consum rațional, armament, torpile și toate instalațiile moderne. „Cu aceste caracteristici – se consemna în procesul-verbal al ședinței – vasele în chestiune vor avea o valoare militară apreciabilă, care le va permite de a fi utilizate în război în anumite scopuri“.

* Comitetul Consultativ a Marinei era format, la data respectivă, din contraamiralul Niculescu C. Rizea - președinte, contraamiralul Scodrea V., comandorul Pantazzi V., comandorul Fruzianescu, comandorul Negru Constantin - membrii și Lupu A. - inginerul șef clasa I-a, căpitan-comandorul Roșca Eugen și locotenent-comandorul Koslinsky - supleanți.

Programul preciza că pentru atingerea scopului arătat era necesar să se cumpere din străinătate 1 crucișător ușor de cca. 3.000 t și un submarin care să se alătore navei școală, deja angajată. S-a apreciat că cele două nave de război pot fi achiziționate de la statele cu forțe navale maritime moderne, în condițiuni avantajoase. Deosebit de realistă este concluzia ședinței Comitetului Consultativ al Marinei, prezidată de contraamiralul Niculescu C. Rizea, cu privire la posibilitatea realizării integrale a programului, în contextul situației economice în care se afla România, în momentul respectiv. S-a considerat că „este imposibil, din cauza cursului scăzut al leului“. Față de această situație s-a hotărât să se realizeze programul prevăzut în tabloul „B“ care cuprindea numărul de nave din fiecare categorie, dictat de nevoile „cele mai imperioase și care s-ar putea comanda în decurs de 4 ani în limitele sumei de 498.000.000 lei“. Pentru primul credit de 60.000.000 lei (1922-1923) Comitetul a apreciat ca aproximativ jumătate din această sumă să fie întrebuințată pentru nave școală, iar restul pentru mine, muniții, baze navale, aparatură și modernizarea navelor existente. Studiindu-se și problema bazelor fluviale și maritime și a unui port de război la mare, Comitetul a concluzionat că Marina are nevoie de o bază maritimă și una fluvială, cele mai bune condiții de organizare a lor fiind la Sulina, cea maritimă și la Brăila, cea fluvială³⁸.

Este relevantă analiza realizată de comandorul Ion Ionescu, istoric de marină, cu privire la acest Program Naval al României. Dintre aprecierile deosebit de bine fundamentate, ne oprim la judecata privind depășirea calitativă a limitelor unui program de dotări prin includerea elementelor de ordin geopolitic, strategic și de perspectivă și a semnalului de alarmă dat societății românești în legătură cu ce înseamnă marina într-un viitor război, care neîndoios nu va mai fi ca prima conflagrație mondială (Ion Ionescu, Georgeta Barandă, Marian Moșneagu, *Noi contribuții la istoria Marinei Militare Române*, Constanța, Editura Muntenia 8, 2001).

Din nefericire programul propus în 1921, conceput de un for superior al marinei dominat de ofițeri de elită cu studii în Academiile Navale din unele state cu puternice flote de război, romantic prin

³⁸ A. M. R. Fond C. M. M. Dosar nr. 175, f. 191-192.

conținut, nu a putut fi sprijinit decât în mică măsură de un buget național secătuit și neechilibrat în urma participării României la marea conflagrație mondială. Perseverent, contraamiralul Niculescu C. Rizea, Inspector General al Marinei, face eforturi deosebite pentru a menține în atenția Ministerului de Război situația marinei militare naționale. Reușind să atragă de partea marinei pe principele Carol, dovedit a fi un iubitor constant al mării și al marinarilor, supune la 16 mai 1922 Comitetului Consultativ al Marinei Militare, într-o ședință prezidată chiar de principe, noi propuneri care vizau urgentarea luării unor hotărâri ferme față de nevoile marinei printre care figura și cumpărarea unui submarin. După 2 ani (1924), ca urmare a lipsei de implicare concretă a factorilor cu putere de a hotărî în domeniu, contraamiralul Niculescu C. Rizea, favorizat și de evoluția situației internaționale care prefigura un curs belicos, reușește să aducă din nou în atenția Ministerului de Război problematica navală a României. Intră în actualitate noi propuneri referitoare la mărirea numărului de submarine (cel puțin 3), organizarea unei baze navale moderne, a unui lanț de baterii de coastă pe toată lungimea litoralului, a artileriei antiaeriene, a apărărilor fixe și mobile etc. Solicitățile Inspectorului General al Marinei, nerealiste față de resursele naționale,* s-au spulberat atunci când mareșalul Alexandru Averescu în calitate de prim-ministru a hotărât să se cumpere numai 1 submarin, 2 contratorpiloare și o navă bază pentru submarine.

Contraamiralul Niculescu C. Rizea în calitatea de Inspector General al Marinei s-a confruntat încă de la numirea sa în această funcție cu o situație cel puțin bizară care cuprinsese corpul de cadre și echipajele navelor și a unor unități ale marinei. Numeroși ofițeri, unii comandanți de M.U. și nave, își pierduseră din virtuțile dovedite în timpul războiului, probate prin curaj, bărbăție, vigoare, putere, tărie, vrednicie, spirit de sacrificiu, patriotism, onoare, dragoste pentru profesia aleasă, autoritate etc. Atrași în diferite cercuri frecventate de pasionați de petreceri, de jocuri de noroc, de femei, aceștia neglijau

* În euforia lor, membrii Comitetului Consultativ al Marinei au propus ca Marina Militară să fie formată din 3 crucișătoare ușoare, 16 contratorpiloare, 18 submarine, 12 torpiloare, 1 portavion, 1 navă școală, 10 hidroavioane școală, 36 hidroavioane de recunoaștere și bombardament, 40 hidroavioane torpiloare, 8 vedete rapide etc.

pregătirea de specialitate, menținerea navelor într-o bună stare de luptă și de întreținere*. Cu multă îngrijorare, contraamiralul consemna într-un raport în urma inspecției contratorpilorului „Mărășești“: „legătura dintre comandant și ofițeri este de o asemenea natură că ideea de autoritate și deferență nu este nici măcar aparentă, iar legătura dintre ofițeri și trupă nu există³⁹. Pentru cunoașterea situației reale a M.U. și U. de marină, nu de puține ori prezentate laudativ prin rapoartele subordonaților, au fost organizate inspecții inopinate la Divizia de Dunăre, Divizia de Mare, Școlile Marinei, Șantierul Naval Mobil, Grupul de Mine și Torpile etc. Este relevant un ordin al Inspectorului General al Marinei către Divizia de Mare în urma efectuării unui asemenea control. Spre exemplu la contratorpilorul „Mărăști“, navă de puțin timp intrată în organica marinei, constatările făcute sunt alarmante: „starea vasului foarte rea, murdărie, dezordine, ofițerii și echipajul nu-și cunosc îndatoririle la bord, rolurile (de luptă, de avarie, de incendiu, de bărci, de manevră, de gaură de apă, de curățenie etc. n.a.) nu corespund cu realitatea, nu se aplică prescripțiile Regulamentului Serviciului la Bord, ținuta ofițerilor și a echipajului puțin militară, neîngrijită, armament murdar, ruginit, instrucția ofițerilor și echipajelor slabă, contratorpilorul dă impresia de vas abandonat“⁴⁰. „Am fost dureros impresionat – scria în raport C.A. Niculescu C. Rizea – să constat că un vas de luptă cum este contratorpilorul „Mărăști“ poate să fie așa de rău întreținut și în dezordine. Această stare de lucruri se datorește îndeosebi lipsei de control al ofițerilor“⁴¹. Lipsuri asemănătoare cu cele de la contratorpilorul „Mărăști“ au fost semnalate la canoniera „Ghiculescu“ și la grupul de Mine și Torpile. La canonieră au fost găsite rău întreținute bărcile și materialul de matelotaj, proiectoarele, busolele și aparatele acustice pentru căutarea și descoperirea

* Încă înainte de avansarea sa la gradul de contraamiral, Niculescu C. Rizea se adresează, printr-un memoriu, Ministerului de Război prin care a prezentat starea tehnică precară a marinei militare. Folosirea excesivă a navelor de luptă a făcut ca acestea să devină inoperabile din cauza uzurii mașinilor, a căldărilor, a armamentului de la bord și a corpurilor.

³⁹ A. M. R. Fond C. M. M. Dosar nr. 25 f. 164, 169, 186.

⁴⁰ A. M. R. Fond C. M. M. Dosar nr. 424, f. 509.

⁴¹ A. M. R. Fond C. M. M. Dosar nr. 424, f. 509.

submarinelor care au fost lăsate în părăsire. Într-o situație „deplorabilă“ se afla materialul plutitor și de specialitate, mine și torpile*. Pontoane port-mine nereparate, necorespunzătoare cerințelor moderne pentru formarea de baraje. Minele aflate în depozite și la nave se găseau în stare „acută“. La exercițiile organizate, minele Hertz s-au comportat prost. Numai minele germane fluviale au fost găsite în bună stare de funcționare. Comandantul Diviziei de Mare, contraamiralul Scodrea V. a fost pedepsit cu „observațiune scrisă“ de către Ministrul de Război, iar Inspectorul General al Marinei îi consemnează în Memoriu personal slabul interes manifestat în îndeplinirea funcției, lipsa controlului asupra îndeplinirii ordinelor date etc. Numai Școlile Marinei au primit calificative f. bune cu prilejul inspecțiilor Ministerului de Război și Inspectoratului General al Marinei. S-a apreciat aici munca fără preget depusă pentru a se obține rezultate demne de toată lauda.

În scopul redresării situației s-a întocmit „Programul de activitate pentru vasele de luptă ale Marinei“. Obiectivul principal prevedea revitalizarea instrucției și antrenarea pentru război a comandanților, ofițerilor și echipajelor navelor maritime și fluviale. Comandanții și statele majore aveau prevăzut, conform programului, un plan special de pregătire cu teme care vizau perfecționarea comenzii, a conducerii navelor, modul de organizare și funcționare eficientă a Statului Major, lucrările ce trebuiau elaborate, conținutul, transmiterea și controlul executării ordinelor operative etc. Ofițerii din subordinea comandanților de nave și unități erau obligați să participe la un ciclu de conferințe prin care se urmărea a se obține unitatea de instrucție, de vederi și de metodă în diversele specialități, siguranța în conducerea compartimentelor pe care le comandau și a echipajelor din subordine. Se acorda o atenție sporită perfecționării în domeniu ca: navigație, artilerie, arme sub apă, transmisiuni (T.F.F.), mașini și căldări. În pregătirea maiștrilor și a echipajelor, în prim plan se afla instrucția de specialitate a timonierilor, tunarilor, minerilor, torpilorilor,

* La Depozitele de Mine și Munițiuni, situația era de neadmis: organizare primitivă, lipsa instrucțiilor de funcționare, ambarcări și debarcări fără noimă, manipulări riscante, muniție veche, expirată, depozitată pe șlepuri, magazii supraîncărcate, materiale fabricate în Franța, Anglia, Austria, Germania, Suedia, Rusia, Italia, erau adunate ca într-un muzeu.

mecanicilor, fochiștilor, motoriștilor, electricienilor, radiotelegrafiștilor etc. Se cerea ca prin antrenamente repetate, individuale sau colective, pe nave sau grupe de nave omogene, să se obțină rapiditate maximă în executarea ordinelor, siguranță deplină în funcționarea materialului și remedierea rapidă a incidentelor. În atenția organizatorilor acestui program s-a aflat și instrucția comună tuturor specialităților care cuprindea pregătirea de infanterie, serviciu la bord, regulamente, sport și școala de carte. S-a hotărât ca navele să se găsească mai mult timp în mare, în marș sau în derivă, unde să se organizeze lansări de torpile, trageri reale de artilerie, debarcări de trupe, trasul la rame, exerciții „om la apă“, pitorări (vopsire), calcule de navigație atât ziua cât și noaptea, alarme de luptă, exerciții de vitalitate, lucrări de matelotaj, semnalizări cu pavilioane și aparate optice etc.⁴².

În cei 5 ani (octombrie 1920 - octombrie 1925) cât contraamiralul Niculescu C. Rizea a condus Marina Militară Română, forțele navale maritime și fluviale ale țării au fost marcate de evenimente deosebit de importante, în situația în care pentru această componentă a armatei devenită, prin învățămintele primului război mondial la care a participat cu succes, în prim planul atenției monarhiei, guvernelor și specialiștilor militari, cu precădere a celor de marină. Perioada 1920-1925 reprezintă pentru marină o etapă nouă de dezvoltare și modernizare. Forțele fluviale de luptă își adaugă la cele 4 monitoare existente, încă 3 nave din această clasă, care au revenit României de la fostul Imperiu Austro-Ungar drept despăgubiri de război. Ele au fost denumite: „Ardeal“ (ex. „Temeș“), „Basarabia“ (ex. „Inn“) și „Bucovina“ (ex. „Sava“)⁴³. Cu modernizările ulterioare monitoarele „Ardeal“, „Bucovina“ și „Basarabia“ au mărit forța navală fluvială a României ajunsă la 7 nave, considerată cea mai puternică Flotilă de Dunăre din sud-estul Europei. Monitorul „Basarabia“ prin dotările sale se afla, în anul 1940, pe prima treaptă a podiumului celor mai moderne monitoare din lume. În istoria militară a țării și mai ales în memoria marinarilor, a rămas la loc de înaltă cinstită contribuția glorioasă a acestor nave, alături de monitoarele „I. C. Brătianu“,

⁴² A. M. R. Fond Inspectoratul General al Marinei, Dosar, nr. 432, f. 2-3.

⁴³ A. M. R. Fond Monitorul Oastei, aprilie 1921.

„Mihail Kogălniceanu“, „Al. Lahovari“ și „Lascăr Catargiu“, la luptele din cel de-al doilea război mondial și la instruirea a zeci de contingente de marinari fluviali. În compunerea Marinei Militare Române au mai intrat în anul 1921, un număr de 4 torpiloare din cele 7 provenite din Marina Austro-Ungară și primite de România ca urmare a hotărârilor Consiliului Suprem de la Paris (decembrie 1919). Pe bordajul lor au fost inscripționate numele de bottez: „Vifor“, „Vârtej“, „Vijelia“, „Zborul“, „Zmeul“ și „Năluca“. Cea de-a 7-a navă „Fulgerul“ a fost abandonată în urma eșuării în Marea Neagră pe timpul marșului spre țară.

Pentru Inspectorul General al Marinei, contraamiral Niculescu C. Rizea, prezența celor 6 torpiloare în compunerea marinei a ridicat numeroase probleme. Aflate într-o situație tehnică necorespunzătoare, reparate superficial în Arsenalul Naval de la Veneția, acestea necesitau mari eforturi materiale pentru menținerea lor în stare de eficiență, afectând bugetul marinei și așa aflat în mare suferință. În anul 1927, torpiloarele tip „Vifor“ au fost scoase din activitate, după ce au contribuit la pregătirea marinărească a echipajelor ce s-au perindat pe la bordul lor. Una din problemele dificile ale comenzii contraamiralului Niculescu C. Rizea a fost asigurarea securității rutelor de navigație prin dragarea zonelor ce au revenit României prin hotărârile Consiliului Naval Interaliat și anume: largul coastei sale, regiunile Constanța - Balcic și Gurile Dunării - Cetatea Albă. În scopul realizării dragajului la mare au fost achiziționate din Italia în anul 1921 două M.A.S. (Matoscafo Anti-Sommergibile) și în 1922 încă alte două, formându-se o grupare de dragaj împreună cu cele 4 canoniere („Lt. C-dor Stih“, „Slt. Ghiculescu“, „Lt. Lepri“ și Cpt. Dumitrescu“). Aceste denumiri au fost date de către Regele Ferdinand prin Înaltul Decret Nr. 1061 din aprilie 1920. Vedetele au participat la dragajul pe mare până în anul 1924. practica a dovedit că navele M.A.S. n-au răspuns pe deplin comandamentului pentru care au fost cumpărate, din cauza carențelor de construcție și a lipsei de eficacitate în domeniu, motiv pentru care au fost dezarmate. În 1927 sunt scoase din dotarea marinei.

În octombrie 1925 contraamiralul Niculescu C. Rizea, comandant, inspector tehnic și director superior al marinei militare a fost pus la dispoziția Ministerului de Război și numit director al Serviciului

Geografic al Armatei.

În calitate de Director Superior al Serviciului Geografic, contraamiralul Niculescu C. Rizea s-a remarcat printr-o serie de măsuri preconizate sau îndeplinite pentru perfecționarea activității instituției a cărei conducere i s-a încredințat. S-a distins printr-o concepție novatoare cu privire la rolul Serviciului Geografic al Armatei dovedită prin propunerile înaintate, printr-un memoriu, Ministerului de Război. Studiarea modului de organizare și funcționare a institutelor similare din Franța, Italia, Austria etc. i-au permis să avanseze unele idei novatoare care să asigure instituției o stare de modernitate. Printre opiniile exprimate se detașează: obținerea unei autonomii cât mai largă, mărirea capacității de lucru, renunțarea la subvenționarea din bugetul statului prin comercializarea produselor proprii, determinarea canevasului geodezic pe întreaga suprafață a țării, ridicarea topografică a originalelor hărții țării și culegerea tuturor datelor necesare operațiunilor militare, editarea hărții României și a hărților militare pe baza ridicărilor și revizuirilor topografice precum și a țineri la zi a datelor. Se mai avea în vedere dotarea armatei cu toate hărțile necesare, executarea și ținerea la curent a lucrărilor de delimitare a frontierelor în ceea ce privește partea tehnică, instalarea și conservarea tuturor semnelor, bornelor și reperelor, punctelor geodezice, topografice și de frontieră pe tot cuprinsul țării, executarea și a unor lucrări de astronomie, geodezie, tachimetrie, topografie, fotogrametrie etc. necesare statului român, editarea lucrărilor cartografice interesând instrucția generală și nevoile particulare. În atenția Serviciului Geografic al Armatei, un loc important urma să-l ocupe formarea din timp a personalului specializat precum și pregătirea și folosirea instrumentelor de execuție specifice, pregătirea unităților topografice și de observație ale M.U. din punct de vedere al specialităților. Contraamiralul Niculescu C. Rizea a hotărât ca ofițerii specialiști din S.G.A. să întocmească o lucrare scrisă cu un subiect important (la alegere n. a.) de astronomie geodezică, geodezie, topografie, cartografie, care să primească o notă specială ce urma să fie consemnată în „Memoriu Personal“, iar cele mai reușite să fie publicate în Buletinul S.G.A. În cadrul măsurilor de perfecționare a specialiștilor instituției s-a prevăzut să se cumpere toate publicațiile Uniunii Geodezice și Geofizice Internaționale plus tomurile care

conțineau rapoarte și memorii prezentate Uniunii cu ocazia adunărilor generale de la Roma (1922), Madrid (1924) și Praga (1927) și să se asigure abonarea la aceste publicații. S-a intervenit la Ministerul Armatei pentru aprobarea achiziționării celor mai noi mașini litografice și de frecat pietrele litografice în special pentru realizarea Hărții Lumii (partea României) la scara 1:1.000.000 s-a propus să se ceară cataloage de instrumente topografice diferitelor fabrici străine pentru a se putea face o mai bună alegere.

Sub directoratul său s-a întocmit un studiu intitulat „Program general de lucrări cu privire la canevasul geodezic fundamental pentru racordarea precisă a hărților provinciilor revenite la patria mamă“ care prevedea realizarea nivelmentului de precizie, completarea ridicării topografice, fotogrametriei, revizuirea hărților etc. Au fost stabilite măsuri pentru ținerea la zi a evidenței instalațiilor de arte grafice, de realizare și refacere a instrumentelor de lucru, fabricilor și surselor de hârtie și materiale, în scopul cunoașterii precise a capacității lor de producție pe care s-ar putea conta în caz de mobilizare. S-a cerut aprobare pentru vinderea celor 8.000.000 de hărți topografice ale S.G.A. care se aflau în depozite, nerevizuite și devenite necorespunzătoare în întregime pentru nevoile armatei. În cadrul Direcției Superioare a S.G.A. s-a înființat Comitetul Consultativ și s-a propus ca Serviciul Geografic al Armatei să se denumească Institutul Geografic Militar, după exemplul țărilor occidentale dezvoltate, să fie condus de un Director Superior cu grad de general de divizie ajutat de un Director, iar editarea hărților să fie rezervată numai I. G. M. În octombrie 1928 se cere, prin Ministrul Plenipotențiar al României la Londra, Regulamentul Hărții Lumii de la Biroul Permanent Central al Hărții Internaționale a Lumii (Anglia) împreună cu toate instrucțiunile și tabelele referitoare la această hartă⁴⁴. Prin Decretul Regal din 31 martie 1930, contraamiralul Niculescu C. Rizea este mutat de la Serviciul Geografic al Armatei la Inspectoratul General al Marinei și trecut în rezervă cu data de 1 aprilie 1930. Contraamiralul Niculescu C. Rizea a realizat următoarele lucrări de specialitate:

- Cursul de Manevre și Tactică Navală;
- Manualul timonierului pe bastimente;

⁴⁴ A. M. R. Fond Serviciul Geografic al Armatei, Dosar, 838, f. 253, 284, 288-289.

- Manualul Apărărilor Submarine;
- Cartea de semnale a Marinei;
- Cursul de tactică navală și istoria războaielor (predat la Școala Superioară de Război). În perioada cât a fost la conducerea Marinei Militare, 1920-1925, s-au derulat două programe navale în 1921 (al patrulea) și în 1924 (al cincilea).

Decorații:

1. Ordinul bulgar „Sf. Alexandru“ clasa a V-a, 1898.
2. Ordinul „Coroana României“ clasa a V-a, grad de Cavaler, 1901.
3. Ordinul „Meritul Militar“ în grad de Ofițer (bulgar), 1901.
4. Semnul onorific de Aur pentru 25 de ani serviți în Armată, 1909.
5. Ordinul „Steaua României“, în grad de Cavaler, 1912.
6. Ordinul „Coroana României“, în grad de Ofițer, 1914.
7. Medalia „Avântul Țării“, (medalia comemorativă a Campaniei din 1913).
8. Ordinul „Sf. Stanislas“ clasa a II-a, în grad de Comandor, cu spade (rus), 1917.
9. Ordinul „Coroana României“, în grad de Comandor, 1921.
10. Medalia jubiliară „Carol I“, 1906.
11. Medalia „Victoriei“, 1921.
12. Crucea Comemorativă, 1916-1918.
13. Ordinul „Steaua României“, în grad de Comandor.
14. Semnul onorific pentru 40 de ani serviți în armată, 1931.
15. Ordinul „Coroana Italiei“, în grad de Comandor, 1921⁴⁵.

⁴⁵ A. M. R. Registrul ofițeri activi, vechi marină, vol., 2.

SCODREA VASILE

Viceamiral - Comandantul Flotei de Operațiuni



S-a născut în București la 31 decembrie 1872. Tatăl Mihai și mama Maria Scodrea. S-a căsătorit la 7 iulie 1902, cu domnișoara Virginia Doiculescu. A avut 2 copii: Maria Angela Virginica (1903) și Zoe Esmeranda Viorica (1906)⁴⁶. A încetat din viață la 24 februarie 1934, în urma unui stop cardiac.

Servicii, funcții, grade, anul:

Academia Navală Livorno (Italia)	Elev	1889, 4 ani, 9 luni, 5 zile
Depozitul Flotei	Sublocotenent	1894
Diviziunea de Mare	Sublocotenent	1896
Diviziunea de Mare	Locotenent	1897
Inspectoratul Porturilor	Locotenent	1897
Divizia de Mare	Locotenent	1898
Școalele Marinei	Locotenent	1899
Apărarea Porturilor Fluviale	Locotenent	1899
Școalele Marinei	Locotenent	1899
Apărarea Porturilor Maritime	Locotenent	1900
Depozitele Echipajelor	Locotenent	1901
Divizia de Mare	Căpitan	1901
Administrația Centrală a Războiului	Căpitan	1901

⁴⁶ A. M. R. Fond Memorii Ofițeri Bătrâni Marină, Dosar nr. 220, f. 1.

Divizia de Mare	Căpitan	1902
Divizia de Dunăre	Căpitan	1904
Administrația Centrală a Războiului	Căpitan	1906
Divizia de Dunăre	Locotenent-Comandor	1907
Administrația Centrală a Războiului (Director)	Locotenent-Comandor	1908
Divizia de Mare	Locotenent-Comandor	1909
Școalele Marinei și bricul „Mircea“ (comandant)	Locotenent-Comandor	1910
Școalele Marinei (comandant)	Locotenent-Comandor	1911
Școalele Marinei	Căpitan-Comandor	1911
Divizia de Dunăre	Căpitan-Comandor	1912
Comandamentul Marinei (subșef de Stat Major)	Căpitan-Comandor	1915
Comandamentul Marinei (șef serviciu)	Căpitan-Comandor	1916
Torpile și Electricitate. (șef de Stat Major)	Căpitan-Comandor	1916
Comandamentul Diviziei de Dunăre	Căpitan-Comandor	1917-1919
Comandamentul Diviziei de Dunăre (șef Stat Major)	Contraamiral	1920
Divizia de Mare (comandant)	Contraamiral	1920-1923
Inspector General al Marinei	Contraamiral	1925
Inspector General al Marinei	Viceamiral	1926 (I.D. Nr. 483/1926)
Inspector General al Marinei	Viceamiral	1931-1934
Trecut în rezervă pentru limită de vârstă ⁴⁷	Viceamiral	1934

Prima apreciere ca ofițer îi aparține Comandantului Depozitului Flotilei, maiorul Mănescu C. Notele șefului său sunt mai mult rezervate, predominând însă cele pozitive. Timp de doi ani, prin activitatea depusă în corp, sublocotenentul Scodrea V. a fost în atenția comandantului care l-a caracterizat astfel: „Blând, fără energie, felul vieții în societate corectă, în corp ca un bun camarad. Lucrează pentru a-și mări cercul cunoștințelor. Educația îngrijită. Dorința de-a completa studiile satisfăcătoare. Sentimentele sale asupra familiei și religiei prea bune. Domol, corect și supus. Zelul se arată satisfăcător. Are fondul ceva mai dezvoltat ca forma. Aptitudine la serviciu bună. Tratează inferiorii cu blândețe și puțin interes. Inteligență potrivită, capacitate bună. Pricepe lesne, discută puțin și raționează logic. Mai mult util la bord ca ofițer de cart⁴⁸. Fizic este prezentat ca plăcut,

⁴⁷ *Ibidem* f. 2.

⁴⁸ *Ibidem* f. 8-9.

robust, cu talie mai mult scurtă. Inspectorul General al Marinei, generalul Murgescu I. îl apreciază lapidar: „Promite a deveni un foarte bun ofițer de marină”⁴⁹. Activitatea ulterioară a ofițerului Scodrea V. a confirmat pe deplin convingerea generalului Murgescu. În anul 1895, pentru o scurtă perioadă, este detașat la Institutul Geografic în cadrul personalului canonierei „Oltul”, unde a fost întrebuințat și ca ofițer geodez. Dar, după cum apreciază șeful instituției „nu a dat rezultatele satisfăcătoare, dar de altminteri, bun ofițer, dar lipsit de experiență, are toate calitățile de a se forma cu timpul”⁵⁰. Generalul Murgescu I. îl consideră „bun ofițer, trecând școala de la Livorno. Trebuie ambarcat pe un bastiment de mare”⁵¹, părere care este materializată prin ambarcarea sa pe crucișătorul „Elisabeta” (Divizia de Mare n. a.). În anul 1896, participă, având gradul de sublocotenent, la efectuarea unui scurt voiaj la Odessa. Cu ocazia manevrelor din Marea Neagră, vizitează porturile Sulina, Mangalia, Odessa, Insula Șerpilor precum și porturile Sinope, Trepizonda, Batumi, Samsun, Platana, Vona, Bendereckli.

Comandantul Diviziei de Mare, locotenent-colonelul Koslinsky îl propune „cu stăruință” pentru prima dată să fie înaintat în grad la alegere, notând: „Foarte bun ofițer din toate punctele de vedere. Servește bine. Posedă bune cunoștințe ale armei. Purtare foarte bună”⁵². Inspectorul General al Marinei, generalul Murgescu I. se unește cu notele Comandantului Diviziei de Mare, concluzionând că „merită a fi avansat la alegere” (octombrie, 1896)⁵³. După un an primește din partea Inspectorului Porturilor, maiorul Barbieri, o notare destul de bună „locotenentul Scodrea V. este un bun ofițer de marină. Trebuie însă ambarcat pe nave unde a probat că-și face foarte bine datoria. Conduită bună și corectă”⁵⁴. Inspectorul General al Marinei surprinde însă prin notarea sa diametral opusă maiorului Barbieri. Se pare că a fost influențat de o pedeapsă (prima din cariera sa n. a.) ce a primit-o lt. Scodrea în acest an. „Locotenentul Scodrea a arătat, anul

⁴⁹ *Ibidem* f. 10.

⁵⁰ *Ibidem* f. 10.

⁵¹ *Ibidem* f. 10.

⁵² *Ibidem* f. 10.

⁵³ *Ibidem* f. 11.

⁵⁴ *Ibidem* f. 11.

acesta, moliciune și rea voință în serviciu. Purtarea sa în oraș a lăsat de dorit din care cauză a fost pedepsit⁵⁵. Este anul în care a fost avansat locotenent la alegere. În 1898 este ambarcat pe crucișătorul „Elisabeta“. Căpitan-comandorul Eustațiu S. care semnează pentru Comandantul Diviziei de Mare îl notează în limitele calificativului de bine. „Îmbarcat pe crucișătorul „Elisabeta“ a urmat toată campania anului acesta. A îndeplinit la bord serviciul de șef de cart, ofițer cu navigația și biblioteca. Toate aceste servicii le-a îndeplinit bine. Conduita n-a lăsat nimic de dorit⁵⁶. Programul bastimentului a cuprins vizitarea porturilor bulgare Burgas și Varna, trageri de noapte, lansări de torpile și lucrări hidrografice sub conducerea locotenent-comandorului Cătuneanu A. care pe baza măsurărilor efectuate a întocmit prima hartă maritimă românească de navigație. După ce apreciază că „locotenentul Scodrea și-a îndeplinit și-a servit bine pe crucișătorul „Elisabeta“. Inspectorul General al Marinei generalul Murgescu I. concluzionează: „Va fi un bun ofițer de marină și folositor acestei arme“⁵⁷.

Urmează o perioadă deosebit de favorabilă. Se conturează noi dimensiuni pentru formarea unei personalități excepționale, de data aceasta în ceea ce privește învățământul de marină. De la 1 octombrie 1898 până la 1 mai 1899 a fost director de studii și profesor la Școala de Marină. Notarea comandantului Școlilor Marinei este excelentă: „S-a ocupat în mod excelent de aceste delicate sarcini, arătând capacitate și deosebit zel. Actualmente îmbarcat pe „Mircea“ și comandant al companiei (de elevi n. a.) se arată tot așa de bun ofițer de bord și administrator ca și profesor. Va fi un ofițer de elită. Conduită și ținută ireproșabile“⁵⁸. În septembrie 1899, Comandantul Apărării Fluviale, căpitan-comandorul Mănescu C., îl notează astfel: „Foarte bun ofițer din toate punctele de vedere și promite a fi un ofițer de viitor. Ținută îngrijită, conduită bună, spirit cultivat. Îl propun pentru avansarea la alegere“⁵⁹. Comandantul Diviziei de Dunăre, comandorul Irimescu Ilie a împărtășit cu „plăcere“ aprecierile făcute

⁵⁵ *Ibidem* f. 11.

⁵⁶ *Ibidem* f. 11.

⁵⁷ *Ibidem* f. 11.

⁵⁸ *Ibidem* f. 12.

⁵⁹ *Ibidem* f. 14.

de către șeful de corp menținând propunerea avansării la alegere. Inspectorul General al Marinei notează însă: „Este prea nou în grad pentru a fi înaintat la alegere”⁶⁰. În anul 1900 locotenentul Scodrea V. este ambarcat, pentru stagiul, în escadra italiană, pe cuirasatul „Sicilia”. De data aceasta, Inspectorul General al Marinei arată că „s-a distins prin atitudinea de a prezenta marina. Merită a fi înaintat la alegere”⁶¹. Este avansat la gradul de căpitan și propus pentru decorare, inițiativă ce vine din partea Directorului Marinei Militare căpitan-comandorul Poenaru Dimitrie care nota în Memoriul personal al ofițerului: „Căpitanul Scodrea Vasile este un ofițer cult și manierat, conduită bună, ținută îngrijită. A profitat mult de stagiul făcut în 1900, în marina italiană unde a fost ambarcat pe cuirasatul „Sicilia”. Poate îndeplini în mod satisfăcător orice serviciu. Îl propun a fi decorat cu ordinul „Coroana României” clasa a V-a”⁶². Ministrul de Război ad-interim D. Sturdza a aprobat, după Inspekția Generală din martie 1901, propunerea Directorului Marinei Militare. În noiembrie 1902, Directorul Marinei Lt.-comandorul Bălescu C. îi face o notare satisfăcătoare: „Căpitanul Scodrea V. a continuat, prin detașare, serviciul la Direcția Marinei din Ministerul de Război pe care l-a îndeplinit în același mod satisfăcător ca și în anul trecut. Conduita și ținuta sa au fost ireproșabile... Fiind un ofițer distins, repet cu plăcere propunerea făcută anul trecut pentru decorație”⁶³. Inspectorul General al Marinei a menținut nota șefului direct al ofițerului. A fost ambarcat pe bricul „Mircea” în funcția de comandant de companie și ofițer șef de cart. A participat cu bricul „Mircea” la voiajul organizat în Arhipelag și în Marea Mediterană. La 18 iulie 1903, bricul se afla în Bosfor, continuând drumul prin Marea Marmara, Dardanele și Arhipelag. Ajunge în porturile Pireu, Suda, Alexandria, Rodos și Smirna. Comandant Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Eustațiu S. îl notează astfel: „S-a achitat bine de toate îndatoririle ce le-a avut, inteligent, serios, cu mult amor propriu, cu tact deosebit și cu ținută ireproșabilă, probând adevăratul sânge rece al marinarului în

⁶⁰ *Ibidem* f. 14.

⁶¹ *Ibidem* f. 14.

⁶² *Ibidem* f. 16.

⁶³ *Ibidem* f. 19.

împrejurări grele. Este unul din bunii ofițeri ai marinei noastre. Nu posedă însă pe deplin conștiința datoriei. Are resurse bănești în afară de soldă. N-are datorii și nu face jocuri de hazard. Conduită prea bună⁶⁴. Supranotarea șefului superior Inspectorul General al Marinei este bună. „Ofițer distins din toate punctele de vedere. Aplică în mod lăudabil cunoștințele de specialitate ce posedă. Este energic și competent în serviciul ce are. Îl îndemn să se pună la curent și cu administrația în compania ce comandă⁶⁵. În calitate de comandant al canonierei „Fulgerul“ este apreciat că „s-a achitat de sarcini în mod mulțumitor. Purtare foarte bună. Ofițer capabil pentru toate gradele marinei militare⁶⁶. Inspectorul General al Marinei îl supranotează ca „ofițer serios și energic în serviciu. Caută continuu a se instrui. Conduită și ținută exemplare⁶⁷. Pentru anul 1905 comandantul Diviziei de Dunăre, căpitan-comandorul Barbieri Nicolae îl notează pozitiv: S-a condus în mod foarte mulțumitor și a dat dovada că posedă calități militare superioare. Caută continuu a-și mări gradul de instrucție, ofițer studios. A luat parte la manevre cu canoniera „Oltul“ și a comandat grupul de canoniere în timpul atacului pozițiilor întărite de la Mahmudia. S-a achitat bine de această însărcinare, ofițer serios și energic... Conduită foarte bună⁶⁸. Inspectorul General al Marinei, deși apreciază ca juste notele bune ale șefului de corp, are o mică rețineră afirmând: „Pare însă a fi dezvoltat mai puțin zel în serviciu ca anul trecut⁶⁹. S-a prezentat la examenul de locotenent comandor cu următoarea notare: „Aptitudini fizice, sănătate și rezistență în campanie foarte bune; cultura generală și militară cât se poate de completă; calități morale foarte bune; aptitudini militare, modul de a servi: aptitudine militară foarte pronunțată, servește în mod lăudabil⁷⁰. Păreră șefilor săi asupra prezentării candidatului la examen: „Îndeplinește toate condițiile și va fi un foarte bun ofițer superior de marină având toate calitățile pentru aceasta. Absolvent al

⁶⁴ *Ibidem* f. 20.

⁶⁵ *Ibidem* f. 21.

⁶⁶ *Ibidem* f. 23.

⁶⁷ *Ibidem* f. 24.

⁶⁸ *Ibidem* f. 24.

⁶⁹ *Ibidem* f. 25.

⁷⁰ *Ibidem* f. 27.

Școlii Navale Livorno, Italia“⁷¹.

În anul 1906, Directorul Marinei Militare locotenent-comandorul Petru Demetriad îi face o notare dezvoltată pe care o prezentăm în extenso:

1. „Înfățișare plăcută, conformație normală. Ținută îngrijită. Sănătatea foarte bună. Rezistent. Scrie bine.

2. Foarte inteligent. Judecă serios. Cu mult bun simț. Temperament cât se poate de bun.

3. Cultură generală întinsă. Cunoaște bine limba română și italiană.

4. Absolvent al Academiei Navale din Livorno. A fost îmbarcat în escadra italiană ca locotenent. Foarte mare aplicare la studiu, a fost și este profesor la Școala Specială de Artilerie, secția marină, predând cursuri de marină atât la ofițeri, cât și la elevi. A redactat cursul „Influența puterii maritime asupra mersului operațiunilor de la uscat“.

5. Pricepe foarte bine problemele tactice. Cu multă voință și hotărâre. Are inițiativă, prevedere și energie. În conducerea bastimentului a arătat mult sânge rece.

6. Disciplinat. Ținuta foarte corectă. Execută ordinele cu conștiință. Plin de simțul datoriei. Cu bunăvoință față de inferiori, nelipsind însă și rigoarea. Foarte mult tact. Foarte bun camarad. A fost înaintat la alegere. Plin de devotament și patriotism.

7. Are autoritate, prestigiu față de inferiori. Foarte serios. Sincer, loial și demn. Are curajul opiniei. Foarte integru. Maniere distinse. Conduită excelentă. Dispune de oarecare avere.

8. Foarte activ. A comandat foarte bine unitatea ce-a avut în subordine. Cu multă grijă de inferiorii săi. Prezent la serviciu. Nu are absențe.

9. Conduită și modul său de serviciu, justifică complet bunele sale note, atât din trecut, cât și în prezent. A fost pedepsit în cursul anului cu 3 zile arest pentru un fapt cât se poate de neînsemnat, care nu-i poate strica întru-ceva bunele sale note și aprecieri ce are acest ofițer.

10. Șase ani vechime în grad. Șef birou în Direcția Marinei. Decorat cu „Coroana României“ clasa a V-a în 1904. A trecut cu mult succes examenul de locotenent-comandor.

11. Având în vedere bunele sale note din trecut și considerând

⁷¹ *Ibidem* f. 28.

eminentele sale servicii făcute de când este la Direcția Marinei, îl propun la alegere pentru gradul de locotenent-comandor⁷².

Secretarul General din Ministerul de Război generalul Culcer, a reținut notele șefilor săi și propunerea de înaintare la alegere. A fost înaintat locotenent-comandor la 10 mai 1907. Generalul Adjutant Coandă, în calitatea sa de General Inspector al Școalelor consemna într-o notă: „Locotenentul-comandor Scodrea V. profesor al cursurilor de marină și fortificații la Școala de Artilerie și Geniu și-a îndeplinit sarcina cu pricepere și conștiință pentru binele Armatei”⁷³. Pentru perioada 1908-1909 notările evidențiază „ținuta marțială” a ofițerului, preocupările sale „de tot ce privește marina ca inovațiune și perfecționări”, predarea cursului de strategie la Școlile Marinei Militare și conducerea cu succes a bricului „Mircea”.

În anul 1910 este pedepsit cu muștrare pentru lipsă de control, în calitate de comandant al bricului „Mircea”, cu ocazia dezertării a doi soldați. Inspectorul General al Marinei și-a menținut propunerea făcută în anul anterior pentru înaintare la alegere și îl notează astfel: „ca și în trecut, mențin în totalitate notele și aprecierile șefului său direct. Acest ofițer merită toată lauda pentru eminentele sale calități profesionale și de om și pentru modul cum își îndeplinește serviciul”⁷⁴. Următoarea notare care vine tot din partea Inspectorului General al Marinei, se menține în termeni elogioși. „Căpitanul-comandor Scodrea, după cum se vede din notele sale din trecut, este un ofițer distins din toate punctele de vedere. Marinar desăvârșit, profesor excelent, devotat serviciului, cu o conduită exemplară. Merită a urca repede treptele ce au mai rămas în cariera sa”⁷⁵. Se menționează însărcinarea dată de Comandamentul Marinei Militare pentru executarea unei importante lucrări de hidrografie a lacului Techirghiol și coastei mării în fața acestui lac. A făcut în același timp și studiile preliminare în vederea creării unui port militar. În acest an (1911) a lucrat și la „Regulamentul Serviciului în campanie a Marinei Militare”⁷⁶.

⁷² *Ibidem* f. 29.

⁷³ *Ibidem* f. 29.

⁷⁴ *Ibidem* f. 32.

⁷⁵ *Ibidem* f. 32.

⁷⁶ *Ibidem* f. 47.

Pentru anul 1912, Inspectorul General al Marinei, contraamiralul Eustațiu S. arată că ofițerul „are nevoie a face stagiul pe vasele de luptă“. Este ambarcat comandant al Regiunii Dunării de Jos unde „și-a îndeplinit serviciul în mod deosebit, instruind personalul din subordinea sa și obținând cele mai bune rezultate în inspecțiile făcute. A condus grupa canonierelor și pe Dunăre și pe Mare și a pus un deosebit interes în studierea mijloacelor celor mai nimerite pentru apărarea podului Cernavodă-Fetești și a întregii zone. A prezentat un studiu foarte documentat al Apărării Dunării de Jos contra unui atac al inamicului de la mare. A fost trimis în străinătate cu misiunea de contractare a unor vase de război (contraamiral Eustațiu S.)⁷⁷. Pe timpul campaniei din Bulgaria (1913) căpitan-comandorul Scodrea V. a comandat monitorul „Brătianu“. Din notarea comandantului Diviziei de Dunăre comandorul Poenaru Dimitrie, rezultă: „a luat parte pe timpul campaniei la operațiunile de debarcare a trupelor de acoperământ debarcate la satul Măgura pentru a proteja întinderea portului de la Corabia. A debarcat primul detașament de marină care a ocupat pichetul bulgar și satul Măgura, dând tot concursul cu șalupe și oameni la așezarea repede a podului. De aici a trecut la podul de la Turnu Măgurele asigurând paza lui. A comandat cu distincție vasul și s-a ocupat cu stăruință de întreținerea vasului și a celor 2 vedete anexe. A îngrijit de hrana și igiena echipajului cu un deosebit interes, grație acestor măsuri nu s-a arătat nici un caz de epidemie. Natură sănătoasă și cu multă vigoare, poate suporta greutatea unei viitoare campanii. A notat ofițerii din subordinea sa cu multă nepărtinire. Este foarte energic, dar tratează inferiorii cu multă blândețe și bunăvoință. A redactat cu competență și deosebită îngrijire Registrul de pregătire de Război al vasului care poate servi drept model la toate vasele. Merită a fi înaintat în mod excepțional“⁷⁸. Toate problemele din notarea anului 1913 sunt reluate într-un raport special pentru susținerea propunerii de înaintare a căpitan-comandorului Scodrea Vasile la gradul de comandor. Se mai arată în plus: „La Nicopol a fost trimis ca să concure la paza podului de șlepuri și să facă poliția navigației. A fost însărcinat cu desfacerea podului, o operație

⁷⁷ *Ibidem* f. 48.

⁷⁸ *Ibidem* f. 48.

laborioasă, pe care a executat-o cu mijloacele restrânse de care dispunea, achitându-se în mod cu totul mulțumitor. A făcut (în 1913 n. a.) toată campania de concentrare a monitoarelor în regiunea Silistra-Oltenița dând o deosebită atenție pregătirii de război a unității ce comanda. A prezentat lucrările: „Apărarea podului de la Cernavodă“, „Apărarea Dunării de Jos“, ambele apreciate în mod elogios. A ținut o importantă conferință asupra „Comunerii Marinei de Război“⁷⁹. La 10 decembrie 1913 comandantul Diviziei de Dunăre înaintază un nou raport (nr. 142) către Comandamentul Marinei pentru înaintarea la excepțional a căpitan-comandorului Scodrea V., propunere cu care Inspectorul General al Marinei este de acord și pe care o susține. Avansarea nu a venit însă mai repede, propunerea a fost repetată în aceeași notă elogioasă. În anul 1914, Comitetul Inspectorilor Armatei, hotărăște: „Admis a înainta excepțional“⁸⁰. Inspectorul General al Marinei Militare într-un Raport Special pentru căpitan-comandorul Scodrea Vasile revine cu propunerea de avansare la excepțional a acestuia: „Acest ofițer eminent este propus pentru gradul de comandor încă din 1913. Se găsește pe tabelul de înaintare al Comitetului Inspectorilor Generali din 1914. Îl propun din nou pentru acest grad pe care îl merită din toate punctele de vedere după cum se poate constata din notele sale din memoriu date de toți șefii ierarhici“⁸¹. Avansarea are loc în anul 1916, când îndeplinea funcția de Subșef al Statului Major al Marinei și Șef al Serviciului de Artilerie.

Comandantul Marinei din Marele Cartier General, viceamiralul Bălescu C. îl notează neașteptat de elogios pentru perioada 7 ianuarie 1917 - 1 aprilie 1918. „Prin noua ordine de bătaie, comandorul Scodrea V. a fost numit comandant al Flotei de Operațiuni. A lucrat cu zel și cu pricepere în perioada de refacere astfel că a știut să utilizeze cu cât mai mare profit mijloacele ce i s-au pus la dispoziție pentru reorganizarea din temelii a unității sale. A știut să-și asigure bunăvoința și concursul aliaților – de la unii căpătând oarecare material – de la alții bune consultații tehnice de specialitate, astfel că

⁷⁹ *Ibidem* f. 49.

⁸⁰ *Ibidem* f. 51.

⁸¹ *Ibidem* f. 51.

la inspecțiunea ce am făcut în luna mai, am găsit în bune condițiuni de luptă și statul major ca și echipajele animate de cel mai viu dor de a combate. Desfășurarea evenimentelor nu au permis Flotei să-și manifeste capacitatea sa întregă, în acțiuni sporadice și secundare la care a fost chemată, a răspuns totdeauna în așa fel că a câpătat toată lauda din partea comandanților superiori aliați, iar comandorul Scodrea a obținut cele mai măgulitoare distincțiuni pentru bravură și destoinicie: „Sf. Vladimir“ clasa a III-a, „Crois de Guerere“, laude a primit și de la comandanții superiori ai armatei noastre cu ocaziunea cooperării în Deltă contra bolșevicilor în special în acțiunea contra Vâlcovului, în urma căreia a fost propus de comandantul Diviziei a 13-a pentru „Mihai Viteazul“. Ofițer bine format pentru comandă superioară. Merită a fi înaintat contraamiral⁸². Viceamiralul Bălescu C. comandantul Marinei Militare, îl notează pentru perioada aprilie - octombrie 1918, remarcându-i în mod deosebit inițiativa, pricepera și energia. „Prin ordinea de bătaie de timp de pace, comandorul Scodrea a fost numit Șef de Stat Major al Comandamentului Marinei, serviciu pe care l-a condus cu inițiativă și pricepere, constatate în serviciile anterioare; a fost de fapt comandantul efectiv al marinei – titularul fiind reținut în București de serviciul din Minister. Are toată autoritatea cerută de funcția sa și o exercită cu energie și răbdare“⁸³.

Flota de Operațiuni a fost subordonată comandantului Diviziei a 13-a, general Popescu I. pe timpul acțiunilor din sudul Basarabiei împotriva soldaților și marinarilor ruși răsculați. În această calitate, generalul Popescu face aprecieri elogioase privind activitatea Flotei și a comandorului Scodrea Vasile. Iată ce scrie acesta, la 9 martie 1919: „Flota de Operațiuni sub comanda comandorului Scodrea Vasile mi-a fost de mare folos în operațiunile din sud, căci cooperând cu trupele de uscat, și-au ușurat reciproc sarcina unor operațiuni foarte dificile prin caracterul lor special. Toată lumea militară știe că la un moment dat eram amenințați de atacul bulgarilor din Dobrogea pe lângă al bolșevicilor din Basarabia. Singura barieră în această parte o forma Flota de Operațiuni cu trupele sale de debarcare. În toate circumstanțele, comandorul Scodrea mi-a dovedit calități militare

⁸² *Ibidem* f. 54.

⁸³ *Ibidem* f. 55.

deosebite și mai presus de toate, curajul răspunderii. Nu pot să uit că la un Consiliu de Război (dacă pot să-i zic astfel) pe bordul navei amiral din Kilia, după ce stabilisem amânarea operațiunilor asupra Vâlcovului, din cauza mării superiorități a artileriei grea a bolșevicilor, comandorul Scodrea în loc de a profita de hotărârea care l-ar pune la adăpost de răspundere, a cerut voie să hăituiască, totuși, pe adversar, lucru ce i-am aprobat și a dat rezultate excelente și lucru ce m-a și făcut a-l propune la decorare cu ordinul „Mihai Viteazul“ clasa a IV-a, care dacă nu i s-a acordat, sunt sigur că este din cauză că nu s-a decorat nimeni pentru operațiunile din Basarabia. Nu cunosc calitățile comandurului Scodrea ca tehnică de marină din timpul scurt cât a servit sub comanda mea, însă l-am cunoscut ca om și ca militar, care n-a cruțat nimic pentru a fi de cel mai mare folos comandamentului în niște operațiuni unde nu puteai deosebi pe amic de inamic. Numai cei care au fost în scenă direct atunci își pot da seama de greutatea de neînvins și de marea răspundere ce revenea fiecăruia. Numai aceștia vor zice, sunt sigur, odată cu mine, celor care n-aveau răspundere: „În urma bătăliei, mulți viteji se arată“. Așa e cazul ce știu că se petrece la adresa acestui prea bun ofițer Scodrea, la data când scriu aceste note. Eu l-a caracterizat că are drept la înaintare în mod excepțional⁸⁴.

În aprilie 1919, comandantul și inspector al marinei nota în memoriul ofițerului: „a suportat cu stoicism cabala urzită împotriva sa de câțiva rău voitori; a avut o primă satisfacție prin reformarea unuia din vinovați și a nădăjduit că și alți vinovați vor fi supuși sancțiunii legale. Merită pe deplin să fie numit titular comandant al marinei cu gradul convenit de contraamiral“⁸⁵.

În calitate de Șef de Stat Major al Marinei, la 17 mai 1920, este notat de către comandantul Marinei cu aprecieri superlative, evidențiindu-se modul distins și profilul desăvârșit pentru marină ale comandurului Scodrea V. „Acest ofițer de elită, încercat în război, – se arată în notare – cu întinse cunoștințe și cu egală capacitate ca, comandant al Flotei și ca Șef de Stat Major în comandament, a fost neconținut propus pentru avansare și nu pot decât să regret că

⁸⁴ *Ibidem* f. 58.

⁸⁵ *Ibidem* f. 58.

împrejurări ce nu cunosc, au întârziat această înaintare. Repet propunerea de înaintare în mod excepțional, cu rugămintea de a i se reda și vechimea cunoscută în gradul de contraamiral⁸⁶. Directorul General al Marinei, comandorul Niculescu Rizea, aduce un element nou pentru cariera comandurii Scodrea V. Acesta arată: „Prin ordonanța definitivă a Comisarului Regal al Curții Marțiale a Corpului II Armată din 1920, s-a condus ca acest ofițer să fie scos afară din armată pentru că a traficant în folosul său fonduri ale statului, pentru încălcarea de atribuțiuni, desconsiderarea inferiorului etc. Ministerul nu se unește însă cu aceste concluziuni, pentru împăcarea spiritelor și pentru a nu scoate afară din marină prea mulți ofițeri superiori. În octombrie este admis să se prezinte la examenul de contraamiral⁸⁷”.

La 1 aprilie 1921, comandorul Scodrea V. este avansat la gradul de contraamiral și numit comandant al Diviziei de Mare. Comandantul Inspector General al Marinei, contraamiralul Niculescu Rizea îl notează defavorabil arătând: „De la început am constatat că nu pune un interes suficient în îndeplinirea funcțiunii, mulțumindu-se de a da ordine fără a se asigura de executarea lor. Această dezinteresare a avut drept efect că serviciul la comandament și unități a lăsat de dorit din toate punctele de vedere. Dovadă că în luna iunie Dl. General Strătilescu, Inspector General de Armată, a comunicat Ministerului că unitățile Diviziei de Mare din Constanța se găsesc într-o mare debandadă din punct de vedere al disciplinei și al ordinii și al mersului serviciului și că amiralul Scodrea lipsește de la post. Domnul Prim-ministru și Ministru de Război îmi ordonă cu nr. 4627 să inspectez Divizia de Mare și să raportez rezultatul. În această inspecție, am constatat, în afară de cele semnalate de Dl. General Strătilescu, că navele se prezintă foarte rău, neîngrijite și lăsate paraginei, că ofițerii și echipajele nu au nici-o pregătire, această stare datorându-se în primul rând dezinteresului și lipsei de control a comandantului diviziei. Domnul Ministru de Război face observațiuni scrise comandantului diviziei contraamiral Scodrea V. atrăgându-i atențiunea supra faptelor controlate.

În luna septembrie, izbucnește printre ofițerii Diviziei de Mare un

⁸⁶ *Ibidem* f. 59.

⁸⁷ *Ibidem* f. 60.

conflict de presă în care își aduceau injurii grave prin ziarele din Constanța. Ministerul numește o comisiune de anchetă compusă din doi generali și subsemnatul, în urma plângerii comandoului Bucholter, care după cercetările făcute, cere a se lua măsurile propuse prin ordonanța definitivă din 27 martie 1920 a Corpului III Armată, ce conchidea la scoaterea afară din armată a comandoului Scodrea și a altor ofițeri superiori. Față de încheierea comisiei de anchetă, nu pot face nici-o propunere pentru acest ofițer general⁸⁸. După un an (1922), contraamiral Scodrea V. se afla tot în funcția de comandant al Diviziei de Mare. Dificultățile continuă în M. U. respectivă, atât în domeniul stării tehnice necorespunzătoare, cât și a relațiilor dintre ofițeri. Ministerul de Război numește o nouă comisie formată din 3 generali. După control, comisia se pronunță tot pentru scoaterea din armată a contraamiralului Scodrea pe motiv că acesta continuă să întrețină spiritul anarhic în marină. Comandantul Inspector General al Marinei, același contraamiral Niculescu C. Rizea, continuă seria notărilor negative, ceea ce dă naștere la suspiciuni. „Din nefericire – scrie el în Memoriul contraamiralului Scodrea V. – spiritul ce a domnit în marină în timpul războiului, nu a dispărut și la Divizia de Mare⁸⁹. La celelalte unități ale Marinei: Divizia de Dunăre, Arsenalul Marinei, Școalele Marinei, existând destulă ordine și disciplină, șefii făcându-și datoria; aici (D. M.) ofițerii s-au dezobișnuit de a se ocupa de aproape de oamenii din subordinele lor, materialul este neglijat și ordinele superioare nu sunt executate decât pentru a nu se atrage sancțiune imediată. Am atras atențiunea în diferite rânduri contraamiralului Scodrea. O dovadă de starea în care se află unitățile Diviziei de Mare este călătoria distrugătorului „Mărășești“ în luna mai cu regele și regina la Pireu, care nu a putut pleca la timp din Constanța și nu a putut ajunge la Pireu decât remorcat de un torpilor grec. Distrugătorul era sub comanda superioară a contraamiralului Scodrea

⁸⁸ *Ibidem* f. 61.

⁸⁹ Despre această stare de lucruri, care a existat de mult timp în Flotila română, generalul Berthelot, șeful Misiunii Franceze, scria într-un memoriu adresat regelui Ferdinand al României: „La comandamentul Flotei este anarhie... este prezentă un fel de teroare care închide gura tuturor... Eu nu pot să asemăn acest regim decât ca o caricatură... nu fac decât să se dezonoreze unii pe alții... se impune o schimbare profundă și rapidă; trebuie creată o autoritate care să instaureze o disciplină fermă“.

V., întâiu care avea răspunderea pentru această călătorie⁹⁰. Contraamiralul Scodrea este cu atât mai vinovat pentru situația critică în care au fost puse Majestățile Sale cu cât la venirea vasului de la Sulina la Constanța, înainte de a se îmbarca familia regală, mașinile și căldările funcționau în rele condițiuni, trebuia să se întreprindă o cercetare pentru a se asigura dacă distrugătorul poate sau nu executa călătoria la Pireu. Este de regretat că acest ofițer general este antrenat de uneltirile celor mici în loc de a concura cu toți șefii la însănătoșirea completă a instituției. În luna octombrie, la inspecția ce am făcut în perioada de antrenare, am constatat un început de schimbare în bine la mai toate unitățile Diviziei de Mare. În așteptarea hotărârii ce urmează a se lua pe baza celor două comisii de anchetă, nu pot face nici o propunere⁹¹. Pentru anul 1923, Comandantul Inspector al Marinei contraamiralul Niculescu C. Rizea aduce în aprecierile contraamiralului Scodrea și unele aspecte pozitive. „A început anul acesta a pune atențiune în executarea ordinelor superioare, ocupându-se de serviciile și unitățile din Comandamentul său, dar se dezinteresează în ceea ce privește ordinea și disciplina subordonaților săi pe care dintr-un sentiment de neînțeleș pentru un ofițer general, îi lasă liberi în acțiunile lor, prejudiciind atât de mult prestigiul instituției. A luat parte la călătoria de comandament condusă de subsemnatul, rezolvând temele în mod judicios. Cu ocazia inspecției făcută în luna august de Dl. Ministru navelor Diviziei de Mare am constatat buna lor întreținere și echipajele îngrijite. Mai târziu, la Inspecția Generală ce am făcut la sfârșitul perioadei de antrenare, prin tragerile de război efectuate și temele ce am dispus să se execute în legătură cu operațiunile probabile, am făcut constatarea că și din punct de vedere al conducerii, comandanții și echipajele erau destul de bine pregătite și că neregulile din trecut au început să dispară. Din punct de vedere administrativ... Comandamentul Diviziei și unitățile au depășit de mult alocațiile respective. Deși modul de conducere al Diviziei

⁹⁰ În mai 1922, distrugătorul „Mărășești“, având la bord pe regele Ferdinand și pe regina Maria, a efectuat un voiaj cu destinația Pireu. În timpul navigației, căldările mașinii au rămas fără apă dulce. Folosindu-se apă de mare, s-au produs depuneri de sare în pompa de alimentație, nava s-a avariat, fiind nevoită să stopeze la 35 Mm de Pireu. La cerere a fost remorcată în port de un torpilor grec.

⁹¹ A. M. R. Fond Marinei Ofițeri Bătrâni Marină, Dosar nr. 220, f. 62.

înfățișează un progres față de starea din trecut, mai cu seamă pregătirea de război a navelor, totuși nu mă cred îndreptățit a-i face o propunere de înaintare⁹². În anul următor (1924), contraamiralul Niculescu Rizea mai are încă rezerve în ce privește atitudinea contraamiralului Scodrea Vasile față de ofițerii din subordine pe care o consideră „nepotrivită, aducând atingere bunei ordine și disciplinei“. Consemnează însă rezultatele bune de la călătoria de instrucție a Marinei, condițiile satisfăcătoare ale unităților și navelor la întreținere și instrucție și modificarea în bine a modului de a lucra în ceea ce privește conducerea⁹³. La 15 aprilie 1924, comandorul Scodrea Vasile i s-a conferit ordinul „Coroana României“ cu spade în grad de Comandor, cu panglică, de „Virtutea Militară“ pentru „zelul, destoinicia și priceperea cu care a condus Flota de Operațiuni în anul 1918, cooperând cu armata de uscat în Delta Dunării contra bolșevicilor ruși, distrugându-i în mod deosebit, în luptele de la Vâlcov“.

Notările negative făcute de Comandant Inspector General al Marinei, contraamiralul Niculescu C. Rizea, ating apogeul în anul 1925. Rezultă din aprecierile negative, extrem de dure, din această perioadă, o relație cu totul lipsită de principialitate între cei doi contraamirali, o luptă pentru menținerea de către unul, a celei mai înalte funcții din marină, iar pentru celălalt, accesarea la demnitatea respectivă. Deși în anul 1924 se constată o revenire la sentimente mai bune a contraamiralului Niculescu C. Rizea, apare în 1925 o notare cu totul neașteptată, încărcată de învinuiri extrem de grave la adresa contraamiralului Scodrea Vasile. Considerăm că notarea respectivă redă cu limpezime starea de fapt, motiv pentru care o prezentăm în întregime: „A îndeplinit funcția de comandant al Diviziei de Mare. Aceiași atitudine față de subalternii săi, aducând atingere disciplinei. A cerut să fie admis la Călătoria de Comandament a Armatei de Uscat (fapt în contradicție cu reglementările în vigoare n. a.). Ofițerul a făcut dovada că continuă a urma aceiași cale prin care adusesese neînțelegerea și dezordinea în marină. A folosit des navele de război ale diviziei în excursii de plăcere, aducând pagube statului și distragerea echipajului

⁹² *Ibidem* f. 63.

⁹³ *Ibidem* f. 63.

de la pregătirea de război. Timp de 5 zile a făcut o călătorie de plăcere având la bord pe generalul Strătilescu cu familia. Contraamiralul Scodrea V. este un element primejdios pentru instituție, uneltește contra șefului său. În goana aprigă de a ajunge mai repede și mai sus, nu s-a dat în lături de la nici o intrigă pentru a-și ajunge scopul. Nu are autoritate morală pentru a conduce. Fiind în legături strânse de prietenie cu subalternii săi pentru a avea popularitate, camaraderie rău înțeleasă care aduce atingere gravă disciplinei. A avut 3 anchete în acest ultim grad cunoscute de ofițeri, fapte ce nu cadrează cu funcția de ofițer. S-a propus pentru scoaterea din rândurile armatei ca unul care continuă a propaga anarhia în armată⁹⁴. Era de așteptat că în urma acestei aprecieri contraamiralul Scodrea Vasile să părăsească Marina Militară. Evenimentele au însă o întorsătură neașteptată, mai ales pentru contraamiralul Niculescu Constantin Rizea.

În ajutorul contraamiralului Scodrea intervin miniștrii de Război. Generalul Mardare scria în anul 1925: „Nu-mi însușesc întru nimic notele contraamiralului Rizea. Ținând seama de pregătirea acestui ofițer, de activitatea sa din timpul campaniei și de rezultatele călătoriei de comandament, îl propun pentru gradul de viceamiral⁹⁵. Contraamiralul Scodrea V. era deja numit Inspector General al Marinei înlocuind pe vechiul său adversar. În 1926 este avansat la gradul de viceamiral, fiind bine notat de către Ministrul de Război: „Îndeplinește în prea bune condițiuni funcția de Inspector General al Marinei și prea mult interes și zel în progresul armei sale și în crearea ordinii și spiritului de corp al armei⁹⁶. Un an mai târziu (1927) Ministrul de Război, Generalul Adjutant Angelescu, îl nota astfel: „Ofițer distins sub toate raporturile, conduce marina cu multă competență, îndrumând dezvoltarea acestei arme pe calea adoptată de marinele militare moderne. Mulțumită tactului său a introdus o eră nouă în spiritul de corp al Marinei Militare⁹⁷.

În anul 1930, viceamiralul Scodrea Vasile, beneficiază din partea Ministrului Armatei, General de Divizie Adjutant N. Condeescu, de

⁹⁴ *Ibidem* f. 65.

⁹⁵ *Ibidem* f. 65-67.

⁹⁶ *Ibidem* f. 68-69.

⁹⁷ *Ibidem* f. 69.

ultima notare dezvoltată care îi încheie cariera sa militară: „A continuat a îndeplini funcțiunea de Inspector General al Marinei cu aceeași competență și demnitate ca și în trecut. Urmărește cu pasiunea armei progresul celorlalte marine străine și caută să atragă toată atențiunea pentru dezvoltarea celei naționale. E un șef cu autoritate și caută să strângă rândurile în corpul ofițerilor pentru a le da suflu atât de necesar acestei arme. Se interesează de aproape de instrucțiunea și de toată pregătirea de război și nu cruță nici o oboseală pentru administrațiunea ce intră în atribuțiunile sale. Am toată convingerea că prin funcțiunea ce îndeplinește va lăsa în urma sa un drum de realizări folositoare apărării naționale”⁹⁸. În iunie 1930, este numit, prin I. D., în Consiliul Superior al Armatei. Același ministru punea punct notărilor din „Memoriul personal” al viceamiralului Scodrea V., menținând aprecierile anterioare (1931). Cu toate trăsăturile sale pozitive, viceamiralul Scodrea V. s-a antrenat în disputele dintre diferite grupuri de ofițeri ai marinei, iar uneori a încălcat regulamentele militare. Deși exagerate criticile contraamiralului Niculescu Rizea, au conținut și adevăruri. În anul 1911, căpitan-comandorul Negrescu Nicolae a înaintat un memoriu Ministrului de Război în care arăta că locotenent-comandorul Scodrea V. a profitat de situația sa ca director al Marinei în Ministerul de Război „însușindu-și comanda” bricului „Mircea” trecând peste drepturile a doi ofițeri mai vechi, unul dintre aceștia fiind locotenent-comandorul Toescu V. (ofițerii de marină nu puteau fi avansați dacă nu aveau un anumit stagiul de ambarcare n. a.). A circulat în Marina Română părerea că Scodrea Vasile a fost susținut de o personalitate marcantă a Armatei Române, Mareșalul Prezan, rudă apropiată a acestuia? Nu se pot explica astfel avansarea la gradul de contraamiral, numirea în cea mai înaltă funcție din marină, Inspector General, într-un moment în care se aștepta trecerea sa în rezervă și chiar o pedeapsă penală.

Decorații:

1. Ordinul bulgar „Pentru Servicii”, 1898.
2. Ordinul „Coroana României” în grad de Cavaler, 1909.
3. „Legiunea de Onoare” (Franța) în grad de Ofițer, 1909.
4. Ordinul „Frantz Iosif” (Austria) în grad de Cavaler, 1912.

⁹⁸ *Ibidem* f. 69.

5. Ordinul „Steaua României“ în grad de Comandor, 1912.
6. Ordinul „Sf. Stanislas“ (Rusia) în grad de Comandor, 1912.
7. „Semnul Onorific de Aur“ pentru 25 de ani de serviciu, 1913.
8. Medalia „Avântul Țării“, 1913.
9. Ordinul „Sf. Vladimir“ (Rusia) clasa a IV-a cu spade, 1918.
10. Ordinul „Sf. Vladimir“ (Rusia) clasa a III-a cu spade, 1918.
11. „Crucea de Război“ („Crois de Guerere“) cu stea de bronz (Franța), 1918.
12. Medalia „Sfânta Ana“ clasa a II-a cu spade, 1918.
13. „Legiunea de Onoare“ (Franța) în grad de Comandor, 1919.
14. „Coroana Italiei“ în grad de Comandor, 1921.
15. „Medalia Jubiliară“, 10 mai 1906.
16. Ordinul „Sf. Stanislas“ (Rusia) clasa a II-a, 1914.
17. Medalia „Crucea Comemorativă“, 1916-1918.
18. Ordinul „Steaua României“ în grad de Comandor, 1922.
19. Medalia „Victoriei“, 1921.
20. Ordinul „Coroana României“ în grad de Comandor cu panglică de Virtute Militară, 1924.
21. Ordinul „Meritul Naval“, Marea Cruce (Spania), 1927.
22. Semnul Onorific pentru 40 de ani serviți în armată, 1931⁹⁹.

Zelul pus de V. A. Scodrea V. pentru progresul Marinei s-a materializat prin:

a) Alocarea de către Guvernul României în anul 1926 a unui important credit (un miliard de lei) pentru achiziționarea de nave militare din străinătate. Consiliul de Miniștri a aprobat în anul 1926 dotarea Marinei cu 2 contratorpiloare, 1 submarin și o navă bază. S-a lansat în anul 1927 o comandă pentru construcția celor 2 contratorpiloare Casei Pattison din Italia. Navele au intrat în serviciul operativ al Marinei Militare Române în anul 1930 sub denumirile „Regina Maria“ și „Regele Ferdinand“, fiind botezate la 27 mai 1931 în portul Constanța în prezența suveranului României Carol al II-lea și a Președintelui Consiliului de Miniștri, savantul Nicolae Iorga. Cele 2 contratorpiloare, devenite distrugătoare, s-au alăturat distrugătoarelor „Mărăști“ și „Mărășești“, venite în țară în luna iulie 1920. Distrugătoarele, nave moderne și deosebit de performante, au fost

⁹⁹ *Ibidem* f. 2.

punctul de atracție pentru mulți ofițeri și maiștri care și-au exprimat dorința de a face parte din echipajele lor. Era un prilej de mândrie să fi ambarcat pe distrugătoare, formându-se chiar un cult pentru aceste nave, asemănător cultului „Mircea“. Cu multă mândrie au purtat cadrele și marinarii însemnele doveditoare ale apartenenței lor la echipajele distrugătoarelor mai ales în timpul războiului antisovietic, când s-au înscris cu litere de aur în jurnalele lor de operațiuni minunate fapte de vitejie și glorie. S-au vărsat lacrimi de durere, de la amiral la soldat, atât la sechestrarea lor de către Flota sovietică de război din Marea Neagră în septembrie 1944, cât și în anul 1961 când au fost tăiate și topite în furnalele de la Reșița.

b) Comandarea în anul 1926 în Italia a unui submarin, lansat la apă în anul 1930, intrat, după multe dificultăți, în serviciul Marinei Militare în anul 1936 sub numele de „Delfinul“. A fost primul submarin din dotarea Marinei Române, care a și participat în timpul celui de-al doilea război mondial la acțiunile de luptă specifice (până în iulie 1942) sub comanda căpitanului Costăchescu Constantin, devenit o figură legendară a Marinei Militare Române, Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul“ primit pentru fapte de arme deosebite. A împărțit același destin ca și distrugătoarele. Socotit captură de război în septembrie 1944, a fost remorcat în portul Odessa. După retrocedare (1945), scos din starea deplorabilă în care a sosit în țară, a contribuit la formarea viitorilor submariniști, până în anul 1960 când a fost dezmembrat și topit.

c) Încheierea contractului în anul 1927 cu Societatea Anonimă a Șantierelor din Fiume pentru construcția unei nave bază pentru submarine.

d) Modernizarea artileriei distrugătoarelor „Mărăști“ și „Mărășești“ prin dotarea acestora cu tunuri de 120 mm calibru, în turele binate (un tun la prova, unul în pupa și unul în centrul navei - 1926).

e) Construirea primei baterii de coastă a marinei, la Tataia (Constanța) formată din 4 tunuri de 152,4 mm calibru Armstrong și 2 tunuri de 76 mm calibru scoase de pe distrugătoarele tip „R“.

f) Comandarea unei nave bază la Șantierul Naval din Fiume (Italia) (1927). Nava a intrat în serviciul marinei române în iunie 1931, fiind folosită ca navă școală bază pentru submarine și vedete torpiloare. A purtat numele de „Constanța“, precedat de inițialele N.

M. S. (Nava Majestății Sale), introduse pentru navele militare de luptă prin I. D. R. nr. 1014 din 6 iunie 1931.

g) Obținerea în 1929 a unui I. D. pentru exproprierea unor terenuri în vederea dispunerii a două baterii de coastă:

1 Midia = 76054 m².

2 Sud Constanța (la punctul „VII” = 17800 m².

V. A. Scodrea Vasile, urmărind preocupările marinilor străine pentru modernizare, s-a ocupat cu perseverență de progresul marinei române, căutând, prin toate mijloacele să atragă atenția organelor în drept asupra acestui deziderat.

În luna decembrie 1928 V. A. Scodrea V. propunea printr-un Memoriu adresat Ministerului de Război ca Marina Militară să fie înzestrată cu 1 crucișător rapid, 2 submarine torpiloare, 6 nave antisubmarine, 22 torpiloare, 2 baterii de coastă de 210 mm calibru pe cale ferată, 2 posturi mobile T. F. S., 2 aparate foto electrice și să se organizeze baza navală preconizată anterior. Programul Naval al României din 1929 perfecționat pe parcurs, înglobează în mare măsură experiența și capacitatea de analiză a viceamiralului Scodrea V., personalitate remarcabilă, participant activ la dezvoltarea doctrinei militare navale pe parcursul întregii sale cariere ca ofițer de marină. Analiza cu atenție, în amănunt, trăsătură ce-l caracteriza, înclinația spre lucru bine realizat, pregătirea sa marinărească excelentă, seriozitatea, dragostea și devotamentul pentru arma marină, inteligența scilicet, cultura generală întinsă dovedită în toate funcțiile de răspundere avute și nu mai puțin experiența acumulată în primul război mondial, s-au reflectat în noul program de modernizare a marinei, care a excelat prin foarte buna lui documentare, prin trăinicia argumentelor aduse și prin ideile noi din conținutul său: „acreditarea ideii că România avea dreptul să devină o putere maritimă, necesitatea unor mijloace de transport ieftine pentru exploatarea căilor de comunicație maritime internaționale, responsabilitatea marinei de război pentru protejarea flotei comerciale și în afara apelor teritoriale, misiunile flotei de comerț și a flotei de război care împreună, trebuia a constitui puterea maritimă a țării, contribuția marinei la sprijinirea operațiunilor armatei de uscat, referirile concrete la Rusia, ca potențial

agresor¹⁰⁰.

STUDIUL ACTIVITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT, AUTOR DE CURSURI

Viceamiralul Vasile Scodrea a absolvit studiile de specialitate la renumita Academie Navală din Livorno (Italia). După absolvirea liceului teoretic în București, a reușit la examenul organizat de Direcția Marinei din Ministerul de Război pentru admitere, urmând timp de aproape 5 ani (4 ani, 9 luni și 5 zile n. a.) cursurile acestei instituții de învățământ naval superior. Prin ambarcarea sa pe navele maritime și fluviale românești precum și pe bastimente de război italiene, s-a format ca marinăruș desăvârșit, ofițer excelent, neîntrecut lup de mare, cu o vastă cultură generală, profesională și tehnic. În calitate de comandant al Școlilor Marinei, al crucișătorului „Elisabeta“, al bricului „Mircea“, ca profesor și autor de cursuri a inițiat în tainele navigației, ale strategiei și artei maritime, serii întregi de ofițeri și maiștri de marină. A redactat cursurile: „Arta Maritimă“, „Influența puterii maritime asupra mersului operațiunilor de la uscat“, „Strategia Navală“ etc. Cu prestanță și distincție a predat cursuri la Școala Copiilor de Marină, la Școala de Artilerie și Geniu, la Școala Superioară de Război. A rămas în memoria celor care l-au auzit ca un dascăl excelent, un caracter ferm, cu hotărâre clară, de o blândețe și bunătate fără seamăn, drept și generos. Bun vorbitor al limbii române, cunoscător la perfecțiune a limbii italiene și într-o bună măsură a limbii franceze, a publicat și tradus articole despre marină în publicațiile de specialitate ale vremii. A întocmit studii cu privire la: „Hidrografia lacului Techirghiol“ (în scopul amenajării acestuia ca port militar n. a.), „Apărarea podului Cernavodă - Fetești și a Deltei Dunării“, „Apărarea Dunării de Jos contra unui atac inamic de la mare“. A întocmit „Registrul de pregătire de război a monitorului I. C. Brătianu“, a ținut conferințe, a lucrat la Regulamentul Serviciului în campanie a marinei. A făcut parte din Comitetul de inițiativă constituit la 13 martie 1927 care a pus bazele Ligii Navale Române.

¹⁰⁰ Comandor Ion Ionescu, Georgeta Borandă, Marian Moșneagu, *Noi contribuții la Istoria Marinei Militare Române*, Editura Muntenia, Constanța, 2001, p. 47.



Comandorul Scodrea Vasile pe o navă de luptă

RĂDULESCU CONSTANTIN
Comandor - Comandantul Grupului
Port-Mine și Dragă-Mine

S-a născut la 24 noiembrie 1878, în Preajba, plasa Glavacioc, Vlașca. Fiul lui Matei și Rada. Însurat în 1907 cu Victoria Anastasiu. A avut 3 copii: Elena (1908), Elisabeta (1909) și Gheorghe (1920).

Serviciile, funcții, grade, anul:

Școalele Militare de Artilerie Geniu Marină	Elev	1897;
Depozitul Echipaje ale Marinei	Sublocotenent	1899;
Crucișătorul „Elisabeta“	Sublocotenent	1900;
Divizia de Mare	Sublocotenent	1901;
Divizia de Dunăre	Sublocotenent	1903;
Divizia de Dunăre	Locotenent	1904;
Divizia de Mare	Locotenent	1906;
Divizia de Dunăre	Locotenent	1907;
Divizia de Dunăre	Locotenent	1908;
Divizia de Dunăre	Căpitan	1908;
Divizia de Dunăre (Apărările Fluviale)	Căpitan	1910;
Depozitele Generale	Căpitan	1913;
Comandamentul Marinei	Lt.-Cdor.	1915;
Divizia de Dunăre	Lt.-Cdor.	1916;
Divizia de Dunăre	Căpitan-Comandor	1917;
Apărările Regionale (Comandant)	Căpitan-Comandor	1918;
Divizia de Dunăre (Comandant)	Căpitan-Comandor	1919;
Divizia de Dunăre (Comandant)	Comandor	1919;
Comandamentul Marinei	Comandor	1920;
Comandamentul Marinei	Comandor	1921 (pensionat) ¹⁰¹

Prima notare apare în Foaia calificativă în luna septembrie anul 1899 din partea Comandantului Școlilor de Artilerie și Geniu care l-a prezentat astfel: „A terminat în mod mulțumitor cursurile Școalei Militare de Artilerie și Geniu, cu media generală 12,99 fiind clasificat al 30 între 52 de elevi. Ca elev a avut o conduită prea bună, disciplinat și conștiincios la serviciu“¹⁰².

Comandantul Depozitului Echipaje, locotenent-comandorul

¹⁰¹ A. M. R. Fond Ofițeri Marină Bătrâni, Litera R. nr. 192, Memoriul Calificativ

¹⁰² *Ibidem*, f. 10

Poenaru Dimitrie nota în septembrie 1899: „Detașat și îmbarcat pe pontonul „Ștefan cel Mare“ chiar din ziua prezentării. N-a făcut serviciul la corp. Se va nota mai târziu“¹⁰³.

„Se pare că avea aptitudini pentru marină“¹⁰⁴ a fost părerea, consemnată în Memoriul calificativ, de către Comandantul Diviziei de Dunăre, comandorul Irimescu Ilie. Inspectorul General al marinei, contraamiralul Murgescu I. a menținut notele date de către comandantul Diviziei de Dunăre.

O notare mai amplă, prima din cariera sa militară, o primește în anul 1900 din partea comandantului Școlilor Marinei. Acesta consemna „Slt. Rădulescu Constantin a intrat în anul 1^{iu} al Școlii de Aplicație la 1 noiembrie 1899. A urmat cursurile cu sârguință și cu multă pricepere. Conduita foarte bună. A obținut media teoretică anuală 15,12. În timpul verii a fost îmbarcat pe crucișătorul „Elisabeta“ unde a servit foarte bine. Comandantul său îi dă nota 17 la practică. Se promovează în anul al 2-lea cu media 15,75 fiind clasat al 3-lea cu media 15,75 din 10 promovați“¹⁰⁵. Comandant al Școlilor Marinei era în perioada respectivă locotenent-comandorul Bălescu C.

Comandantul Diviziei de Mare, comandorul Koslinský E. îl supranotează ca „un ofițer care promite mult. Are frumoase aptitudini pentru marină. Servește cu exactitate și zel. Conduită excelentă“¹⁰⁶.

Inspectorul General al Marinei, contraamiralul Murgescu I. menține notele date de comandantul Diviziei de Mare.

În octombrie 1901 este apreciat de către noul comandant al Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Eustațiu S. referindu-se mai mult la modul în care a urmat Școala de Aplicație a Marinei. Acesta arată că „a urmat cursurile cu sârguință, exactitate și pricepere. Practica a făcut-o în ambii ani pe „Elisabeta“. A absolvit școala cu media 14,26 fiind clasat al 6-lea din 8 promovați. Caracter prea bun. Conduita asemenea. Ofițerul are calități morale și intelectuale și posedă cunoștințe pregătitoare pentru a deveni un bun ofițer de marină“¹⁰⁷. Pentru prima dată se întâlnește mențiunea că are aptitudini pentru

¹⁰³ *Ibidem*, f. 12

¹⁰⁴ *Ibidem*, f. 15

¹⁰⁵ *Ibidem*, f. 16

¹⁰⁶ *Ibidem*, f. 17

¹⁰⁷ *Ibidem*, f. 18

Serviciul Torpilelor venită din partea Inspectorului General al Marinei comandorul Koslinský E. cu prilejul supranotării din noiembrie 1901.

Calificativele de foarte bine și propunerea de avansare la alegere îi vin de la comandantul Diviziei de Dunăre, căpitan-comandorul Barbieri în anul 1902. Acesta nota în Foaia calificativă a sublocotenentului Rădulescu Constantin: „Este un foarte bun ofițer care a servit în Compania Apărării Fixă și s-a achitat foarte bine de îndatoririle sale. Conduită foarte bună, ținută curată. Poate înainta la alegere“¹⁰⁸. Inspectorul General al Marinei amendează în parte aprecierea comandantului Diviziei de Dunăre, socotind că a continuat a se achita bine de îndatoririle sale, că este un ofițer cu frumos viitor dar îl propune a fi înaintat la vechime. Își menține această propunere și în anul 1903 deși recunoaște că „are bune calități, că este muncitor, cu instrucția completă pentru arma sa, cu conduită și ținută bune“¹⁰⁹.

Anul 1904 îi aduce o notare mai dezvoltată. În luna octombrie căpitan-comandorului Barbieri, comandantul Diviziei de Dunăre îl prezintă astfel: „Posedă bine cunoștințele gradului, caută a se instrui fără îndemn. Cunoaște puțin limba franceză. Anul acesta n-a prezentat nici o lucrare. A comandat șalupa „Argeșul“ făcând poliția pe Dunăre. S-a achitat admirabil de însărcinările sale. Are multă aplicație pentru marină. Este robust și rezistent la serviciu. Inteligent și foarte capabil. Purtare exemplară. N-are datorii. N-a fost reclamat. Nu obișnuiește jocuri de noroc. Ofițer foarte capabil“¹¹⁰. A fost înaintat la gradul de locotenent.

În calitate de comandant al torpilorului „Năluca“ în campania anului 1905, este apreciat ca „un ofițer eminent din toate punctele de vedere. Ofițer serios, conduită exemplară, bun militar, supus și foarte disciplinat“¹¹¹. Calificativul de foarte bun ofițer este menținut și de către Inspectorul General al Marinei care mai adaugă că „A comandat cu distincțiune torpilorul „Năluca“ în campania de vară. Are bune cunoștințe de specialitate. Conduită bună“¹¹².

Comandantul Diviziei Navale comandorul Irimescu Ilie, îi face o

¹⁰⁸ *Ibidem*, f. 20

¹⁰⁹ *Ibidem*, f. 23.

¹¹⁰ *Ibidem*, f. 25.

¹¹¹ *Ibidem*, f. 27.

¹¹² *Ibidem*, f. 29.

prezentare mai detaliată arătând:

1. Aptitudini fizice: foarte prezentabil, bine conformat, sănătos și robust, trage bine cu arma, scrie și desenează bine.

2. Facultăți intelectuale: posedă îndeajuns facultățile intelectuale, judecată, temperament liniștit.

3. Cultură generală: cunoaște și limba franceză.

4. Instrucțiunea militară: posedă întinse cunoștințe militare speciale de marină; cunoaște perfect torpilele.

A participat ca ofițer la bordul crucișătorului „Elisabeta“ în anul 1906 la serbările ocazionale de inaugurarea portului bulgăresc Varna. Cu acest prilej, vizitează porturile Zonguldak și Batumi. A fost prezent și la evenimentele festive prilejuite de inaugurarea plajei de la Mamaia și la o manevră cu trupe de uscat, unde se execută o debarcare a acestora la Capul Midia.

5-6. Aptitudini militare și Educația militară: „foarte pătruns de spiritul datoriei, pune multă voință în executarea ordinelor și lucrează cu mult tact, bun camarad și cu suficient spirit militar și de corp, îl cred capabil de devotament și spirit de disciplină pentru apărarea patriei“.

7. Facultăți morale: „are prestigiu în fața superiorilor autoritate și seriozitate în fața superiorilor și inferiorilor, e modest și cumpătat, nu are pasiuni dar nici defecte“.

8. Îndeplinirea serviciului: „a fost însărcinat cu Serviciul Torpilelor la bordul crucișătorului „Elisabeta“ și ca ofițer plătitor al Diviziei, îndeplinind ambele servicii foarte bine, mulțumindu-mă pe deplin“.

9. Justificarea notelor: „îl propun pentru avansare la alegere¹¹³. La aceleași puncte din Foaia de Observare, Inspectorul General al Marinei, concluziona: 1.= F. Bine; 2. = F. Bine; 3. = Posedă cunoștințe întinse în arma sa; 4.= Completă; 5. = F. Bine; 6. = F. Bine; 7. = F. Bine; 8. = F. Bine, 9. = nu are vechime pentru avansare la alegere“¹¹⁴.

În anul 1907 s-a aflat la studii în Germania și în misiune la uzinele Schwartzkopf și Telefunken, fiind însărcinat și cu observarea și primirea comenzii de telegrafie fără fir. A fost apreciat că: și-a îndeplinit serviciul în mod lăudabil, a urmărit lucrările cu sârguință și

¹¹³ *Ibidem*, f. 29.

¹¹⁴ *Ibidem*, f. 30.

în mod inteligent“¹¹⁵. (Contraamiralul Koslinsky E., Inspectorul General al Marinei). A fost propus a fi înaintat la alegere.

Fiind numit comandant al Serviciului Telegrafie fără fir (1908). Din cele trei stațiuni de pe Dunăre s-a ocupat numai de instrucția teoretică a personalului din cauză că stațiunile nu au fost gata și nici predate marinei. A fost apreciat că și-a îndeplinit bine serviciile sale.

Comandantul Diviziei de Dunăre, comandorul Bălescu C. îl nota în anul 1909 astfel: „A comandat vasul „Alexandru cel Bun“ și compania apărării Fluviale, achitându-se în mod lăudabil de toate însărcinările sale. Este un ofițer de elită sub toate însărcinările sale. Este de dorit să fie îmbarcat în Escadră“¹¹⁶.

În anul 1909, la capitolul „Înșușirile ofițerului întemeiate pe fapte“, comandorul Bălescu C. comandantul Diviziei de Dunăre scria:

1. Aptitudini fizice:

- „se prezintă foarte bine, limba frumoasă, aspect favorabil, sănătatea prea bună, rezistent“;

2. Capacitatea:

- „inteligent, judecată sănătoasă, mult bun simț, mult spirit de ordine și metodă, are spirit de observație, cultură generală satisfăcătoare, instrucția militară și cea profesională deasupra mijlociei, foarte studios“.

3. Aptitudini militare:

- „concepție, inițiativă deosebite, voința, stăruința, energia remarcabile, temperamentul cumpănit, a comandat compania Apărării Fluviale cu distincțiune sub toate raporturile. După cererea sa i s-a aprobat experiența de explozii de război în condițiuni excepționale pe care le-a executat prea bine. În 1908 a comandat stațiile T. F. S. Și a îndeplinit bine serviciile sale“.

4. Educațiunea militară:

- „disciplinat, simțul datoriei exemplar. Bun camarad. Curaj militar foarte mare. Are curajul răspunderii în cel mai înalt grad. Foarte devotat. Demnitate, moralitate, conduită exemplare. E un ofițer de elită sub toate raporturile, fiind în același timp și foarte modest“.

5. Îndeplinirea serviciului:

¹¹⁵ *Ibidem*, f. 34.

¹¹⁶ *Ibidem*, f. 36.

- „Activitate, putere de muncă exemplare, disciplina și valoarea unității sale excelente. Multă grijă de personal și de materiale“¹¹⁷.

Pentru perioada 1909-1910 se mențin notările făcute anterior adăugându-se noi aprecieri. Sunt evidențiate execuția cu vasele port-mine a unui baraj de război fără a se produce accidente, expunerea unor conferințe privitoare la apărarea contra minelor. La capitolul „Aptitudini Fizice“ se consemnează aspectul fizic plăcut și simpatice. Se arată în continuare faptul că are multă și foarte bună metodă pentru instruirea personalului vaselor port-mine. Ofițerul a dat dovadă de multă pricepere în executarea diverselor teme la uscat și pe apă. La capitolul „Aptitudini militare“ îi sunt evidențiate priceperea și instruirea echipajelor navelor puitoare de mine, unde a dat dovadă de prevedere, hotărâre, voință, energie și calm.

La capitolul „Educație militară“ pe lângă calificativele de foarte bine date la disciplină, simțul datoriei și onoarei, camaraderiei se arată că: „Mânuieste materialele explozibile cu foarte mult curaj și cu precizie uimitoare“¹¹⁸. Sunt evidențiate moralitatea și conduita ca ireproșabile precum și faptul că este foarte devotat, demn și că nu recurge la favoruri. La „Îndeplinirea serviciului“ este apreciat ca „foarte activ, cu multă putere de muncă în educațiunea și instruirea personalului unității ce o comandă, a format bune cadre inferioare, se îngrijește foarte bine de personal și materiale“¹¹⁹.

Fiind socotit ofițer eminent, de real folos armiei, a fost propus pentru a fi decorat cu ordinul „Coroana României“. Comandantul Diviziei de Dunăre a menținut aceste note date de Comandantul Apărărilor Fluviale și calificarea de eminent, completând că „este un ofițer de mare valoare sub toate raporturile și în același timp foarte modest“¹²⁰. În această direcție pozitivă s-au înscris și concluziile Inspectorului General al Marinei contraamiralul Eustațiu Sebastian.

Aprecieri frumoase la adresa ofițerului se găsesc în „Memoriu Calificativ“ al ofițerului și în anul 1911. Fiind îmbarcat pe monitorul „Kogălniceanu“ ca ofițer cu artileria, comandantul navei Comandorul

¹¹⁷ *Ibidem*, f. 45.

¹¹⁸ *Ibidem*, f. 45.

¹¹⁹ *Ibidem*, f. 48.

¹²⁰ *Ibidem*, f. 49.

Lupașcu D. îl notează astfel: „excelent militar, a dat dovadă de multă pricepere, cunoaște foarte bine regulamentele, ca ofițer secund a menținut bine disciplina și a dat dovadă de mult tact față de ofițeri și echipajul bordului, a format buni șefi de tun și buni șefi de piese, merită a înainta“¹²¹. Apare din nou propunerea de a fi decorat cu Ordinul „Steaua României“.

În anul 1912 a dat examen pentru a fi avansat la gradul de locotenent comandor și a reușit din prima prezentare, atât la teorie cât și la practică. S-a prezentat cel mai bine dintre toți candidații. Și-a păstrat aprecierea de ofițer eminent dată de comandanții săi superiori.

Îndeplinește în continuare funcția de secund și de însărcinat cu artileria pe monitorul „Kogălniceanu“. A concurat cu monitorul la debarcarea primelor trupe ce au ocupat satul Măgura pe teritoriul bulgar, când s-a așezat podul de vase la Corabia (1913). apoi a participat și la refacerea și apărarea podului de șlepuri de la Turnu-Măgurele. Inspectorul General al Marinei apreciază că: „Merită să fie înaintat la gradul de locotenent-comandor“¹²².

După o îmbarcare pe un contratorpilor în Italia este repartizat la Serviciul Artilerie și Torpile. Șeful serviciului căpitan-comandorul Ciuchi îl notează astfel: „A dovedit că are cunoștințe tehnice complete asupra minelor și am convingerea că va aduce foarte bune servicii în această specialitate și în telegrafia fără fir. Îl propun pentru a fi înaintat la gradul de locotenent-comandor la excepțional“¹²³.

În anii 1914-1915 șeful său îi menține propunerea anterioară de înaintare excepțională în grad când va îndeplini condițiunile de stagiu.

În perioada 14 august 1916 - 31 decembrie 1916, a participat la război îndeplinind funcția de comandant al Grupului Port-mine și Dragă mine în cadrul Flotei de Operațiuni. Este notat de către comandorul Niculescu Constantin Rizea, comandantul Apărărilor sub Apă, care consemnează în Memoriul Calificativ al ofițerului: „A fost mobilizat la 14 august 1916 și a servit până la 1 ianuarie 1917. (Comandant al Grupului Port-mine și Dragă mine n. a.). În acest interval a condus executarea barajelor și stăvilarelor de la Turtucaia

¹²¹ *Ibidem*, f. 49.

¹²² *Ibidem*, f. 42.

¹²³ *Ibidem*, f. 44.

până la Brăila, achitându-se în mod lăudabil¹²⁴. Prin Înaltul Decret Nr. 2970 din 28 septembrie 1916 a fost decorat cu ordinul, „Coroana României“ cu spade în grad de Ofițer pentru lucrările de baraje făcute până în ultimul moment.

Noul comandant al Flotei de Operațiuni, comandorul Scodrea V., îl apreciază în mod elogios pentru activitatea desfășurată în anul 1917. „La 1 ianuarie (1917) a luat comanda monitorului „Brătianu“ și a Diviziunii a I-a de monitoare cu distincțiune, ofițer cu o frumoasă pregătire ostășească, disciplinat și muncitor. În acțiunile contra Tulcei a dovedit pricepere și curaj iar în operațiunile din sudul Basarabiei pentru înfrângerea forțelor bolșevice când a avut în anumite situațiuni și comanda superioară a unei părți din Flotă, a arătat că este priceput pentru comandă superioară. Blând cu subalternii însă știe să obțină de la dâșii cel mai mare randament. Îl apreciez ca un ofițer eminent sub toate raporturile, care va aduce servicii marinei în orice direcțiune ar fi întrebuițat¹²⁵. Pentru anul 1918 se mențin aprecierile anterioare.

Este numit, în anul 1919, comandant titular al Apărărilor Submarine și este notat de Comandantul Marinei contraamiralul Bălescu C.: „Pe lângă comanda Apărărilor Submarine îndeplinește de mai multe luni și funcția de comandant al Diviziei de Dunăre în absența titularului. Ofițer capabil sub toate raporturile. Excelent ostaș, harnic și priceput administrator. A dovedit și în acest din urmă serviciu că este un ofițer de frunte al marinei pe care se poate conta în orice servicii. Merită să înainteze în mod excepțional¹²⁶.

În mai 1920 contraamiralul Bălescu C. îi scrie ultima notare ce se află în Memoriul Calificativ al ofițerului: „A continuat serviciul de comandant provizoriu al Diviziei de Dunăre în aceleași condiții lăudabile și cu tot succesul ce se poate spera, date fiind lipsurile de tot felul în material de mișcare și starea de oboseală a vaselor diviziei: S-a ocupat în mod deosebit de organizarea tehnică și tactică a artileriei monitoarelor și a prezentat un proiect de regulament al tragerilor care se va experimenta pentru a fi oficializat. În aceeași ordine de idei s-a ocupat de aproape și cu formarea ofițerilor subalterni. Mențin toate

¹²⁴ *Ibidem*, f. 38.

¹²⁵ *Ibidem*, f. 38.

¹²⁶ *Ibidem*, f. 38.

notele anterioare și repet propunerea de înaintare în mod excepțional la gradul de comandor¹²⁷.

În luna aprilie 1919 a fost avansat la gradul de comandor. Este pensionat la 1 aprilie 1921¹²⁸.

Studii:

- 4 clase gimnaziale, liceul „Gheorghe Lazăr“ București.
- absolvent al Școlii Fiilor de militari, Iași.
- absolvent al Școlii Artilerie, Geniu și Marină.
- absolvent al Școlii de Aplicație a Marinei Militare.
- a studiat în Germania minele Schwartzkopf și aparatura

Telefunken.

- a scris „Călăuza comandantului de monitor“ un studiu de o deosebită valoare militară, prima adunare de principii de doctrină în tragerile navale pe Dunăre. Prin această lucrare a pus temelia organizării tehnice și tactice a artileriei monitoarelor.

Decorații:

1. Ordinul bulgar „Meritul militar“ în grad de Cavaler 1903.
2. Medalia Jubiliară din 10 mai 1906.
3. Ordinul „Coroana României“ clasa a V-a în grad de Cavaler 1912.
4. Medalia „Avântul Țării“.
5. Ordinul „Coroana României“ cu spade în grad de Ofițer 1916.
6. Semnul Onorific de Aur pentru 25 de ani de serviciu 1918.
7. Ordinul „Coroana României“ cu spade, în grad de Ofițer cu panglică de „Virtutea Militară“.
8. Ordinul francez „Legiunea de Onoare“, în grad de Cavaler.
9. Ordinul „Steaua României“ cu spade și „Virtutea Militară“ cu Spade¹²⁹.

S-a stins din viață la 30 decembrie 1925, în biroul său de lucru din Brăila, în plină activitate ca director al Societății Române Dunărene Brăila. În necrologul publicat în Revista Marinei sunt evidențiate însușirile lui superioare: „fire distinsă, temperament liniștit, suflet de o

¹²⁷ *Ibidem*, f. 51.

¹²⁸ *Ibidem*, f. 52.

¹²⁹ A. M. R. Fond Arhivistic nr. 3042 Registrul de Evidență a ofițerilor de marină, vol. II.

nemărginită bunătate, activ, credincios, judecată dreaptă precum și priceperea și devotamentul desăvârșit în prima parte a campaniei pentru întregirea neamului, în organizarea lucrărilor de baraje și așezarea stăvilarelor pe Dunăre.

Comandorul Rădulescu C. a reprezentat pentru generațiile tinere de ofițeri marinari o pildă de energie, voință, muncă devotată și virtuți ostășești deosebite“.



Vedetă fluvială

GAVRILESCU A. MIHAIL
Viceamiral – Comandantul Grupului
Canoniere și Șalupe



Născut la 7 noiembrie 1872 Bivolari-Iași. Fiul lui A. Gavrilesco și al Mariei. Căsătorit în București la 29 noiembrie 1909 cu domnișoara Aline V. Rosetti. Copii: Ariane Aline Maria (1910), Livia (1912).

Serviciile, funcții, grade, anul:

Școala preparatoare Artilerie, Geniu Marină	Elev	1 iulie 1892
Diviziunea echipajelor	Sublocotenent	1 iulie 1894
Diviziunea de Mare	Sublocotenent	1 aprilie 1896
Inspectoratul Porturilor	Sublocotenent	1 aprilie 1897
Arsenalul Flotei	Locotenent	1 aprilie 1897
Diviziunea de Dunăre	Locotenent	1 iunie 1897
Diviziunea de Mare	Locotenent	1 aprilie 1898
Crucișătorul „Elisabeta“	Locotenent	1 aprilie 1898
Școalele Marinei	Locotenent	15 octombrie 1899
Divizia de Dunăre	Locotenent	1 aprilie 1901
Inspectoratul Porturilor	Locotenent	15 august 1902
Comandamentul Marinei	Căpitan	28 noiembrie 1902
Divizia de Mare	Căpitan	16 aprilie 1903
Divizia de Dunăre	Căpitan	15 aprilie 1904
Comandamentul Marinei	Căpitan	1 aprilie 1909

Comandamentul Marinei	Locotenent-Comandor	7 aprilie 1909
Diviziunea de Dunăre	Locotenent-Comandor	1 aprilie 1911
Serviciul Transporturilor	Locotenent-Comandor	1 aprilie 1914
Serviciul Transporturilor	Căpitan-Comandor	1 noiembrie 1914
Divizia de Dunăre	Căpitan-Comandor	1 aprilie 1915
Divizia de Dunăre	Comandor	1 sept. 1917
Divizia de Dunăre	Comandor	1 iunie 1918
Divizia de Mare	Comandor	15 noiembrie 1918
La dispoziția Comandamentului Marinei	Comandor	7 sept. 1919 - 19 mai 1920 scos din urmărire
Arsenalul Marinei	Comandor	1 iunie 1920 - director 23 noiembrie 1920 plecat misie străinătate
Arsenalul Marinei	Comandor	1 oct. 1921 (vechime 1 aprilie 1921)
Divizia de Dunăre	Contraamiral -Comandant	1 oct. 1921 (vechime 1 aprilie 1921)
Divizia de Mare	Contraamiral -Comandant	1 noiembrie 1925
Divizia de Dunăre	Contraamiral -Comandant	1 aprilie 1929
Inspectoratul General al Marinei	Rez. (CA)	2 noiembrie 1932
Inspectoratul General al Marinei	Rez.-Viceamiral	1 ianuarie 1932
Inspectoratul General al Marinei	Retrag. Viceamiral	1 ianuarie 1940

În timpul Războiului pentru Întregirea României a comandat cu gradul de căpitan-comandor „Grupul de Canoniere și Șalupe“. A participat la acțiunile Flotei de Operațiuni în Capul de Pod de la Turtucaia, la sprijinirea flancului drept al Armatei din Dobrogea. A asigurat protecția unor baraje de mine. Pe canalul Borcea a îndeplinit misiuni de transportare a trupelor și tunurilor rusești care au acționat la Cernavodă. A organizat numeroase acțiuni de recunoaștere și supraveghere pe Dunăre și pe brațul Borcea, a asigurat paza unității pe canalul Bala. Echipajele canonierelor au făcut parte din detașamentele de marinari care au debarcat pe ostroave sau în diferite puncte pe malurile Dunării de unde au acționat asupra inamicului din zonă¹³⁰.

În ziua de 27 octombrie 1916 canoniera „Bistrița“ a luat parte la eliberarea localității Topalu.

Canonierele și șalupele comandate de căpitan-comandorul Gavrilescu Mihail au participat la protejarea evacuării parcului de nave, proprietatea statului și a unor particulari, de la Brăila și Galați, pe brațul Chilia și pe Prut, contribuind la salvarea unui mare număr de nave și a încărcături lor. Ofițerul a fost numit comandant al Apărării

¹³⁰ A. M. R. Fond M. C. G. nr. 3831, Dosar 162, f. 9.

regiunii Chilia având în subordine 800 de luptători din trupa de marină și de la canoniere și șalupe. Toate vasele din regiunea Chilia au fost puse sub comanda și controlul militar al căpitan-comandorului Gavrilescu Mihail.

În calitate de Șef al Statului Major al Flotei de Operațiuni a elaborat planul: „Apărarea regiunii Chilia cu trupe de marină“, document aprobat la 28 ianuarie 1917 de comandantul marinei amiralul Bălescu Constantin.

În iunie 1918 înaintează un „Memoriu“ eșaloanelor superioare în care este prezentată situația în Deltă. În acest document se arată că în sudul Basarabiei în special la Chilia Nouă și Vâlcov au loc mișcări bolșevice, transporturi și debarcări clandestine de arme și muniții, cazuri concrete de răzvrățiri la Vâlcov și de pregătire a unor comploturi bolșevice ce intenționau scufundarea vaselor românești cu muniții. Erau prezentate și actele de răzvrățire a unor ofițeri de marină împotriva șefilor și superiorilor lor (reclamația colectivă - protest adresată primului ministru Marghiloman), întruniri în secret pe monitorul „Kogălniceanu“, incidente între ofițeri și maiștrii-militari, atmosferă de teroare și acte de indisciplină etc.

La 1 octombrie 1921 a fost avansat contraamiral. A comandat Divizia de Dunăre (1921-1925; 1929-1931) și Divizia de Mare (1925-1929). În octombrie 1931 este trecut în rezervă. La 1 ianuarie 1932 este înălțat la gradul de viceamiral în rezervă.

În anul 1903 a executat un voiaj la Odessa prin canalul Polimognoge. Cu ocazia inaugurării portului Varna 1906 a intrat în Arsenalul Marinei bulgare și a cules date și informații asupra torpilelor bulgare. În 1907 a transportat la uzinele Skoda o cantitate de explozibil necesar pentru experiențele cu munițiile noastre. A fost în misiune la uzinele Skoda pentru supravegherea materialului de artilerie al marinei (1907).

În 1907 și 1908 în misiune la uzinele Skoda și Chamond pentru supravegherea și recepționarea materialului de război.

În 1910 în misiune la uzinele Skoda pentru supravegherea și recepționarea munițiilor de exercițiu pentru modernizarea tunurilor de 47 mm.

Decorații și Medalii:

1. Ordinul „Sf. Alexandru“ (bulgar) în grad de Cavaler, 1907.

2. Ordinul „Coroana României“ în grad de Cavaler, 1910.
3. Medalia Jubiliară din 10 mai 1906.
4. Medalia „Bărbăție și Credință“ clasa I-a, 1914.
5. Medalia „Semnul onorific de aur pentru 25 de ani de serviciu“, 1914.
6. Medalia „Avântul Țării“, 1913.
7. Ordinul „Coroana României“ în grad de Cavaler, 1922.
8. Medalia „Victoria“, 1921.
9. Ordinul „Steaua României“ în grad de Comandor, 1927.
10. „Semnul onorific de aur pentru 40 de ani de serviciu“, 1931.
11. Ordinul „Coroana României“ în grad de Mare Ofițer, 1931.
12. Ordinul „Vulturul Alb“ în grad de Mare Ofițer, 1923.
13. Ordinul „Sf. Stanislav“ clasa a II-a cu spade, 1917.
14. Ordinul „Meritul Naval“ Marea Cruce (spaniol), 1927.
15. Ordinul „Răsplata Muncii pentru construcțiuni școlare“ cls. I-a, 1931.
16. „Crucea Comemorativă a marelui război 1916-1918“.

Școli:

Școala de Artilerie, Geniu și Marină;

Școala Specială de Artilerie și Geniu;

Școala de torpile de la Pola;

Studii în Marina Austro-Ungară 1900-1901.

Studii:

Regulatorul de direcție al torpilelor automobile;

Descrierea tunurilor Skoda;

Regulatorul de artilerie de marină;

Regulatorul de lansări torpile automobile;

Memoriul asupra canalului strategic Polimognoge și a materialului bulgar din Varna.

O ipoteză de navigație din Rusia* .

* Sursa de documentare: „Arhivele Militare Române“ Fond 3042, Registrul Control Ofițeri activi marină, vol. 1, f. 2-3.

TOESCU VASILE
Comandor – Comandantul monitorului „Lahovari“ și al
Diviziunii a II-a Monitoare



Născut la 20 decembrie 1870
 în Bârlad. Fiul lui Gheorghe și al
 Stanei.

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala Copiilor de Marină	Elev	15 oct. 1884 3 ani și 11 luni
Școala Fiilor de Militari - Iași	Elev	22 sept. 1888 3 ani și 11 luni
Școala de Ofițeri	Elev	15 sept. 1889 1 an și 9 luni
Depozitele Flotilei	Sublocotenent	8 iulie 1891
Divizia Echipaje	Sublocotenent	1 octombrie 1891
Divizia de Mare	Locotenent	1 ianuarie 1895
Divizia de Dunăre	Locotenent	1 aprilie 1896
Inspectoratul Porturilor	Locotenent	1 aprilie 1897
Depozitele Echipajelor	Locotenent	1 aprilie 1898
Depozitele Echipajelor	Căpitan	10 mai 1898
Crucișătorul „Elisabeta“	Căpitan	1 aprilie 1900
Divizia de Mare	Căpitan	1 aprilie 1901
Divizia de Dunăre	Căpitan	16 oct. 1901
Divizia de Mare	Căpitan	16 aprilie 1904
Arsenalul Marinei	Căpitan	15 aprilie 1907

Arsenalul Marinei	Lt.-Comandor	9 mai 1907
Crucișătorul „Elisabeta“	Lt.-Comandor	1 aprilie 1908
Divizia de Dunăre	Lt.-Comandor	1 aprilie 1909
Inspectoratul Porturilor (Comandant Port Constanța)	Cpt.-Comandor	1 aprilie 1910
Divizia de Mare	Cpt.-Comandor	1 aprilie 1914
Divizia de Dunăre	Cpt.-Comandor	26 sept. 1914
Flota de Operațiuni Escadra de monitoare (Comandantul monitorului „Lahovari“)	Cpt.-Comandor	1916
Trecut din oficiu în retragere	Cpt.-Comandor	31 ian. 1917

Decorații:

1. Ordinul „Coroana României“ clasa a V-a în grad de Cavaler, 1909.
2. Semnul onorific pentru 25 de ani de serviciu.
3. Ordinul „Steaua României“ clasa a V-a, 1913.
4. Ordinul „Medgidie“ clasa a IV-a, 1913.
5. Medalia „Avântul Țării“.
6. Ordinul „Coroana Prusiei“ clasa a II-a, 1914.
7. Ordinul „Steaua României“ în grad de Ofițer, 1931.

Prima notare existentă în „Memoriul Personal“ al ofițerului aparține comandantului Depozitelor Echipajelor, colonelul Vasile Urseanu care îl aprecia, în anul 1891, astfel:

1. Caracter - violent;
2. Felul vieții în societate - retras din societatea civilă;
3. Felul vieții în corp - retras de camarazi;
4. Ocupațiile sale afară din serviciu - se ocupă cu studiul privind arma;
5. Educația - mediocră;
6. Dorința de a completa studiile - puțină;
7. Mijloace de existență afară de soldă - nu are;
8. Simțăminte asupra familiei și religiei - bune;
9. Observații generale - ofițer cu puțină tragere de inimă pentru armă;
10. Zelul ce arată - se mărginește a-și face datoria;
11. Dacă are mai mult zel pe dinafară pe cât n-are în fond - nu;
12. Atitudinea sa la serviciu - bună;
13. Modul de a trata pe inferiori - cu bunăvoință,
14. Modul cum administrează comanda sa din punct de vedere bănesc - exact;

15. Inteligența și capacitatea sa - mijlocii;
16. Modul de a pricepe, de a discuta sau de a raționa - foarte bine,
17. La ce serviciu este mai util - la mare,
18. Dacă i s-a încredințat vreo misiune - nu,
19. Vârsta - născut la 20 decembrie 1870,
20. Constituția - labilă;
21. Ce boli a avut - de stomac;
22. Dacă cere concedii dese - nu;
23. Aspect fizic - simpatic;
24. Talia - mijlocie;
25. Aptitudini de a călări - poate la nevoie;
26. Dacă a fost rănit - nu;
27. Dacă poate face campanie - da mulți ani.

În primul an de activitate ca ofițer (sublocotenent) a fost pedepsit cu:

- 5 zile închisoare pentru că a bătut un băiat de la o băcănie.
- 5 zile închisoare pentru că a contravenit ordinilor date.

Inspectorul General al Marinei Murgescu I. consideră că „este un ofițer activ și inteligent. Promite a deveni un bun ofițer pentru Flotilă. Sper că-și va îndrepta conduita în oraș“. (octombrie 1892).

În anul 1893 sublocotenentul Toescu Vasile este îmbarcat pe crucișătorul „Elisabeta“ în Statul Major al navei luând parte la campania de cercetări marine a savantului Grigore Antipa în Marea Neagră, bastimentul navigând între porturile Sulina, Constanța și Mangalia, făcând escale la Balcic, Constantinopol și în insula Kefken. S-a bucurat de aprecierea omului de știință, care a lăudat corpul ofițeresc de marină de pe navă notând: „numai elemente de elită, cu o pregătire profesională superioară și cu preocupări culturale cu mult mai înainte decât gradul pe care îl purtau“.

Este propus la înaintare „la alegere“ de către Inspectorul General al Marinei, generalul Murgescu I., în octombrie 1894, fiind avansat la gradul de locotenent în anul următor.

A participat ca ofițer în statul major al crucișătorului „Elisabeta“ la inaugurarea canalului Kiel în iunie 1895. Aprecierile șefilor săi pentru acest an sunt mai mult rele. „După înaintare locotenentul Toescu Vasile n-a mai lucrat spre a se instrui. A cerut mutarea din armă. Violența caracterului îl face să comită fapte de indisciplină care îi vor

fi dăunătoare în cariera sa“.

Această notare aparține colonelului Urseanu V., comandantul crucișătorului „Elisabeta“. Locotenentul Toescu V. ceruse să fie trecut în arma infanterie pentru a se pregăti pentru Școala de Război, cerere cu care Inspectorul General al Marinei a fost de acord spunând că acest ofițer „arată îndărădnicia de a servi în Flotilă“. Puțin mai târziu generalul Murgescu I. revine arătând: „cunoaștem pe locotenentul Toescu V. ca un bun și inteligent ofițer. Se poate ca să se fi condus rău pe crucișătorul „Elisabeta“ pentru ca să fie așa rău notat. Cred că acest ofițer condus cu blândețe poate servi bine și să se îndrepteze“. Comandantul Diviziei de Dunăre, colonelul Urseanu V. îl atenționează arătând că „Violența caracterului său a început a-l pune în poziție a comite fapte care deja influențează asupra carierii“ (octombrie 1896) iar generalul Murgescu I. nu-și pierde încrederea în ofițer atunci când îl notează bine în calitate de comandant al canonierei „Bistrița“ arătând că din cauza caracterului său violent îl face să aibă pedepse și reprimante.

În anul 1897 locotenentul Toescu V. s-a achitat bine la comanda companiei de la Isaccea și a șalupei „Smârdan“. A cerut să fie debarcat pe motiv că suferă de febră paludică și nu poate suporta greutatea voiajelor. După un an notările devin pozitive. N-a mai avut nici un act de violență. S-a considerat că reprimantele au produs efectul dorit. Este propus pentru avansare „la vechime“ obținând gradul de căpitan la 10 mai 1899 și propunerea de a fi îmbarcat pentru a se forma în meserie. Atât comandantul Diviziei de Dunăre cât și Inspectorul General al Marinei continuă să-l noteze bine arătând că este un ofițer energetic și cu spor la lucru promițând a deveni un bun ofițer de marină.

Este ambarcat pe crucișătorul „Elisabeta“ sub comanda locotenent-comandorului Constantin Bălescu, care îl notează după cum urmează: „Căpitanul Toescu V. posedă cunoștințele complete corespunzătoare gradului și meseriei. Temele ce a prezentat în timpul serviciului au fost prea bine lucrate. S-a achitat de îndatoririle sale în mod foarte conștiincios - director Școale cadre și ofițer cu artileria pe crucișător. Are multă aplicație pentru serviciul pe mare. Conduită foarte bună. Ar trebui să-și modeleze caracterul și să lucreze cu mai mult sânge rece“. Comandantul Diviziei de Mare consideră caracterul său iute dăunător

chiar ofițerului.

În campania crucișătorului „Elisabeta“ căpitanul Toescu a participat la ieșirile în mare ale bastimentului, la lansări de torpile, la recunoașterile coastei Asiei și a Bosforului, a pregătit și executat ședințe de tir și a luat parte la festivitățile prilejuite de vizita cuirasatului rus „Rotislav“ și a escadrei ruse în portul Constanța.

În lunile iulie și august 1901 este pedepsit cu 10 zile închisoare pentru neîntocmirea corectă a Jurnalului de bord, pedeapsă ridicată ulterior și cu 2 zile arest simplu pentru lipsă de la bord fiind de corvoadă.

Notările care au urmat dovedesc o schimbare în bine în cariera militară a căpitanului Toescu V. Comandantul crucișătorului „Elisabeta“, al Diviziei de Mare și Inspectorul General al Marinei evidențiau: „a continuat a-și face serviciul achitându-se foarte satisfăcător de însărcinările ce-a avut, a îndeplinit și funcția de ofițer secund în lipsa titularului bordului și s-a condus bine“; „a servit ca, comandant de companie, ca ofițer de cart, ofițer cu artileria, de toate aceste funcțiuni s-a achitat bine, cu bune aptitudini profesionale, foarte aplecat pentru serviciul la bord, conduită bună, ținută îngrijită“ și „căpitanul Toescu V. posedă calitățile unui bun ofițer de marină, greșelile ce le-a făcut au fost exagerate, caracterul său iute s-a mai îndreptat, am toată convingerea că este util marinei“.

După 6 luni însă este pedepsit cu 8 zile de arest pentru lovirea unui soldat în timpul manevrei unei bărci.

În anul 1902 căpitanul Toescu V. este trimis pentru un stagiu de ambarcare pe navele Diviziei de Dunăre. Comandantul M. U. îl notează bine arătând: „și-a mărit mult gradul de instrucție și caută a se instrui continuu. Posedă complet cunoștințele militare corespunzătoare gradului și cunoaște bine regulamentele. În timpul iernii a prezentat două teme care au fost bine cotate. A comandat compania și bastimentul „România“ în mod foarte satisfăcător. A făcut noi progrese. A luat parte la manevre și tir însă fiind chemat a transporta regimentul 33 nu a putut executa tema. S-a condus însă foarte bine pe timpul cât a durat partea I-a. A condus foarte bine și trupa din subordinea sa. Caută a obține cele mai bune rezultate. Are multă aplicați pentru serviciul militar și arma sa. Posedă aptitudini suficiente pentru înaintare. Este sănătos deși nu este robust dar este rezistent la

serviciu. Exteriorul bun și prezentabil. Are simțul moral viu în viața militară și în societate. Educație foarte bună. Inteligent și capabil. Are multă inițiativă și pricepere. Purtare foarte bună. Nu are datorii, nu joacă jocuri de noroc. Este capabil pentru toate gradele în general“. Inspectorul General al Marinei îi încheie notarea pe acest an cu calificativul de foarte bine la comanda bastimentului „România“ arătând că ofițerul cunoaște bine administrația și o aplică bine iar conduita sa a fost foarte bună.

În anul 1904 căpitanul Toescu Vasile este imbarcat pe bricul „Mircea“ care își desfășoară instrucția în special în Marea Neagră. Se navigă folosindu-se numai velele, mașinile fiind utilizate exclusiv pentru intrări sau ieșiri din porturi. Ca secund și-a îndeplinit bine serviciul - după cum este notat de comandantul Diviziei de Dunăre - conducându-se bine din toate punctele de vedere. Este din nou atenționat în legătură cu caracterul său nervos din cauza căruia și-a îngreunat serviciul la bord. La probele examenului de lt.-comandor are insucces fiind respins. După un an, prezentându-se pentru a doua oară a reușit definitiv fiind avansat însă după doi ani (1907 n. a.).

Comandantul Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Bălescu C. îi notează „în mod lăudabil“ serviciul de comandant secund pe „Mircea“ iar Inspectorul General al Marinei concluzionează că: „s-a condus foarte bine ca ofițer secund pe „Mircea“, fiind energic și stăruitor în toate detaliile serviciului“.

Anul 1906 îi aduce o notare foarte amănunțită. Având în vedere că ea reprezintă fidel personalitatea ofițerului va fi prezentată în totalitate:

1. Aptitudini fizice:

- Înfățișarea prezentabilă. Bine conformat. Ținută îngrijită. Sănătos și rezistent în campanie. Trage cu arma și revolverul. Scrie bine și desenează.

2. Facultăți intelectuale:

- Destul de inteligent. Bună judecată. Are bunul simț. Spiritul de ordine nu-i lipsește. Temperament viu și puțin nervos.

3. Cultura generală:

- Cunoaște limba română și pe cea franceză.

4. Instrucția militară:

- Bune cunoștințe militare generale fiind absolvent al Școlii

Militare și al Școlii de Marină. Cunoaște instrucția armei. Este capabil în rezolvarea de teme tactice și tehnice. Este aplicat la studiu și se ține la curent cu științele relative marinei. A făcut scrieri (studii) asupra armei.

5. Aptitudini militare:

- Concepție relativă. Are voință, hotărâre, inițiativă, și destulă energie. Are sânge rece în navigație. Cred că și în campanie va fi astfel.

6. Educațiunea militară:

- Disciplinat. Bună ținută. Execută bine ordinele având simțul datoriei. Are bunăvoință. Prea riguros. Arată și spirit militar, asemenea spirit de corp. Lucrează pentru a înainta. Are simțul onoarei. Cu devotament pentru armă. Spirit de sacrificiu și patriotism.

7. Facultăți morale:

- Are autoritate, prestigiu și seriozitatea cerută unui superior. Sincer, loial și demn. Drept și cu tărie de caracter. Are curajul opiniunii, sentiment de familie, moral și integru. Modest și manierat. Bună conduită. N-are avere. Este cumpătat. Defectul că este iute.

8. Îndeplinirea serviciului:

- Activ. A comandat bine. Cunoaște administrația. Conduce și instruieste bine ofițerii de sub comanda sa. Iubește pe soldat dar este prea aspru cu el. are grija materialului și afară de cazuri grave este totdeauna prezent la serviciu.

9. Justificarea notelor:

- A fost admis la examenul de lt.-comandor și-a reușit. N-a avut pedepse.

10. Relațiuni:

- Treizeci și șase de ani. Vechimea în grad 7 ani, în serviciu 15. Secund pe bricul „Mircea“ și acum ține loc de subdirector la Arsenal. A trecut examenul de lt.-comandor cu succes anul trecut (1907).

11. Găsindu-se singur pe tablou îl propune pentru avansare“

Notarea aparține comandorului Eustațiu Sebastian Directorul Arsenalului Marinei și este acceptată de către Inspectorul General al Marinei contraamiralul Koslinsky E. care subliniază că ofițerul are foarte bune facultăți intelectuale, cultură generală completă, excelentă instrucție militară, aptitudini militare excelente, foarte bun la comandă, foarte bune facultăți morale, îndeplinirea serviciului în mod

excepțional de bine etc. Avalanșa de superlative ne face să afirmăm că această supranotare trebuia să-l sprijine pentru avansarea ce urma după trecerea examenului.

Până în luna aprilie 1908 când este îmbarcat comandant secund pe crucișătorul „Elisabeta“ a primit notări bune pentru modul în care s-a condus ca ajutor de șef de corp. (Arsenalul Marinei), fiind propus și pentru a fi decorat cu Ordinul „Coroana României“.

A fost apreciat ca inteligent, cu destulă judecată, cu concepțiune și inițiativă, moral, cu simțul dreptății destul de dezvoltat, având curajul răspunderii și al opiniunii. Temperament nevriscos. Sunt remarcate preocupările ofițerului pentru studiile realizate și publicate în Revista Marinei cu privire la istoricul armei sale. Au fost evidențiate abnegația, devotamentul, conștiinciozitatea, spiritul de ordine apreciate ca destul de dezvoltate.

Locotenent-comandorul Toescu Vasile este numit în anul 1908 comandant secund pe crucișătorul „Elisabeta“ fiind, după aprecierea șefilor săi „stăruitor, riguros, conștiincios și cu multă pricepere“. În cadrul programului de instrucție bastimentul a avut numeroase ieșiri în mare, pentru tragerile de recepție ale noilor tunuri de 75 și 120 mm calibru „Saint Chamond“ care de altfel au dat satisfacție deplină. În această campanie s-au mai executat manevre, evoluții, trageri de exercițiu, trageri de război cu tunurile de 63 mm etc.

După stagiul de pe „Elisabeta“ este îmbarcat comandant pe monitorul „M. Kogălniceanu“ fiind notat de comandorul Bălescu C. astfel: „a comandat vasul și serviciul său pe bord și în „Escadră“ în mod satisfăcător sub toate raporturile, a lucrat un istoric al marinei, citește studii speciale armei“.

În perioada 1910-1914 a îndeplinit funcția de comandant al portului Constanța fiind notat de Inspectorul General al Porturilor ca un „ofițer care își face bine datoria de căpitan de port, fără șovăire și cu pricepere, având o conduită exemplară“. Fiind mutat de la Constanța la Sulina (1913) conduita și educația sa militară au lăsat foarte mult de dorit. Contraamiralul Eustațiu Sebastian, comandantul Inspector General al Marinei arată că a făcut două rapoarte reclamații, unul către minister în termeni nepotriviți ponegrind armata, marina și pe șefii săi ba chiar Ministerul de Război. „Al doilea raport al său - menționa comandantul marinei - este de o nesocotință nepermisă unui grad

superior în funcția delicată ce o are la Sulina, vorbind de rău Comisia Europeană a Dunării și insultând pe cetățeni“. După această notare, total nefavorabilă, primește o neașteptată propunere de avansare la excepțional de la comandantul Diviziei de Dunăre pentru modul cum a comandat monitorul „Lahovari“. „S-a achitat prea bine de îndatoririle sale și a căpătat bune rezultate în instruirea personalului din subordinea sa. Notează just pe inferiori. În timpul manevrelor a dat dovadă că este apt pentru grade superioare“. Comitetul Inspectorilor a admis „a înainta excepțional“.

Căpitan-comandorul Toescu Vasile a participat la Primul Război Mondial în cadrul Escadrei de Dunăre în calitate de comandant al monitorului „Lahovari“. În cadrul Capului de Pod Turtucaia, sectorul de apărare „Dunărea“, monitorul „Lahovari“ a sprijinit cu artileria de la bord, împreună cu celelalte monitoare, aripa dreaptă a sectorului Starosel în retragere și a bătut flancul stâng al trupelor inamice care înaintau dinspre Rusciuc și Razgrad. Salvele monitorului „Lahovari“ au avut ca efect încadrarea unei baterii germane de pe dealul Starosel care a fost constrânsă să înceteze tragerea. În ziua de 23 august 1916 monitorul „Lahovari“ a tras, în circa două ore, 30 de obuze de 120 mm calibru și 114 obuze de 47 mm. „Acțiunea monitoarelor - scria comandorul Toescu Vasile - a fost demnă de toată lauda față de destrăbălarea și inconștiența trupelor noastre de la uscat“¹³¹.

A doua zi monitorul „Lahovari“ a continuat tragerile executând foc da baraj pe crestele dealului Turtucaia iar la orele 13 a luat la bord pe comandantul Capului de Pod cu statul său major. Comandantul monitorului „Lahovari“ a condus tragerile artileriei de pe navă asupra convoaielor inamice de artilerie grea ce afluiu pe șoseaua Lipnița-Ostrov reușind să le risipească. Pentru mărirea eficacității tragerilor comandanții monitoarelor au cerut să fie detașat un aeroplan pentru a semnala pozițiile bateriilor.

Într-un Buletin de operații al comandantului monitorului „Lahovari“ se consemna „a se trage în condițiile ca la Turtucaia și astăzi este o zadarnică cheltuială de muniție, cheltuială care ne-ar putea fi funestă într-o întâlnire, deodată, cu armata de uscat și cu Escadra austriacă“. Monitorul „Lahovari“ a participat cu artileria de la

¹³¹ A. M. R. Fond M. C. G. nr. 3831, Dosar 162, f. 5.

bord contra trupelor bulgare ce se găseau în dreapta movilei Vlachichioi și șoseaua Aliman. Bastimentul „Lahovari“ a primit o lovitură în prova fiind răniți 12 marinari. Monitorul este atacat violent de o baterie de 120 mm calibru pe timpul unei misiuni pe brațul Borcea.

Din inițiativa comandantului monitorului „Lahovari“ căpitan-comandorul Toescu Vasile s-a executat în ziua de 26 octombrie 1916 o recunoaștere spre Hârșova cu 4 vedete susținute de „Lahovari“ fiind ocupată localitatea părăsită de inamic. Monitorul a participat la sprijinirea ofensivei Corpului IV Siberian executând trageri cu proiectile fuzante și percutante socotite „excelente“ deoarece au împrăștiat trupele inamice de pe cotele 69 și 78 și din Valea Zăvăului obligându-le să părăsească tranșeele. S-a tras până ce țevile tunurilor s-au înroșit epuizându-se tot stocul de muniții.

Monitorul „Lahovari“ a participat la protejarea evacuării la Chilia a mijloacelor de navigație existente în porturile Brăila și Galați. Cu această misiune își încheie cariera militară.

Prin Înaltul Decret Nr. 70 din 31 ianuarie 1917 a fost trecut din oficiu în retragere după ce în decembrie 1916 fusese suspendat de la comanda monitorului pentru „neîndeplinirea însărcinării de comandant ce i-a fost încredințată potrivit cerințelor împrejurărilor“.

Comandorul Toescu Vasile este autorul lucrării: „Istoria veche a marinei românești“ (Supliment la Revista marină).



Monitorul „Lahovari“

MICLESCU CONSTANTIN
Căpitan-Comandor- Comandantul monitorului
„M. Kogălniceanu“

S-a născut la 18 decembrie 1872 în Iași. Fiul lui Voinescu C. și al Ecaterinei Miclescu, domiciliați în Iași. Căsătorit la 17 septembrie 1900 la Galați cu domnișoara Constanța I. Rale din Covurlui. A avut doi copii, Ion născut la 3 iunie 1901 și Eugen.

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala de marină clasele I, II și III	Elev	1889-1891
Școala fiilor de Militari (clasa a IV-a)	Elev	1892
Școala Militară de Ofițeri	Elev	1893-1894
Divizia Echipaje	Sublocotenent	1895 10 iulie
Divizia de Mare	Sublocotenent	1896
Divizia de Dunăre	Sublocotenent	1897
Inspectoratul Porturilor	Sublocotenent	1898
Arsenalul Flotilei	Locotenent	1898
Divizia de Dunăre	Locotenent	1901
Depozitul Echipaje Marină	Locotenent	1902
Divizia de Mare	Locotenent	1903
Divizia de Mare	Căpitan	1905
Depozitul Echipaje Marină	Căpitan	1906
Divizia de Dunăre	Căpitan	1907
Depozitul Echipaje Marină	Căpitan	1911
Comandamentul Marinei	Căpitan	1911
Divizia de Mare	Locotenent-Comandor	1912
Divizia de Dunăre	Locotenent-Comandor	1915
Flota de Operațiuni	Căpitan-Comandor	1916 15 august.

Primele notări din „Memoriul Calificativ“ al ofițerului îi aparțin colonelului Angelescu comandantul Școli Militare de Ofițeri Iași care arăta: „Caracter blând, cam bolnăvicios, ținută nu destul de îngrijită, inteligent“.

Pentru anul 1895 Inspectorul General al Marinei generalul Murgescu I. îl nota astfel: „Ofițer inteligent, promite a se forma“. Comandantul Diviziei de Mare scria în anul 1896 despre ofițer: „De constituție labilă și de natură moale. A lipsit mult de la serviciu și de la bord fiind în spital și în concediul medical. Îmbarcat pe „Mircea“ s-a pus oarecum pe lucru. Din cauză de boală nu a luat parte în campania din străinătate. Purtare bună“.

Inspectorul General al Marinei își exprimă speranța că ofițerul se

va pune să „lucreze“. Peste un an 1897 comandantul Diviziei de Dunăre îl pedepsește cu 6 zile închisoare pentru că la inspecție a răspuns că nu știe să comande „Exercițiul de Artilerie la bord“.

În campania din anul 1897 a făcut practica pe canoniera „Oltul“ navă militară fluvială armată cu două tunuri, unul de 57 mm calibru și celălalt de 37 mm .

Comandantul Diviziei de Dunăre maiorul Poenaru Dimitrie apreciază că sublt. Miclescu C. „A profitat mult de campania acestui an. Ca sănătate s-a fortificat și va deveni un bun ofițer. Are judecata puțin greșită, cu timpul se va corija“. A participat la un voiaj pe Dunăre când au fost vizitate și porturile sârbe și bulgare: Radujevatz, Cladova, Vidin, Lom. Palanca, Rusciuk, Silistra.

Din supranotarea Inspectorului General al Marinei, generalul Murgescu I. rezultă că ofițerul a urmat bine cursurile Școlii de Aplicație și că „s-a îndreptat“. De altfel obține și prima propunere de avansare la „alegere“ venită de la comandantul Diviziei de Dunăre. La 1 ianuarie 1898 se afla în serviciul Arsenalului Flotilei, cu gradul de locotenent, unde și-a îndeplinit bine sarcinile ce i-au revenit având și o purtare foarte bună așa cum rezultă din notarea Directorului Instituției (septembrie 1898). Prin supranotare Inspectorul General al Marinei îi recomandă „să fie mai energetic cu inferiorii“.

Comandantul Școlii Marinei locotenent-comandorul Bălescu C. aprecia în termeni aproape duri modul în care ofițerul a urmat cursurile Școlii de Aplicație: „Mediocr, deși ar fi avut priceperea. N-a arătat aptitudine și nici aplicațiune specială pentru vreunul din studii. Practica a făcut-o în anul I pe Dunăre pe o canonieră („Oltul“ n. a.) iar în anul II a rămas la uscat. A absolvit școala cu media 19,43 fiind calificat al 9-lea din 13 ofițeri promovați. Caracter îndărădnic, judecată scâlcită judecând după capacitatea sa actuală și după cunoștințele pregătitoare cu care a ieșit din școală. Conduită satisfăcătoare. Sănătatea lasă de dorit. Cred că va fi un ofițer mediocr“.

Începe rău anul 1899. În luna ianuarie este pedepsit cu 5 zile de arest pentru „lipsă de la serviciu și neexecutarea de ordin“. Peste două luni își completează fișa de pedepse cu încă 6 zile de arest tot pentru neexecutarea de ordin. Directorul Arsenalului Flotilei, inginerul clasa I-a N. Alexandreanu, deși îl notează nefavorabil crede totuși că se va

mai forma fiind ofițer tânăr. În Foaia Calificativă pe anul 1899 acesta consemna: „În timpul din urmă serviciul ce l-a făcut la Arsenal locotenentul Miclescu a lăsat mult de dorit. A lipsit adesea de la serviciu fără voie. Lipsit de autoritate către gradele inferioare din care cauză am primit reclamațiuni. Caracter îndărădnic, nesociabil cu camarazii săi. Trebuie ținut în subordine și convins a-și schimba caracterul“.

În anul 1899 se afla pe crucișătorul „Elisabeta“ sub comanda căpitan-comandorului Eustațiu Sebastian care-l notează astfel: „A fost însărcinat cu specialitatea matelotaj îndeplinind și serviciul de contabil și șef de cart. De toate acestea s-a achitat binișor, însă prea moale, ceea ce cred că vine din natura sa cam bolnăvicioasă. Conduita și ținuta bune“. Pentru faptul că nu a înaintat la timp gestiunea de bază a crucișătorului a fost pedepsit cu 10 zile de arest de către comandantul Marinei. În campania acestui an „Elisabeta“ a navigat numai în Marea Neagră executând diferite exerciții și trageri de artilerie pe ținta remorcată.

La 1 octombrie 1900 Directorul Arsenalului Flotilei arăta: „Posează instrucția necesară gradului. Face serviciul la compania uvrierilor unde se achită bine de îndatoririle sale. Are aplicație mai mult la serviciul ca ofițer de bord. Este cam bolnăvicios. Conduită bună“. Comandantul Diviziei de Dunăre, căpitan-comandorul Barbieri, socotește că în anul 1901 ofițerul „Nu și-a mărit gradul de instrucție și că trebuie îndemnat. Posează complet cunoștințele militare corespunzătoare gradului. Cunoaște regulamentele și aplicarea lor. Nu a făcut nici o lucrare. A îndeplinit serviciul de casier al corpului pe timpul absenței titularului. A fost comandant al șalupei „Vedea“, vasul se află bine ca întreținere și serviciu. N-a luat parte la concentrare. S-a achitat bine de îndatoririle sale. Nu caută a obține cele mai bune rezultate. Are aplicație pentru serviciul militar și arma sa. Posează aptitudini militare îndestulătoare pentru a putea înainta. Suferă de reumatism. Nu este robust și nici rezistent la serviciu. Nu este tocmai prezentabil. Nu cere des concedii. Are simțul moral molatic. Educație mijlocie. Traiul în societate puțin satisfăcător. Este inteligent și capabil. Nu are inițiativă. Are pricepere. Prestare mediocră“. Noul Inspector General al Marinei comandorul Koslinsky E. menține unele aprecieri ale Comandantului Diviziei de Dunăre adăugând „Bun ofițer,

fără a căuta să se distingă. Energie limitată“.

Pentru anul 1902 comandantul său direct îi adaugă față de notarea precedentă, că a prezentat 2 lucrări (teme) în timpul iernii trecute care au fost notate binișor și că a îndeplinit serviciul de poliție fluvială la comanda șalupei „Argeșul“ unde s-a condus bine. „Anul acesta - nota comandantul Diviziei de Dunăre - și-a dat silința a obține cel mai bun rezultat și-a îndreptat conduita mult și poate înainta la vechime“.

Inspectorul General al Marinei concluzionează însă că „nu este pregătit pentru grade superioare, fiind moale în serviciu și nu produce cât ar putea“ (15 decembrie 1902).

Comandantul Diviziei de Mare, în subordinea căruia se afla lt. Miclescu Constantin în anul 1903, își manifestă mulțumirea pentru silința dată în calitate de comandant al companiei de apărare Constanța apreciind ca foarte satisfăcător rezultatul obținut în instrucția, administrarea și buna conducere a oamenilor. „Este un ofițer modest - arăta acesta - aparența și prezența sa militară îl face să arate moale dar am constatat că are multă voință și energie. Va fi un bun comandant de companie (căpitan). Conduită bună n-are datorii și nu joacă la noroc“.

Comandorul Koslinsky Emanoil, Inspectorul General al Marinei, îl propune la înaintare la alegere bazându-se pe faptul că a comandat compania Constanța cu „multă competență dând cele mai bune rezultate“. Dar aprecierile comandanților săi sunt contrazise în parte de pedepsele primite în anul 1904: muștrare pentru neglijență în executarea unui ordin, zile de arest pentru lipsa de la paradă și 8 zile arest pentru neglijență în serviciul companiei (pedeapsă dată de comandantul marinei). Cu toate acestea este notat bine și foarte bine. Comandantul Diviziei de Mare arăta în Foaia Calificativă din Memoriul Ofițerului: „De când este numit comandant de companie locotenentul Miclescu C. a câștigat experiență. Trebuie pe viitor să dea mai multă atenție metodei de a instrui trupa și a forma grade inferioare. Ținuta, conduita și viața în societate sunt foarte bune. Propun pe Miclescu C. pentru avansare la alegere al doilea în corp“.

Propunerea de înaintare în grad pe tabloul de alegere a fost însușită și de Inspectorul General al Marinei, acesta argumentând și prin „modul prea bun de prezentare a companiei la inspecția generală“. În aprilie 1905 cu gradul de căpitan este îmbarcat pe crucișător,

comandant de companie și ofițer cu manevrele. Dar pedepsele curg: 2 zile de arest de rigoare (14 iunie 1905) pentru nepăsare în serviciul de specialitate și rea întreținere a bărcilor, 8 zile de arest pentru provocarea de indisciplină față de un inferior.

La bordul crucișătorului a participat la festivitatea intrării în S. M. R. a navei de pasageri „România“, la evenimentele ocazionate de ancorarea în rada portului Constanța a cuirasatului rusesc „Potemkin“, la trageri de artilerie, debarcări etc. Pentru această perioadă comandantul Diviziei de Mare și al crucișătorului „Elisabeta“ îl notează astfel: „E un ofițer mediocru din cauza apatiei sale în serviciu. Ca ofițer de cart slab la începutul campaniei, s-a mai format în urmă dar nu a depus nici un zel. În administrarea companiei se pricepe dar face atât cât poate. Ca navigație a profitat mult dar nu e încă format pe deplin. Caracterul său îl face neplăcut în raporturile cu superiorii și cu camarazii, a dat naștere unui conflict condamnat față cu un camarad pentru care a fost pedepsit. Ținută, conduită satisfăcătoare. Sănătatea sa nu a lăsat de dorit“. Inspectorul General al Marinei arată în finalul notării pe anul 1906: „A lăsat de dorit și ca serviciu și ca disciplină militară. Trebuie să-și stăpânească răul său caracter căci acesta va influența aspru viitorului său“.

Comandantul Depozitului Echipajelor Marinei, îl notează cu îngăduință pe anul 1906, predominând calificativele bune:

1. Aptitudini fizice:
 - Înfățișarea bună, robust, ținută corectă, sănătos, rezistent;
2. Facultăți intelectuale:
 - Inteligent, judecă bine, bun simț;
3. Cultura generală:
 - Lasă de dorit. Are școală gimnazială. Cunoaște limba română corect. Are idee de franceză și italiană;
4. Instrucția militară:
 - Are cunoștințele gradului. Absolvent al Școlii de Marină. Bun marinar. Cunoaște regulamentele.
5. Aptitudini militare:
 - Concepe normal, are voință și inițiativă. Nu atâta energie cât sânge rece.
6. Educația militară:
 - Concepțiune slabă, inițiativă mijlocie. Temperament nervos

excesiv. Disciplinat, ținută corectă, execută bine ordinele, are simțul datoriei. Bună voință. Spirit militar și de corp. Bun camarad. Simțul onoarei dezvoltat.

7. Facultăți morale:

- Serios, moral, modest, conduită bună. Avere potrivit traiului.

Cumpătat. Nu-i cunosc defectele și nici pasiunile.

8. Îndeplinirea serviciului:

- Activ. A secundat bine șeful de corp. A administrat bine.

Menajează soldații. Prezența la serviciu de remarcant.

9. Justificarea notelor:

10. Relațiuni:

- Vârsta 34 de ani, 2 ani în grad.

11. Propuneri:

- Este prea tânăr în grad altfel la-ș propune pentru „Coroana României“.

Inspectorul General al Marinei contraamiralul Koslinsky Emanoil este prea darnic în încheierea notării, depășind la unele capitole calificativele date de comandantul său direct. Ofițerul a primit note foarte bune la Facultăți intelectuale și Educația militară.

Având gradul de căpitan Miclescu Constantin, este în activitate la Divizia de Dunăre comandant de vedetă. Comandantul M. U. comandorul Irimescu Ilie păstrează în calificarea pe anul 1907 notele bune anterioare remarcând priceperea cu care a condus vedeta. Îl propune pentru a fi decorat cu ordinul „Coroana României“.

În perioada 1908-1910 îndeplinește funcții de comandant secund pe monitorul „Catargiu“ și comandant pe vedeta fluvială „N. Gr. Ioan“. Comandantul Diviziei de Dunăre, comandorul Eustațiu Sebastian, arăta în notare pe anul 1908: „Conduită bună. S-a achitat bine de însărcinările ce i-au revenit ca secund pe monitor și însărcinat administrativ al navei mulțumind pe deplin pe comandantul său de vas. Propun să fie menținut încă o campanie pe această funcțiune“.

Inspectorul General al Marinei a aprobat notele comandantului Diviziei de Dunăre.

Susținând examenul de locotenent-comandor în anul 1909 a reușit la proba practică dar a căzut la teorie. Președintele Comisiei de examinare apreciază modul în care s-a prezentat ofițerul la acest examen în felul următor: „A dovedit că posedă prea bine cunoștințele

practice și că este familiarizat cu conducerea unităților mari. S-a văzut cu această ocazie marea deosebire între ofițerii care au fost ambarcați pe vase mari și aceia care n-au făcut serviciul pe ele. Este de regretat că ofițerul care are însușiri bune în domeniul practicii are insuficiențe în cultura generală și chiar specială a armei. Îi vor trebui multe aplicații, mult studiu ca să poată corespunde cerințelor unui ofițer cult. Îi lipsește baza.“ (Președinte al Comisiei de examinare a fost contraamiralul Eustațiu Sebastian).

Debarcat de pe vedeta fluvială „N. Gr. Ioan“ în anul 1910 este numit comandantul companiei a II-a Depozite unde este destul de bine notat: „Ținută corectă, sănătos rezistent. Aspect fizic plăcut. Înțelege ușor. Judecă bine. Cultură generală suficientă. Spirit de observație. Instrucție militară bună. Concepe bine, are multă inițiativă și prevedere, are voință și este foarte energic. Temperament cam nervos. Foarte disciplinat și cu simțul datoriei dezvoltat. Sever cu inferiorii dar drept. Are autoritate. Este foarte devotat serviciului. Caracter integru, conduită foarte bună. Nu recurge la interveniri. Foarte activ. Are multă putere de muncă. Subordonații sunt bine instruiți și disciplinați. Are grijă de soldați. Prea bun ofițer. S-a prezentat a doua oară la examenul de maior însă a fost respins la proba teoretică“.

Îi este reînnoită propunerea de a fi decorat cu ordinul „Coroana României“. Inspectorul General al Marinei contraamiralul Eustațiu Sebastian socotește că „nu este format pentru grad superior căzând la proba teoretică pentru examenul de locotenent-comandor a doua oară“.

Se prezintă a treia oară la examen pentru a deveni ofițer superior și reușește. Președintele Comisiei arăta: „Atât la practică cât și la proba teoretică a răspuns în mod mulțumitor, probând că are cunoștințele necesare ofițerului superior de marină. Îi lipsește totuși claritatea în scris“. Este avansat locotenent-comandor în anul 1912 când îndeplinea serviciul de comandant secund pe crucișătorul „Elisabeta“. A organizat, condus și a participat la ieșirile în mare ale bastimentului, la exercițiile de debarcare la Mangalia etc. Pentru această perioadă, comandantul crucișătorului căpitan-comandorul Negru Nicolae îl notează foarte aproape de calificativul maxim: „Sănătos, rezistent și cu multă voință. Inteligent. Judecă normal. Capabil a-și însuși cunoștințele din ce în ce mai superioare. Aptitudini militare normale.

Prea bună educație militară. Foarte disciplinat și conștiincios nefiind absolut nevoie de a-i controla acțiunile. A îndeplinit serviciul de comandant secund cu cea mai mare seriozitate și pricepere cunoscând și aplicând bine și cu judecată regulamentele. Rezultatele obținute în instrucția echipajului cât se poate de mulțumitoare. A ținut corect și cu multă ordine rolurile¹³² și toate scriptele vasului cerute de regulamente. Îngrijește cu o deosebită atenție de hrana și îmbrăcămintea oamenilor. Manevrea cu calm și hotărâre având ochiul format. Nu se pierde în împrejurări grele. Notează subordonații cu imparțialitate. Nu-i revendicativ. Continuând a se conduce și pe viitor ca anul acesta locotenent-comandor Miclescu C. va merita avansarea excepțională“.

Comandantul Diviziei de Mare concluziona lapidar: „merită notele bune de mai sus“.

În anul 1913 locotenent-comandorul Miclescu Constantin a participat cu crucișătorul „Elisabeta“ la Constantinopol în cadrul misiunii de protecție a populației românești, a Legației și a Consulatului român din capitala Turciei. Comandantul crucișătorului nota activitatea ofițerului astfel: „Îndeplinește serviciul cu multă conștiință și cu cea mai mare exactitate. În timpul celor 9 luni cât vasul s-a aflat la Constantinopol locotenent-comandor Miclescu C. a fost delegat, în timpul debarcării trupelor internaționale, cu debarcarea, instalarea și continua inspectare a celor trei detașamente trimise la uscat.

Mi-a executat ordinele cu cea mai mare exactitate și ordine, făcând ca trupele României în Constantinopol să fie la înălțimea tuturor celorlalte trupe internaționale. A îngrijit mult și bine de hrana, îmbrăcămintea și igiena oamenilor, nici un bolnav n-a fost pe bord și la uscat deși orașul era infectat de holeră“.

S-a înapoiat în țară la 15 iunie 1913. Comandantul crucișătorului îl propune a fi avansat „prin excepțiuni“ aducându-i laudele cele mai mari pentru „munca, energia, priceperea și modul conștiincios ce a depus în toate acțiunile sale“.

¹³² Rol = document în care se înscriu posturile fiecărui om din echipaj și ale pasagerilor în diferite situații, de exemplu: rol de luptă, de avarie, incendiu, gaură de apă, curățenie, bărci, manevră etc.

În anul 1914 locotenent-comandorul Constantin Miculescu a îndeplinit în continuare funcția de comandant secund pe crucișător care s-a aflat la Galați, în Arsenalul Marinei, pentru reparații generale. Noul comandant al navei, căpitan-comandorul Pantazzi Vasile îi notează în Foaia Calificativă următoarele: „Judecată bine formată. Lucrează fără precipitare. Stăruitor, energic, prevăzător, voință disciplinată. Simțul datoriei remarcabil. Comandă cu autoritate. Execută în mod conștiincios și fără ezitare. Lucrează cu dragoste și pentru mulțumirea propriei sale conștiințe. Demn, moral și integru. puterea de muncă dezvoltată prin obișnuința de a munci. A pus toată silința ca reparațiile vasului să fie executate în bune condiții. Mi-a fost un prețios ajutor în organizarea serviciului la bord și a instrucției echipajului“. În final consideră că merită a fi propus la înaintare în mod excepțional și la decorare cu ordinul „Coroana României“ clasa a V-a.

Comandantul Diviziei de Mare, comandorul A. Cătuneanu a menținut notele comandantului crucișătorului și propunerea de înaintare excepțională.

Ultima notare din „Memoriul Calificativ“ al locotenent-comandorului Miculescu Constantin cuprinde aprecierile pentru anul 1915 și un raport special pentru înaintarea sa la gradul de căpitan-comandor, ambele purtând semnătura comandantului Diviziei de Mare comandorul A. Cătuneanu. Ofițerul se afla la comanda monitorului „Mihail Kogălniceanu“. Este apreciat foarte aproape de calificativul maxim. „Comandant al monitorului „Mihail Kogălniceanu“ - consemna comandorul A. Cătuneanu, comandantul Diviziei de Mare, - s-a achitat prea bine de îndatoririle sale. Are suficiente cunoștințe militare și marinărești. A instruit bine personalul din subordinea sa și a îngrijit bine de material. A introdus multe îmbunătățiri pe vas pentru a mări eficacitatea tirului. Manevrea foarte bine. Notează just pe inferiori. În timpul manevrelor a condus bine unitatea sa. Este capabil pentru grade superioare și-l propun pentru înaintare la excepțional“.

În raportul special din decembrie 1915 se scriau aprecierile precedente. La declanșarea războiului locotenent-comandorul Miculescu Constantin se afla la comanda monitorului „Mihail Kogălniceanu“ în cadrul Escadrei de Dunăre, Diviziunea a II-a de

monitoare. Prima misiune primită a fost să pătrundă în canalul dintre ostrovul Cusui și malul drept al Dunării (Capul de pod Turtucaia) și să bată și să împiedice trupele inamice care se infiltrau în direcția satului Saraigal să instaleze baterii de artilerie cu care să țină sub foc Dunărea. Botezul focului l-a primit în ziua de 22 august 1916 când dintr-o poziție de tragere la ostrovul Calimoc a protejat, prin trageri de artilerie, retragerea Sectorului I, obligând bateriile inamice să înceteze focul. În ziua următoare în timpul tragerilor asupra unei baterii grele inamice mascate pe versantul Staroselului vasul a avut o avarie la aducerea în baterie a țevii dar a continuat tirul cu tunurile 2 și 3. Tragerile celor 2 monitoare au fost foarte eficiente, tunurile inamice fiind reduse la tăcere. Monitorul „Mihail Kogălniceanu“ a participat la tragerile de baraj pe creasta dealului Turtucaia și la sprijinirea retragerii trupelor române spre Silistra. Vasul a tras asupra convoaielor de artilerie grea inamică ce afluiu pe șoseaua Lipnița-Ostrov și care au fost risipite. În timpul recunoașterii pe Dunăre în amonte, din 8 septembrie 1916, monitorul „Mihail Kogălniceanu“ a dat primul tribut de sânge având 7 marinari din echipaj răniți ușor. Funcție de evoluția frontului la uscat monitorul a participat la bombardarea inamicului de pe șoseaua Rasova, dealurile Cetatea, Baci, Ciocan, a susținut cu foc retragerea trupelor ce luptau în Dobrogea.

Documentele de luptă ale Flotei de Operațiuni consemnează priceperea și devotamentul unor soldați marinari din echipajul monitorului „Mihail Kogălniceanu“ în transportarea peste Dunăre a trupei și populației din satele Ghizdărești, Vadul Oii și Topalu. Timp de 5 zile aceștia au muncit zi și noapte, în condiții dramatice, sub focul inamicului, salvând numeroși ofițeri, subofițeri, soldați și civili. În raportul comandantului monitorului, locotenent-comandorul Miclescu C. arăta: „pentru felul deosebit de frumos, pentru curajul de care au dat dovadă acești marinari, vă rog să binevoiți a aproba propunerea ce fac de a fi avansați și decorați ca o recompensă bine meritată și un exemplu de felul cum se răsplătesc cei ce știu să-și facă astfel datoria“¹³³.

Locotenent-comandorul Miclescu Constantin, a condus acțiunile

¹³³ A. M. R. Fond C. M. M. Dosar nr. 136/1916, f. 116 verso.

monitorului „Mihail Kogălniceanu“ pe brațul Borcea, tragerile de artilerie asupra inamicului care ocupa înălțimile de la nord și nord-est de localitatea Topalu și acțiunile de susținere a flancului drept al trupelor ruse din Dobrogea, a participat la protejarea evacuării la Chilia a mijloacelor de navigație existente în porturile Brăila și Galați. A contribuit la salvarea de la distrugere sau de la căderea în mâinile inamicului a sute de șlepuri încărcate cu muniție, materiale de război, mașini, cereale, cărbuni, efecte militare, tancuri (nave n. a.) încărcate cu păcură și benzină, Șantierul Naval Mobil, nave de pasageri, remorhere, atelierele Fernic, Convoiul de Aprovizionare al Marinei, pontoane, pletine, bacuri, docuri, plutitoare, drăgi, șalupe, ceamuri, iahturi, elevatoare, șalande etc.

Prin Înaltul Decret nr. 70 din 31 ianuarie 1917 a fost trecut din oficiu în retragere după ce fusese suspendat de la comanda monitorului în decembrie 1916 pentru „neîndeplinirea însărcinării de comandant de i-a fost încredințată potrivit cerințelor împrejurărilor“.

Decorații:

1. „Bărbăție și Credință de Campanie“ clasa II-a 1914
2. „Avântul Țării“
3. Semnul Onorific de aur pentru 25 de ani de serviciu 1915
4. Medalia „Victoria“ 1921
5. Ordinul „Coroana României“ în grad de Comandor, 1931.



Monitorul „Kogălniceanu“

LUPAȘCU DUMITRU
Contraamiral - Comandantul monitorului
„I. C. Brătianu“

Născut la 10 decembrie 1869 în Viezurești, Tecuci. Fiul lui Gheorghe și al Mariei. S-a căsătorit cu domnișoara Stoianovici din Galați. A avut 3 copii: Alexandru 1902, Maria Nella 1903 și Gheorghe 1904. Aspect fizic impozant, voinic și sănătos. Bine conformat.

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala Fiilor de Militari Iași	Elev	20 septembrie 1889
Școala de ofițeri	Elev	1889-1891
Inspectoratul Porturilor	Sublocotenent	8 iulie 1891
Depozitul Flotilei	Locotenent	8 aprilie 1895
Divizia de Mare	Locotenent	1 aprilie 1896
Divizia de Dunăre	Locotenent	1 aprilie 1897
Depozitul Echipajelor	Căpitan	10 mai 1899
Depozitul Marinei	Căpitan	1 aprilie 1900
Apărarea Porturilor Fluviale (Comandant nava „România“)	Căpitan	1 iunie 1900
Divizia de Dunăre	Căpitan	15 aprilie 1901
Depozitul Echipajelor Marinei	Căpitan	16 aprilie 1904
Divizia de Dunăre	Căpitan	15 aprilie 1907
Serviciul Transporturilor	Căpitan	1 aprilie 1908
Serviciul Transporturilor	Lt.-Comandor	10 mai 1908
Inspectoratul Navigației și Porturilor. (Comandant Port Constanța)	Lt.-Comandor	1 aprilie 1909
Divizia de Dunăre (Comandant Monitor „Kogălniceanu“)	Lt.-Comandor	1 aprilie 1910
Divizia de Dunăre	Lt.-Comandor	1 noiembrie 1911
Depozitele Generale	Cpt.-Comandor	1 aprilie 1913
Divizia de Dunăre Flota de Operații	Comandor	15 august 1916
M. C. G. - disponibil	Comandor	1917
Trecut în rezervă	Comandor	1918
Trecut în retragere	Comandor	1933
Retragere	Contraamiral retragere	1934

Prima notare din cariera sa de ofițer datează din luna decembrie 1891 și aparține maiorului de marină Koslinsky Emanoil care arată că este venit de curând în corp și își dă silința a servi bine mulțumind pe șefii săi. „Promite a fi un bun ofițer“, concluzionează șeful său direct.

Inspectorul General al Marinei a menținut notele date de maiorul Koslinsky.

În octombrie 1893 este îmbarcat pe crucișătorul „Elisabeta“, făcând parte din statul major al navei participând la ieșirile în mare prevăzute în planul campanie de navigație în Marea Neagră. Au fost vizitate porturile Balcic, Constantinopol, Iamboli, Sinope, Trebizonda, Ialta, Sevastopol și Odessa. Notările pentru acest an sunt bune și foarte bune. Maiorul Koslinsky E. aprecia pe ofițer astfel: „se aplică la serviciu cu multă voință. Ținută corectă. S-a condus foarte bine. Este serios și activ. Va deveni un ofițer util armiei“. Generalul Murgescu Ion, Inspectorul General al Marinei, îi acordă calificativul „Foarte Bine“ apreciind că merită avansarea fiind de acord cu propunerea șefului său direct.

În octombrie 1894, lt. colonelul Irimescu Ilie, Inspectorul Porturilor îl notează ca fiind un bun ofițer care își face bine serviciul. Dar „este încă tânăr și ar mai trebui să fie ambarcat în subordine, pentru a se forma bine“. Este propus a fi înaintat în grad la alegere. Notarea pe acest an este încheiată la superlativ de Inspectorul General al Marinei: „Foarte bun ofițer. Dorește a se instrui. Servește foarte bine. Merită a fi înaintat la alegere“.

În anul următor 1895 locotenentul Lupașcu Dumitru este detașat ca ofițer de ordonanță pe lângă comandantul Flotilei, având și comanda vaporușului „Prutul“¹³⁴ fiind notat foarte bine de Inspectorul General al Marinei care apreciază că: „pe lângă funcția de ofițer de ordonanță are și comanda vaporului „Prutul“ pe care îl conduce foarte bine“.

În anul 1896 comandantul său direct locotenent-colonelul Irimescu Ilie îi trece în Foaia Calificativă:

Traiu în societate:

1. Caracterul ofițerului = blând
2. Felul vieții în societate = moral
3. Felul vieții în corp = trăiește bine cu camarazii
4. Ocupațiile sale în afara serviciului = n-are
5. Educația ce are = îngrijită
6. Dorința de a completa studiile = are

¹³⁴ Nava „Prutul“ era destinată navigației pe Prut pentru poliția portului Galați și asigurarea pazei frontierei.

7. Mijloace de existență în afară de soldă = n-are
8. Simțămintele sale asupra familiei și religiei = morale
9. Observații generale = este tânăr și ar trebui a fi pus în poziție a-și completa cunoștințele odată și cu formarea lui.

Modul cum servește:

1. Zelul ce arată = cu zel
2. Dacă arată mai mult zel pe dinafară pe cât are în fond= conform cu realitatea
3. Aptitudinea sa în serviciu = are aptitudini pentru marină.
4. Modul de a trata pe inferiori = cu blândețe
5. Modul cum administrează comanda sa din punct de vedere bănesc = corect
6. Inteligența și capacitatea sa = satisfăcătoare
7. Modul cum pricepe, de a discuta sau a raționa = raționează cu dificultate
8. La ce serviciu este mai util = la bastiment.

Comandantul Diviziei de Mare locotenent-colonelul Koslinsky E. îl aprecia, în octombrie 1896, că servește bine, că are o comportare bună. „Acest ofițer - nota comandantul său - a dovedit că prin dorința și stăruința sa poate câștiga mult. Doresc să continue și va deveni foarte bun ofițer“. Aceste note au fost menținute de Inspectorul General al Marinei, generalul Murgescu Ion. În octombrie 1897 locotenentul Lupașcu Dumitru a beneficiat de notări foarte bune. Comandantul Diviziei de Dunăre maiorul Poenaru D. L-a apreciat astfel: „Ca comandant al canonierei „Siretul“ a fost la înălțimea serviciului ce i s-a dat și a navigat foarte bine. Porțiunea din harta Dunării cu care a fost însărcinat a lucrat-o foarte bine. Merită a fi propus la alegere pentru înaintarea la gradul de căpitan“. Inspectorul General al Marinei completează notarea șefului direct arătând: „Bun comandant de vas. A lucrat cu stăruință harta Dunării din secțiunea sa. Merită a înainta la alegere“.

Locotenentul Lupașcu Dumitru este bine notat și în calitate de comandant al Apărării Portului Constanța. În anul 1898 Inspectorul General al Marinei Contraamiralul Murgescu I. îl notează din nou elogios: „Este un foarte bun ofițer, complet format pentru marină și comandă bine vasele ce i se încredințează. La lucrările hidrografice pe

nave a condus foarte bine șalupa „Rahova”¹³⁵. A arătat curaj și sânge rece în diferite traversări ce a făcut de la Sulina la Constanța și Mangalia. Conduită foarte bună”.

Comandantul Școlilor Marinei locotenent-comandorul Bălescu Constantin, în subordinea căruia se găsea bricul „Mircea” unde era îmbarcat locotenentul Lupașcu D., îl notează, în luna octombrie 1899, ca un bun ofițer sprijinind această apreciere astfel: „Posează instrucțiunea generală a Școlii militare și continuă a se instrui în armă. Nu a executat nici-o lucrare. A comandat compania „Mircea” și a servit pe „Mircea” ca ofițer de navigație. Ca administrație și-a dat silința a îndrepta în parte reaua stare în care se afla compania la primire, ca ofițer de cart și de navigație a servit foarte bine. Are bune aptitudini pentru serviciul la mare. Aptitudini speciale n-am constatat dar poate deveni apt la orice specialitate dacă va continua a fi ambarcat la mare. Conduită, ținuta și disciplina generală excelente. Serios, energic, stăruitor și punctual în împlinirea datoriei. Muncește cu folos”. Notele date de comandantul Școlilor de marină sunt menținute de șeful lui direct comandantul Diviziei de Mare iar concluzia Inspectorului General al Marinei este foarte bună.

La 10 mai 1899 este înaintat la gradul de căpitan.

În cadrul corpului Apărările Porturilor Fluviale a comandat compania și bastimentul „România” primind elogii din partea șefilor săi. „A îndreptat reaua stare în care a primit vasul și compania. S-a achitat conștiincios și corect de toate îndatoririle. Ținuta bună. Foarte sociabil. E un bun ofițer” - aprecia comandantul Apărării Porturilor Fluviale.

Inspectorul General al Marinei, contraamiralul Murgescu Ion încheia notarea ofițerului pe anul 1900 cu aprecieri deosebit de favorabile: „Căpitanul Lupașcu D. a comandat foarte bine vaporul „România”. Se ocupă a-și completa studiile specifice armei. Are bună aptitudine pentru marină. Conduită foarte bună. Ținută corectă”. În anul 1901, comandantul Diviziei de Dunăre căpitan-comandorul

¹³⁵ Șalupa canonieră „Rahova” destinată în principal pentru a face poliție pe Dunăre a participat și la îndeplinirea altor misiuni. Sondarea Dunării în vederea construirii podului de la Cernavodă, asigurarea respectării măsurilor sanitare, salvarea unor locuitori și a avutului lor din Delta Dunării.

Barbieri îl consideră capabil pentru grade superioare argumentând: „Și-a mărit gradul de instrucție. Are dorința de a se instrui. Cunoaște limba franceză, o scrie și o citește puțin. Posedă complet cunoștințele militare corespunzător gradului. Cunoaște bine regulamentele și aplicarea lor. A prezentat tema relativ la atacul barajul dar a fost cotate slab. A comandat compania și bastimentul „România“. Acestea se află în foarte bună stare. A progresat în instruirea echipajului și întreținerea materialului. A luat parte la manevre și a condus foarte bine atât ofițerii cât și trupa. Tirul s-a executat în bune condițiuni. Caută să obțină cel mai bun rezultat. Are multă aplicație pentru serviciul militar și armă. Posedă aptitudini îndestulătoare pentru a putea înainta. Este sănătos, robust, rezistent la serviciu. Exteriorul foarte bun și prezentabil. Are simțul moral viu în viața militară și în cea socială. Educație foarte bună, distins, inteligent și capabil. Are multă inițiativă și pricepere. Purtare exemplară. Obișnuiește jocuri de hazard“.

Este interesantă supranotarea Inspectorului General al Marinei comandorul Koslinsky Emanoil, pentru anul 1901 care arată că: „Acest ofițer are un adevărat merit de a fi format numai în marina noastră“, adăugând printre altele: „A comandat bastimentul „România“ foarte bine, pregătind echipajul la toate serviciile bordului“. În următorii 3 ani (1902, 1903, 1904) se constată unele neajunsuri în modul său de a servi în calitate de comandant al companiei Chilia și al canonierei „Fulgerul“ la unele trageri, la pregătirea pentru examenul de înaintare la gradul de locotenent-comandor etc. Astfel comandanții săi au arătat că „nu caută a se instrui fără îndemnuri“ și că „nu a prezentat nici o lucrare“ iar în administrația companiei de la Chilia „a dovedit lipsă de sinceritate“. Comandantul Diviziei de Dunăre este foarte tranșant apreciind că „nu este un ofițer de mare viitor“ crezând totuși că „este folositor armeei dar capabil numai pentru gradul următor“. Ofițerul a căzut la proba preliminară pentru a deveni ofițer superior de marină contrazicând astfel părerea șefului său. Rezultate slabe a dat și la tragerile cu tunul de coastă de 152 mm calibru din anul 1904. Este respins a doua oară la examenul de locotenent-comandor în anul 1905 socotindu-se că-i lipsește baza cunoștințelor speciale. Notările ulterioare sunt bune având și o propunere de decorare cu ordinul „Coroana României“.

Este apreciat pozitiv pentru modul în care a comandat Serviciul Transporturilor subordonat comandantului Marinei, în anul 1907. Inspectorul General al Marinei contraamiralul Koslinsky E. îl nota astfel pentru acest an: „Și-a îndeplinit lăudabil însărcinările avute. Punctualitate exemplară în timpul mișcărilor de trupe din Dobrogea pentru îndeplinirea ordinelor primite“. Este propus pentru înaintare la alegere. La 10 mai 1908 a fost avansat locotenent-comandor aflându-se în corpul Serviciului Transporturilor. În 1909 primește comanda Portului Constanța unde servește până la 1 aprilie 1910 când este îmbarcat pe monitorul „Kogălniceanu“ pe care la „comandat în mod mulțumitor“. Comandorul Bălescu C. arăta în notarea pe anul 1910: „a întocmit o conștiincioasă culegere a studiilor de istorie și geografie militară executată pe teren de ofițerii Escadrei“. În anii următori până la intrarea României în primul război mondial, primește note bune evidențiindu-se preocuparea ofițerului în rezolvarea problemelor de strategie și tactică marinărească. Este avansat căpitan-comandor la 1 aprilie 1913 și numit comandant al Depozitelor marinei unde după notările Inspectorului General al Marinei: „În timpul mobilizării a desfășurat o mare activitate, concentrând, echipând și repartizând efectivele active și de rezervă ale marinei, 17 contingente și s-a ocupat foarte mult cu instrucția și cu gospodăria unității, căpătând rezultate lăudabile“. A fost propus la decorare cu ordinul „Steaua României“ clasa a V-a.

Numit comandantul monitorului „Brătianu“ s-a achitat „prea bine de toate îndatoririle sale“ (1914-1915). A fost propus și la avansare în mod excepțional. La 15 august 1916 a obținut gradul de comandor. În Războiul pentru Întregirea României s-a aflat la comanda monitorului „I. C. Brătianu“ în Divizia a I-a a Escadrei de Dunăre. La 15 august 1916 era încadrat în dispozitivul de apărare a Capului de Pod Turtucaia. A participat la susținerea cu artileria de la bord a aripei drepte a sectorului Staroselo. În ziua de 20 august a ocupat o poziție de tragere în amonte sub estacadă și a deschis focul asupra inamicului care înainta. La 21 august monitorul „Brătianu“ a obligat o baterie germană să se retragă în urma tirului său precis. A tras 14 lovituri dirijate din insula Chioslungeanu. În ziua următoare nava ocupă o poziție de tragere la km 437 și trage foarte bine asupra tranșelor și bateriilor inamice de la Starosel la distanța de peste 7000 metri,

obligând bateriile atacatoare să-și schimbe foarte des poziția. În ziua de 24 august monitorul „Brătianu“ deschide un foc violent asupra trupelor inamice care înaintau pe coama de sud a dealului Cusui. A tras cu șrapnele și cu tunurile de 47 mm calibru și asupra unor baterii de pe dealul și capul ostrovului Cusui. Pentru apărarea Capului de Pod Turtucaia monitorul a tras în trei zile 116 obuze de 47 mm, 65 obuze de 120 mm și 36 șrapnele de 120 mm calibru¹³⁶.

„I. C. Brătianu“ a protejat trupele române ce se retrăgeau de-a lungul Dunării. Până la sfârșitul lunii august a contribuit la apărarea orașului Călărași și a împrejurimilor acestuia. Pentru sprijinirea flancului drept al Armatei de Dobrogea monitorul a bătut cu artileria șoseaua Dervent-Ostrov pe care se scurgeau convoaiele inamice cu muniții, a participat la protejarea încrucișării drumurilor Aliman-Musait, la ocuparea ostrovului Lungu împiedicând instalarea de baterii dușmane pe cotele din fața Rasovei. Un eveniment deosebit s-a petrecut în timpul recunoașterii organizate cu monitoarele în amonte pe Dunăre până la km 326 când asupra monitorului „I. C. Brătianu“ s-au tras 150 de obuze, punând vasul în mare pericol. Comandantul navei, comandorul Lupașcu D. raporta: „este a 11 oară când această navă este încadrată de inamic. Ziua de 8 septembrie 1916 a fost cea mai încercată și grea de la începutul campaniei. S-au remarcat ordinea perfectă în care s-a navigat și conduita lăudabilă, prin calmul lor, a echipajelor și a ofițerilor“. În continuare a sprijinit cu foc frontul din Dobrogea în retragere. Un puternic bombardament a executat monitorul „I. C. Brătianu“ în ziua de 10 octombrie 1916 asupra trupelor inamice ce se găseau la sud-est de Rasova, Movila Săpata și Movila Ascic, întârziind înaintarea lor. În ziua următoare s-a tras asupra inamicului de pe dealul Caramancea și din zona Ivrinez.

Monitorul „I. C. Brătianu“ a avut misiunea să susțină lucrările de distrugere a podului Cernavodă, acțiune ce n-a mai avut loc podul fiind ocupat de inamic.

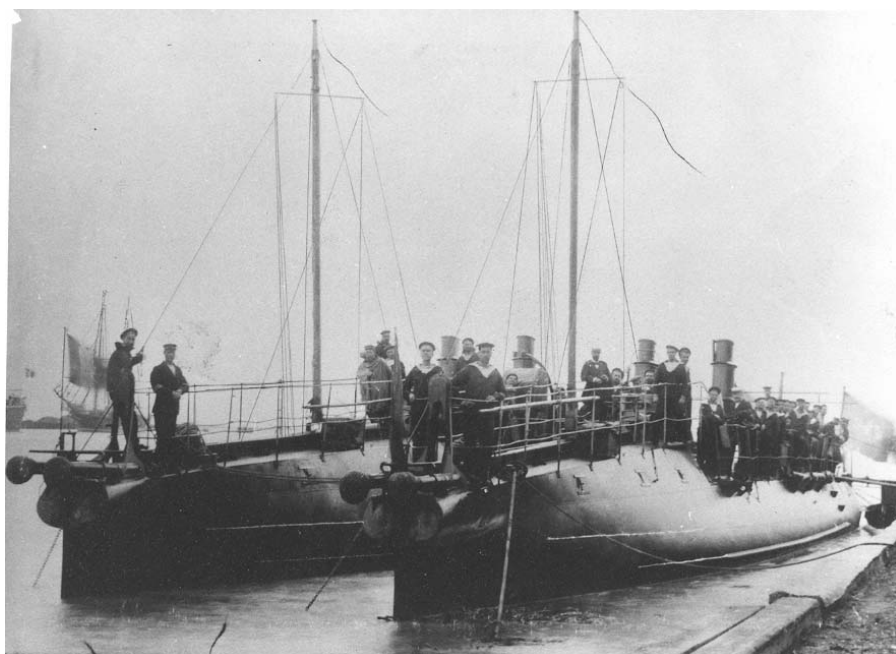
Monitorul a participat cu trageri de artilerie la bombardarea trupelor inamice care ocupau înălțimile de la Topalu, la susținerea atacului Corpului IV Siberian din luna noiembrie 1916. În ultima lună a acestui an monitorul „I. C. Brătianu“ a participat la protejarea

¹³⁶ A. M. R. Fond M. C. G. nr. 3831, Dosar 162, f. 2-3.

evacuării la Chilia a mijloacelor de navigație existente în porturile Brăila și Galați. În anul 1917 comandorul Lupașcu Dumitru se afla la M. C. G. în disponibilitate.

Decorații:

1. Ordinul „Sf. Alexandru“ clasa a V-a (bulgar), 1899
2. Ordinul „Coroana României“ în grad de Cavaler, 1910
3. Ordinul „Sf. Stanislas“ (rus) clasa a II-a, 1910
4. Semnul onorific „25 de ani de serviciu“ 1911
5. Medalia „Avântul Țării“



Torpiloarele „Smeul și Năluca“

SION ALFONS

Comandor- Comandant al monitorului „Catargiu“

S-a născut la 31 decembrie 1875 în Iași. Fiul lui Iorgu Nicolae Sion și al Adelei Sion. S-a căsătorit la 14 noiembrie 1903 cu Eufrosina Gorgos din Vaslui. A avut doi copii: Gheorghe (1904) și Mioara Georgeta (1909).

Servicii, funcții, grade, anul:

Școala de Ofițeri	Elev	1 iulie 1894
Depozitul Echipaje Flotilă	Sublocotenent	1 iulie 1896
Diviziunea de Mare	Sublocotenent	1 aprilie 1897
Depozitul Echipaje Flotilă	Sublocotenent	1 aprilie 1898
Apărarea Porturilor Fluviale	Sublocotenent	1 aprilie 1899
Apărarea Porturilor Maritime	Sublocotenent	1 aprilie 1900
Apărarea Porturilor Fluviale	Locotenent	28 noiembrie 1900
Divizia de Mare	Locotenent	16 aprilie 1904
Depozitul Echipaje Marină	Căpitan	7 aprilie 1905
Divizia de Dunăre	Căpitan	15 aprilie 1906
Divizia de Mare	Căpitan	15 aprilie 1907
Divizia de Dunăre	Căpitan	1 aprilie 1910
Comandamentul Marinei	Căpitan	1 noiembrie 1911
Divizia de Dunăre	Lt.-Comandor	1 aprilie 1912
Divizia de Dunăre	Lt.-Comandor	28 noiembrie 1912
Depozitele Generale	Lt.-Comandor	1 aprilie 1913
Divizia de Dunăre (Comandantul monitorului „Catargiu“)	Lt.-Comandor	1 aprilie 1914
Divizia de Dunăre (Comandantul monitorului „Catargiu“)	Căpitan -Comandor	15 august 1916
Comandamentul Marinei (Șef stat major)	Căpitan -Comandor	7 ianuarie 1917
Comandamentul Marinei (Șef stat major)	Comandor	1 septembrie 1917
Divizia de Mare	Comandor	1 iunie 1918
Comandamentul Marinei (Însărcinat cu anchetarea vaselor S.M.R. venite din Rusia)	Comandor	15 august 1918
Comandamentul Marinei	Comandor	15 noiembrie 1918 detașat
Cartierul Francez Gl. D	Comandor	1 aprilie 1919
Comandamentul Transporturilor	Comandor	15 august 1919
Diviziunea Canonierelor - (comandant)	Comandor	1 ianuarie 1920
Serviciul Transporturilor	Comandor	23 noiembrie 1920
Arsenalul Marinei - (director)	Comandor	22 decembrie 1920
Forța Navală Fluvială - (comandant)	Comandor	1 aprilie 1921

Arsenalul Marinei - (director)	Comandor	1 aprilie 1922
Divizia de Dunăre - (Şef Stat Major)	Comandor	1 aprilie 1925
Baza Navală Fluvială - (comandant)	Comandor	1 octombrie 1931
S. M. R.	Comandor	10 noiembrie 1931
Inspectoratul General al Marinei	Comandor Rezervă	13 ianuarie 1932
Inspectoratul General al Marinei	Comandor Retragere	1 ianuarie 1939

Prima apreciere din cariera sa ca ofițer de marină aparține maiorului Demetriade Petre, comandantul Depozitului Echipajelor Flotilei. Acesta arăta, la 1 noiembrie 1896, că „sublocotenentul Sion Alfons ambarcat pe torpilorul „Sborul“ (Diviziunea de Mare n. a.), s-a arătat îndărătnic la serviciu astfel că a nemulțumit pe comandantul său. Cred că se va îndrepta fiind tânăr, purtare bună, ținută curată“.

Inspectorul General al Marinei, generalul Murgescu I. își exprima părerea în notarea pe anul 1896 că „acest tânăr ofițer se va forma“. În anul 1897, sublocotenentul Sion Alfons a luat contact cu cea mai mare navă maritimă de război a României, crucișătorul „Elisabeta“ comandat de locotenent-colonelul Constantin Mănescu. Ofițerul a făcut parte din Statul Major al bastimentului și a participat la campania de instrucție a acestui an în Marea Neagră când s-au executat trageri de artilerie și lansări de torpile calificate ca „foarte satisfăcătoare“. Comandantul Diviziei de Mare, colonelul Urseanu Vasile, aprecia că, „sublocotenentul Sion Alfons, a lucrat și a căutat pe crucișătorul „Elisabeta“, a căpăta cunoștințele necesare armei sale. Conduită bună“. Inspectorul General al Marinei îi recomandă „să fie mai energic și mai activ și mai puțin timid“.

În anul următor (1898 n. a.) șefii ierarhici apreciau că „acest ofițer se poate considera ca format, deoarece posedă bine cunoștințele armei, că este bun ofițer, cu o conduită foarte bună și ținută curată“. Dar evenimentele din decembrie 1898 și ianuarie, februarie, iunie 1899, contrazic notările pozitive anterioare. La 2 decembrie 1898 este pedepsit de către comandantul Diviziei de Mare cu 15 zile închisoare pentru lovirea inferiorului, necuviință și lipsă de respect față de superiorii săi¹³⁷. În ianuarie 1899, comandantul Școlilor Marinei îl pedepsește cu 3 zile de arest pentru „neglijență în executarea ordinelor“, iar în februarie 1899, mai primește 6 zile de arest pentru

¹³⁷ A. M. R. Fond Marinari Ofițeri Bătrâni, Dosar 186, f. 5

repetată neglijență în serviciu și lipsă de la inspecție, și încă 5 zile închisoare pentru că „a dansat la un bal mascat în oraș“. Este perioada când sublocotenentul Sion Alfons se găsea la Școala de Aplicație a Marinei, fiind notat astfel de către locotenent-comandorul Bălescu Constantin, comandantul Școlilor Marinei: „a urmat cursurile cu puțină sârguință, dar cu pricepere, n-a arătat aplicație specială pentru nici un studiu, a făcut practica pe crucișătorul „Elisabeta“ în anul I și pe torpilorul „Sborul“, în anul II; conduită satisfăcătoare, a promovat școala al șaselea din treisprezece cursanți, cu media 13,70. Caracter îndărădnic. Posedă calitățile și cunoștințele pregătitoare suficiente pentru a deveni bun ofițer. Regret că sublocotenentul Sion nu a voit să-și dea osteneala a merita notele bune precedente. A neglijat complet toate serviciile ce i s-au încredințat deși consiliile și bunăvoința superiorilor nu i-au lipsit. Conduita a fost rea după cum se vede din pedepsele pronunțate afară din corp. Sper că se va îndrepta“. Mai târziu, la 14 iunie 1899, este pedepsit cu 3 zile de arest pentru neexecutarea unui ordin relativ la cursele șalupei corpului.

Comandantul Apărării Porturilor Fluviale, căpitan-comandorul Irimescu Ilie, arată că în timpul verii (1899 n. a.) „a comandat bine șalupa „Trotuș“ și va deveni un foarte bun ofițer. E încă prea tânăr. A avut purtare bună și îngrijită“. Inspectorul General al Marinei, contraamiralul Murgescu I. este de acord cu notarea șefului său direct dar spune că este cam indisciplinat și îl atenționează să se corijeze fiind ofițer vechi în grad!“.

În anul 1900 sublocotenentul Sion Alfons a făcut serviciul la uscat în compania Sulina și a comandat și șalupa „Smârdan“. Comandantul Porturilor Maritime îi consemnează în Foaia Calificativă următoarele: „Posedă instrucția gradului său dar nu caută a mai adăuga ceva la dânsa. Serviciul și-l face bine când e supravegheat de aproape. Nu e tocmai zelos și nu face mai mult decât i se ordonă. Conduita bună. Bun camarad“. Comandantul Diviziei de Mare, comandorul Koslinsky Emanoil îi mai adaugă printre altele: „Lucrează mai puțin decât trebuie, cu deosebire are necesitatea de a-și dezvolta cunoștințele speciale citind mult“. Notele date de șefii direcți au fost menținute de Inspectorul General al Marinei.

În luna august 1901 mai primește 4 zile de arest simplu pentru lipsă de deferență față de șeful careului (careu: încăpere pe navă destinată

ofițerilor și maiștrilor pentru adunări, studiu și servitul mesei, n. a.) și purtare necuviincioasă la masă față de superiorii săi.

Avansat locotenent este ambarcat pe crucișătorul „Elisabeta“ ofițer șef de cart și ofițer cu torpilele, urmând întreaga campanie a acestui an (1901 n. a.). Participă la ieșirile în mare ale bastimentului, la pregătirea și lansarea unei torpile în prezența ministrului de război, la festivitățile organizate cu prilejul vizitei cuirasatului rus „Rotislav“, la recunoașterea coastei Asiei și a Bosforului, la tragerile de artilerie. Fiind ofițer cu torpilele, a participat la pregătirea și lansarea de torpile în premieră în timpul nopții.

Comandantul Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Eustațiu Sebastian, îi trece în Foaia Calificativă (octombrie 1901 n. a.): „Are bună instrucție profesională. S-a achitat bine de serviciile primite, se apleacă cu seriozitate și pricepere la serviciul de mare pentru care are o bună aptitudine. Conduită bună, are însă un caracter dificil, în careu, au fost nemulțumiri în contra sa. Ar merita să fie trimis să se perfecționeze într-o marină străină, căci îi place meseria“.

Inspectorul General al Marinei și-a însușit notarea făcută ofițerului de comandantul Diviziei de Mare adăugând: „Iubește meseria sa și este util pentru dânsul ca să fie trimis pentru stagiul într-o marină străină“.

Lt. Sion Alfons continuă și în anul 1902 să comită abateri de la disciplină acumulând 39 zile de arest (15 pentru că a contractat făgăduială de căsătorie fără a cere autorizarea Ministerului de Război, 8 pentru purtare necuviincioasă față de comandantul de bastiment, o zi pentru nevizarea biletului de voie, și 15 zile pentru necuviință față de comandantul de vas și părăsirea bordului fără aprobare). Purtarea rea a ofițerului l-a determinat pe comandantul Diviziei de Mare să-l noteze în noiembrie 1902 mai mult negativ. Acesta consemna în Foaia Calificativă: „ofițerul nu și-a mai mărit gradul de instrucție. N-a prezentat nici o lucrare. Comandantul crucișătorului, unde ofițerul a participat la întreaga campanie din 1902, arată că a lăsat mult de dorit. N-are simțul moral, nici în viața militară și nici în cea socială. Educația sa lasă de dorit. Superficial și nu tocmai capabil. N-are inițiativă și nici multă pricepere. A fost aspru pedepsit pentru insulta comandantului său. Fără a convinge a oferi speranța de a se îndrepta, din cauza caracterului său irascibil“. Se apreciau bunele aplicații și

aptitudini pentru serviciul la mare, sănătatea și rezistența la serviciu și înclinațiile spre muzică. La 1 septembrie 1902, locotenentul Sion Alfons este trimis la stagiul în marina italiană pentru un an. După aprecierea Inspectorului General al Marinei, comandorul Koslinsky E., șeful corpului în care se găsea ofițerul, trebuia să ceară prin raport motivat revocarea autorizării de plecare în străinătate, fiind convins că din cauza condiției sale, nu va deveni capabil și pentru treptele superioare gradului ce-l ocupă, motiv pentru care a fost trimis în străinătate.

„Locotenentul Sion Alfons - consemna comandorul Koslinsky E. - a prezentat curiosul caz de a nu fi consecvent cu trecutul său. Bine notat mai de înainte, a fost propus și trimis în străinătate pentru stagiul, însă la prima inspecție și până la plecare, a arătat nepăsare în serviciu, făcând și greșeli numeroase pentru care a fost pedepsit“.

În anii 1904 și 1905 ofițerul a fost notat bine și foarte bine. Fiind comandant al companiei de la Isaccea s-a achitat cu răspundere de însărcinările ce i-au revenit dovedind o conduită care a fost apreciată cu calificativul, „foarte bine“. Comandantul Diviziei de Dunăre arăta despre căpitanul Sion Alfons că „posedă cunoștințe corespunzătoare gradului și caută a se instrui fără a fi îndrumat. Respectuos față de șef, cult și bine educat“.

În anul următor (1906) i se întocmește o notare pe baza noilor criterii stabilite de către Ministerul de Război și care asigurau prezentarea multilaterală a personalității cadrelor militare. Redăm în continuare această calificare cum apare în „Memoriul Justificativ“ al ofițerului:

Aptitudini fizice:

- Înfățișare plăcută, conformație normală, sănătos și rezistent.

Aptitudini deosebite pentru trageri cu arma.

Facultăți intelectuale:

- Inteligent, cu judecată, bun simț și cu spirit de ordine.

Temperament moderat.

Cultura generală:

- Cunoaște bine limba română, italiană și franceză. Are și cultură generală.

Instrucția militară:

- N-a prezentat nici o lucrare în scris. Are cunoștințele militare ale

armei. Cunoaște torpila automobilă. Cu aplicație la studiu.

Aptitudini militare:

- Concepe prompt. Are voință, hotărâre și inițiativă. Puțin prevăzător. Sânge rece puțin.

Educațiunea militară:

- Simțul datoriei și onoarei dezvoltat. Execută ordinele. Disciplinat. Are tact. Bun camarad. Patriot curajos.

Facultăți morale:

- Are autoritate, prestigiu și seriozitate. Sincer. Loial. Drept. Cu sentimente de familie și conduită. Manierat. Cumpătat. Are avere afară de soldă. N-are defecte și nici pasiuni.

Îndeplinirea serviciului:

- A comandat torpilorul „Năluca“ în campania Diviziunii Navale* la manevre. S-a grăbit la remorcagiu și a răsturnat o barcă producând naufragiu. (Evenimentul s-a produs în luna august 1906 cu ocazia manevrei cu debarcări de trupe la Capul Midia. Căpitanul Sion Alfons a fost trimis în urmărire pentru accidentul de la Midia dar a fost scos din cauză împreună cu alți 5 ofițeri prin Ordonanța Ministerului de Război, nr. 8 din 11 mai 1907 n. a.). Scrupulos în îndeplinirea datoriei. Exact la serviciu. Iubește soldatul și îngrijește de material. Cu ocazia naufragiului n-a avut sânge rece nici prevedere a scăpa naufragații.

Justificarea notelor:

- N-a fost pedepsit.

10) Relațiuni:

- Etate 31 de ani, căpitan la 10 mai 1905. Decorat cu ordinul „Coroana României“ în grad de Cavaler.

Propuneri:

A fost notat de către comandorul Irimescu I., comandantul Diviziunii navale. Inspectorul General al Marinei, contraamiral Koslinsky E. a fost de acord cu această notare. Căpitanul Sion Alfons a participat în calitate de comandant al torpilorului „Năluca“ la serbările organizate de statul vecin, Bulgaria, cu ocazia inaugurării portului Varna și; a fost decorat cu ordinul „Sfântul Alexandru“ clasa

* Divizia Navală a fost formată la 15 aprilie 1906 pe o durată de 6 luni. Avea în componere crucișătorul „Elisabeta“, canoniera „Grivița“ și torpiloarele, „Smeul“ și „Năluca“

a III-a, în grad de Cavaler.

Căpitan-comandorul Nicolae Negrescu, comandantul Diviziei de Mare, în subordinea căruia se afla căpitanul Sion Alfons, în calitate de comandant al grupului de torpiloare și al torpilorului „Sborul“, acordă cu rezervă unele aprecieri pozitive ofițerului: „la diferite inspecții, oamenii s-au prezentat bine, mânuind cu siguranță torpilele automobile și tunurile rezezi de 37 mm“ (calibru n. a.). În continuare, îl vede „moale“, „neformat pentru comanda mai multor vase deodată“, „slab cu subalternii, nu și-a format grade noi, inițiativă puțină“... „îl cred părtinitor, nu are curajul răspunderii personale“, ... Temperament nervos, irascibil“.

În anul 1908, se prezintă la examenul de locotenent-comandor, dar este eliminat la proba practică pentru „lipsă completă de cunoștințe elementare“, după cum consemnează Președintele comisiei, contraamiralul Eustațiu S. De altfel, comandantul său direct (Divizia de Mare) apreciază că ofițerul „nu este tocmai stăruitor“, având o cultură generală „mărginită la ceea ce a învățat prin școli“ și o educație militară „mărginită la ceea ce i se cere de șefii săi“.

Este numit comandant secund pe monitorul „Catargiu“ în aprilie 1910. Aprecierile șefului corpului locotenent-comandorul Pantazi asupra activității ofițerului sunt negative:

„Ca secund al monitorului, „Catargiu“ s-a mărginit a executa ordinele cu punctualitate și bună voință dar nici mai mult. Nici o măsură sau propunere personală afară de numeroase și continue propuneri de acordări de permisiuni echipajului. Își menține părerea chiar când propria-i judecată îi indică să o schimbe. Temperament cam violent. Totdeauna dispus a discuta ordinele. Simțul datoriei mărginit de prescripțiile regulamentare, pe care nu stă la îndoială a le ocoli când poate. Autoritatea la comandă nu-l preocupă și de multe ori este obligat a alerga la mijloace puternice pentru a și-o afirma“.

Căpitanul Sion Alfons s-a prezentat, a doua oară, la examenul pentru gradul următor dar a căzut, de data aceasta la proba teoretică. Comandantul monitorului „Catargiu“, locotenent-comandorul Pantazi, îl notează în anul 1911, în general bine, menținând însă unele aprecieri anterioare. Acesta consideră că ofițerul este „sănătos, rezistent și că are deprinderi de a judeca și judecă bine“. În continuare consemnează: „Spirit de observație remarcabil. Frumoasă cultură generală. Are

ochiul marinăresc, concepe bine și repede. Are inițiativă, prevedere și hotărâre. Temperament violent dar frumos stăpânit prin voință. Dispus totdeauna a discuta ordinele ce primește. Simțul datoriei mărginit la executarea ordinelor primite. Este totuși disciplinat în sensul strict al cuvântului. Excelent comandant. Simțul onoarei, curajului militar și al răspunderii desăvârșit. Demn, moral și integru. excelentă conduită. Ca secund al monitorului „Catargiu“ în ultima campanie a pus mai multă atenție și pricepere ca în prima campanie. Ca ofițer cu artileria a condus serviciul cu multă competență și a stăruit cu toată atențiunea pentru a forma buni tunari și ochitori. Este pregătit pentru a deveni ofițer superior. Anul acesta a reușit la examenul de locotenent-comandor“.

În comparație cu notarea anterioară rezultă clar dorința comandantului său de a fi avansat dacă se are în vedere și faptul că în acest an a fost pedepsit cu 13 zile arest de rigoare pentru „indisciplină față de comandantul vasului în prezența echipajului“ și „vină în executarea unei manevre cu monitorul“. Aceiași îngăduință și din partea șefilor superiori care au menținut notele comandantului său.

A comandat canoniera „Grivița“ în anul 1912, a lucrat în cadrul Depozitelor Generale (1913), fiind notat bine. Pentru a fi avansat trebuia să conducă un vas de luptă, drept pentru care a fost numit comandantul monitorului „Catargiu“ (1914), funcție în care comandantul Diviziei de Dunăre îl apreciază „satisfăcător, îngrijindu-se de buna întreținere a vasului și de instrucția echipajului“. Peste un an (1915) șeful său superior îl nota astfel: „S-a achitat bine de îndatoririle sale în calitate de comandant al monitorului „Catargiu“. Are suficiente cunoștințe militare și marinărești. Manevrea bine însă cu teamă de a nu i se întâmpla ceva, din care cauză nu-și păstrează locul în Escadră. E cam sever cu inferiorii. Îngrijește bine de buna stare a vasului, și a echipajului“.

A participat la război având comanda monitorului „Catargiu“ în Escadra de Dunăre. În prima parte a campaniei (1916) fiind locotenent-comandor. A fost avansat căpitan-comandor la 15 august 1916. Iată cum a fost notat de către comandorul Nicolae Negru, comandantul Escadrei sub conducerea căruia a făcut campania: „Foarte bun comandant, înzestrat cu un tact și curaj ce-i fac onoare și de care marina poate să fie mândră. În campania din 1916 activitatea

sa a început la 20 august. Când am constatat singur, găsiindu-mă la bordul monitorului, felul inteligent al pozițiilor de luptă ce a luat, cum și a manevrelor ce a executat pentru a evita loviturile inamicului ce cădeau în jurul monitorului. În ziua de 22 august (1916) distruge și risipește printr-un foc precis un convoi inamic ce alimenta armata bulgară. La 24 august 1916 apără flancul stâng al cetății Turtucaia, distrugând bateriile și alungând trupele ce se apropiau de Cusui. În timpul retragerii trupelor apărării susține cu vigoare retragerea lor bătând bateriile de pe coama dealului ce urmăreau trupele în retragere. La 4 septembrie 1916, printr-un foc viu și precis bate trupele inamice în regiunea Alimanului salvând mai multe piese ale regimentului de artilerie, care abandonate și în riscul de a fi luate de inamic se reiau de regimentul ce le lăsase.

La 8 septembrie (1916) executându-se trecerea forțată spre a împiedica trupele inamice să se apropie de Rasova sub protecția artileriei grele așezate pe dealuri în dreptul ostrovului Fermecatu, monitorul din cap având avarie se vâra puțin sub mal „Catargiu“ grație comandantului său ia capul coloanei ținând astfel linia de șir a monitoarelor, înfruntând focul de baraj forțează trecerea și ia parte la operația de la Oltina unde se risipesc trupele ce se scurgeau pe sub mal spre Rasova.

Comandantul Diviziei de Dunăre dă ordin de mulțumire. Cu acea ocazie dacă comandantul Sion nu a fost avansat trebuia cel puțin decorat.

La 28 octombrie 1916 ia parte la acțiunea de la Topalu unde prin tirul precis asupra inamicului care înainta îl pune în dezordine și fugă. Ruși își restabilesc frontul.

La 8 decembrie 1916 după energica acțiune de la Topalu, generalul prinț Dolgorusky cere să i se înainteze un tablou pentru decorarea comandanților de monitoare. Pe acest tablou figura și căpitanul-comandor Sion.

La 30 decembrie 1916, fiind însărcinat să escorteze remorcherul „Martha“ încărcat cu refugiați, de la Ismail la Galați și al proteja la trecerea pe la Isaccea sub focul inamicului, a efectuat această misiune în mod admirabil și subsemnatul nu pot îndeajuns să laud măsurile luate, calmul și energia de care a dat dovadă în îndeplinirea misiunii date. Atacat, fără nici o avarie, a scăpat astfel viața unor numeroase

familii de refugiați, monitorul în schimb atrăgând asupra sa focul inamicului și grație manevrei executate primește numai două lovituri.

Prin OZ nr. 20 din 7 ianuarie 1917 am adus lauda și mulțumiri căpitanului-comandor Sion A. ca și tuturor comandanților de monitoare. Cu raportul nr. 962 din 7 ianuarie 1917 către M. C. G. am cerut ca împreună cu ceilalți comandanți de monitoare și căpitanul-comandor Sion să fie decorat.

În funcția de Șef Stat Major al Comandamentului Marinei P. S. a dovedit că are cunoștințele generale complete, o concepție vie de o activitate neîntrecută, calități sufletești superioare și care îi dă dreptul de a fi înaintat. Merită înaintarea și îl propun prin excepție. 1 noiembrie 1917 - 1 iulie 1918.

Comandantul Sion a continuat a munci cu aceeași râvnă și capacitate până la predarea serviciului de Șef de Stat Major. Este un eminent ofițer din toate punctele de vedere, ordonat, drept, disciplinat și corect în toate acțiunile sale. Poate comanda orice unitate ce i sar încredința“.

Comandantul Inspector al Marinei, amiralul Bălescu C., nota în „Memoriul Calificativ“ al ofițerului: „Căpitanul-comandor Sion Alfons a fost trecut la partea sedentară prin Ordinea de Bătaie din 7 ianuarie 1917, motivată de raportul prezentat M. S. Regelui, comandantul de căpetenie, de către generalul Berthelot. Nu împărtășesc modul de apreciere al șefului său direct de la acea epocă. Cred însă că acest ofițer poate fi încă util marinei în gradul ce i s-a conferit pentru serviciile de Parte Sedentară, pentru că este inteligent. I se cuvine deci orice comandă corespunzătoare gradului său“.

În anul 1918 a fost numit titular Șef de Stat Major la Divizia de Mare dar n-a funcționat fiind însărcinat de a cerceta echipajele de la S. M. R. ce au fost detașate ca crucișătoare auxiliare la ruși, fiind bănuite că „au căzut în păcatul de a fi intrat în combinație cu bolșevicii“, misiune de care s-a achitat în mod conștiincios. În luna aprilie 1921 având gradul de comandor a primit comanda Forței Navale Fluviale. Comandantul Diviziei de Dunăre își exprimă părerea, prin notarea ofițerului, „că n-a pus destulă bună voință pentru învingerea dificultăților de reorganizare a marinei“ că „este încăpățânat și irascibil, criticând ordinele superioare“. Consiliul Superior al Armatei îl caracterizează „bun în grad a doua oară“ deoarece fusese din nou

respins la proba de contraamiral. Este propus de către superiorii săi pentru a fi admis în continuare la examenul de contraamiral (a treia oară) dar nu a satisfăcut probele pentru gradul respectiv. În anul 1930 este decorat cu ordinul „Coroana României“ în grad de Comandor. Este trecut în rezervă în 1932 cu propunerea de înaintare în gradul de contraamiral în rezervă.

Decorații și Medalii:

1. Ordinul „Coroana României“, clasa a V-a în grad de Cavaler, 1904.
2. Ordinul „Sf. Alexandru“ (bulgar), în grad de Cavaler, 1907
3. Ordinul „Sf. Stanislas“ (rus) 1901
4. Medalia „Bărbăție și Credință“ clasa I-a, 1914
5. Medalia Jubiliară „Carol I“ 1906
6. Medalia „Avântul Țării“, 1913
7. „Crucea de Război“ (franceză), 1919
8. Medalia de Aur „25 de ani de serviciu“
9. Medalia „Victoria“, 1921
10. Ordinul „Steaua României“ în grad de Ofițer, 1916
11. „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918“
12. Semnul Onorific de aur 40 de ani de serviciu.
13. Virtutea Maritimă clasa a III-a, 1939.
14. Ordinul „Coroana României“ în grad de Comandor 1930.

Campanii:

- 20 iunie 1913 - 31 august 1913
- 15 august 1916 - 30 iunie 1918
- 28 octombrie 1918 - 31 martie 1921*

* A. M. R. Fond D. C. J. Registrul Control al ofițerilor activi marină, v. 2 vechi f. 6 verso.

NEGRU NICOLAE

Comandor - Comandantul Escadrei de Dunăre

S-a născut la 19 iunie 1868 în București. Tatăl Dimitrie (preot), mama Maria. Însurat cu domnișoara Teodora Belceanu (1902). A avut 3 copii: Iolanda Maria (1903), Mafalda Otilia (1906), Mircea René Richard (1908).

Servicii, funcții, grade, anul:

Academia Navală Livorno (Italia)	Elev	1884-1888
Depozitul Flotilei	Sublocotenent	1889
Depozitul Flotilei	Locotenent	1892
Academia Navală Livorno	Locotenent	1892-1893
Diviziunea Echipajelor	Locotenent	1894
Diviziunea de Mare	Locotenent	1896
Diviziunea de Mare	Căpitan	1896
Diviziunea de Dunăre	Căpitan	1897
Depozitul Echipajele Flotilei	Căpitan	1897
Diviziunea de Mare	Căpitan	1898
Comandamentul Marinei	Căpitan	1898
Comandamentul Diviziei de Mare	Căpitan	1899
Apărarea Porturilor Fluviale	Căpitan	1900
Detașat la Serviciul Maritim Român (S. M. R.)	Comandant (Vapor de marfă)	1901
Rechemat la Divizia de Mare	Căpitan	1903
Comandamentul Marinei	Căpitan	1904
Inspectoratul Porturilor (căpitan de port)	Căpitan	1905
Inspectoratul Porturilor (căpitan de port)	Locotenent-Comandor	1905
Ministerul Afacerilor Străine (Inspekția Porturilor)	Locotenent-Comandor	1906
Divizia de Mare (comandant pe bric „Mircea“)	Locotenent-Comandor	1907
Comandamentul Marinei	Locotenent-Comandor	1909
Comandamentul Marinei	Căpitan-Comandor	1909
Ministerul de Război Direcția a V-a (Director al Marinei)	Căpitan-Comandor	1910
Divizia de Mare (Comandantul crucișătorului „Elisabeta“)	Căpitan-Comandor	1910
Comandamentul Marinei	Căpitan-Comandor	1914
Depozitele Generale	Căpitan-Comandor	1915
Depozitele Generale	Comandor	1915
Ministerul de Război - (Director)	Comandor	1916
Divizia de Dunăre - (Comandant Escadră)	Comandor	1916
Comandamentul Marinei	Comandor	1917
Divizia de Mare	Comandor	1918

La dispoziție pentru cercetări	Comandor	1919
Scos de sub urmărire	Comandor	1920
Divizia de Mare	Comandor	1920
Comandamentul Marinei	Comandor	1920
Divizia de Mare	Comandor	1920
Divizia de Mare (demisionat, trecut în rezerva marinei)	Comandor	1922
Divizia de Mare (rezervă)	Comandor	1925
Divizia de Mare (în retragere)	Comandor	1932

În anul 1884, fiind elev al Școlii Navale Superioare din Livorno a participat la un voiaj de instrucție pe nave din escadra italiană. Prima notare în Memoriul personal aparține comandantului Flotilei colonel Murgescu I. care îl apreciază ca: „ofițer inteligent, promite a deveni bun ofițer de bord”¹³⁸ (decembrie 1889 n. a.).

Colonelul Urseanu V. îl prezintă după un an (1890) ca: „excelent ofițer, activ, inteligent, foarte iubitor de arma sa dând cele mai bune speranțe pe viitor”¹³⁹. Este supranotat de către comandantul Flotilei (colonelul Murgescu I.): „Foarte bun ofițer, de viitor pentru Flotilă. Conduită foarte bună”¹⁴⁰. În octombrie 1891 comandantul imediat superior îi menține cu „plăcere” notarea de anul trecut și îl propune să fie avansat la alegere. În acest an comandantul Flotilei îl pedepsește cu 4 zile de arest pentru că nu s-a conformat regulamentului de bord fiind comandant de șalupă. Este prima pedeapsă din cariera sa militară.

Sfârșitul anului 1891 (22 decembrie) îi aduce din partea comandantului Flotilei aprecieri elogioase: „Sublocotenentul Negru Nicolae este un foarte bun ofițer. S-a achitat în mod foarte corect de însărcinările ce-a avut în comanda șalupelor”¹⁴¹.

Prima notare cu specificația „ofițer de elită” o primește în anul 1892 de la comandantul Depozitelor Flotilei. Fusese avansat la gradul de locotenent. Maiorul Mănescu Constantin îi trecea în Memoriul Personal: „Locotenent Negru Nicolae în tot timpul cât a servit în corp a arătat aptitudini la lucru, pricepere în executarea ordinelor și purtarea cu comandanții care face să fie regretat. E un ofițer de

¹³⁸ A. M. R. Fond Marinari Ofițeri Bătrâni Marină, Dosar 186 f. 6

¹³⁹ *Ibidem* f. 7.

¹⁴⁰ *Ibidem* f. 8.

¹⁴¹ *Ibidem* f. 8.

elită”¹⁴². Arătând că în oraș, atitudinea sa a lăsat de dorit, Inspectorul General al Marinei, generalul Murgescu I. reține că: „ofițerul este conștiincios în serviciu, lucrează cu pricepere, achitându-se bine de serviciile ce i se dă. Continuă a face pregătire și a fi un bun ofițer”¹⁴³. În anul 1892, având gradul de locotenent Nicolae Negru a participat cu crucișătorul „Elisabeta” la serbările columbiene de la Genova cu prilejul sărbătoririi a 400 de ani de la descoperirea Americii. Făcând parte din statul major al bastimentului a vizitat portul Neapole unde crucișătorul a făcut o escală. Aici vizitează stațiunea zoologică și acvariul unde savantul român doctor Grigore Antipa studia fauna Mării Negre. La Genova a fost prezent la manifestările prevăzute în programul evenimentului. (salutul cu salve de tun, vizitarea navelor italiene, vizitele persoanelor oficiale). Desigur, printre ofițerii români absolvenți ai Academiei Navale din Livorno, lăudați de regele Umberto I al Italiei s-a aflat și locotenentul Nicolae Negru care a urmat cursurile vestitei Academii Navale în perioada 1884-1888.

Cu prilejul prezenței la bordul crucișătorului „Elisabeta” a suveranului italian, acesta și-a exprimat dorința ca ofițerii români care au absolvit cursurile Academiei Navale din Livorno să urmeze în Italia și Școala de Aplicație a marinei. Nu după mult timp locotenentul Negru Nicolae, împreună cu alți ofițeri din Flotila română, se număra printre absolvenții acestei școli. Pe drumul de revenire în țară crucișătorul „Elisabeta” a mai făcut o escală la Spezzia și Constantinopol. Participarea la voiajul crucișătorului din anul 1892, a prilejuit și pentru locotenentul Negru Nicolae un bun prilej de perfecționare a pregătirii sale de marină¹⁴⁴. Comandantul Diviziei de Mare, colonel Urseanu V. Arată că: „anul acesta (1899) locotenentul Negru N. s-a arătat indisciplinat. Conduita sa a lăsat de dorit”, motivația: „a trecut cu torpilorul „Năluca” cu toată viteza cauzând stricăciuni”. Pentru lipsă de disciplină a fost pedepsit cu 8 zile arest¹⁴⁵.

După un an (octombrie 1895 n. a.) notarea ofițerului este foarte bună. Ea aparține locotenent-colonelului Koslinsky E. care l-a

¹⁴² *Ibidem* f. 8.

¹⁴³ *Ibidem* f. 9.

¹⁴⁴ *Ibidem* f. 9.

¹⁴⁵ *Ibidem* f. 9.

prezentat astfel: „locotenentul Negru Nicolae a comandat Compania de Torpile Fixă în absența titularului timp de 7 luni și s-a achitat foarte bine. Este activ și energic. Purtarea foarte bună și ținută curată”¹⁴⁶. A fost propus pentru înaintare la alegere, propunere agreată și de Inspectorul General al Marinei general Murgescu I.

Pentru anul 1896 au fost menținute notele favorabile anterioare fiind apreciat că s-a achitat bine de îndatoririle sale de comandant al Companiei vaselor în rezervă și ca șef al serviciului tehnic. Șeful său și-a exprimat dorința de a continua și dezvolta cunoștințele ce le posedă pentru arma sa.

La 16 noiembrie 1896 se afla la comanda canonierei „Fulgerul”, fiindu-i menținute toate notele bune din trecut la care s-a adăugat și aprecierea că este un ofițer prețios, energic și conștiincios. În urma unui incident avut cu căpitanul Ponici P. a primit la 10 aprilie 1897, opt zile de arest¹⁴⁷.

Comandantul Diviziei de Dunăre constată că este cam slab în manevre și în conducerea navei. Inspectorul General al Marinei este mai binevoitor. În notarea anului 1897 acesta pune slăbiciunea ofițerului în manevre și conducerea vasului pe spiritul său puțin prevăzător și pe caracterul său prea iute. Cred că în timp se va corija și va fi un ofițer folositor Flotilei¹⁴⁸.

În 1897, în calitate de comandant al puitorului de mine „Alexandru cel Bun” a participat la salvarea vitelor din Baltă și transportarea lor la Cernavodă, cu prilejul marilor inundații provocate de creșterea Dunării în anul 1897.

Căpitanul Negru Nicolae este ambarcat în septembrie 1898 pe crucișătorul „Elisabeta”. Comandantul Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Eustațiu Sebastian, arată în septembrie 1898: „de la început și-a făcut întreaga campanie fiind însărcinat cu manevrele și ca cel mai vechi la bord a fost șeful careului ofițerilor. A fost asemenea însărcinat și cu instrucțiunea elevilor plutonieri din Școala de Artilerie și Geniu. De toate aceste servicii s-a achitat cu mult zel, tact și pricepere. Conduită foarte bună, supus și disciplinat. Nu pot

¹⁴⁶ *Ibidem* f. 10.

¹⁴⁷ *Ibidem* f. 10.

¹⁴⁸ *Ibidem* f. 12.

decât să-i aduc lauda acestui ofițer care posedă și toate cunoștințele armei sale¹⁴⁹. După o lună Inspectorul General al Marinei contraamiralul Murgescu I. se unea cu notele comandantului Diviziei de Mare și adăuga că este un ofițer de viitor și folositor marinei.

În anul 1899 Inspectorul General al Marinei îl consideră „un ofițer format și bun pentru orice serviciu la nave și la uscat”¹⁵⁰.

Până la ambarcarea pe crucișătorul „Elisabeta” în timpul campaniei de vară a îndeplinit funcția de șef al serviciului Artilerie și Torpile și profesor la Școlile marinei, achitându-se foarte bine de aceste însărcinări. Pe crucișător a participat la campania de instrucție ca prim ofițer de cart și s-a condus foarte bine. În timpul iernii a fost ambarcat, în misiune, la Rotterdam comandant pe un vapor de transport mărfuri. (S.M.R.) Fișa de aprecieri întocmită în anul 1900 cuprindea la capitolele:

a) Traiul în societate:

1. Caracterul ofițerului = serios
2. Felul vieții în societate = corect
3. Felul vieții în corp = corect
4. Ocupațiile sale în afara serviciului = se ocupă a se instrui
5. Educația ce are = bună
6. Dorința de a completa studiile = are
7. Mijloace de existență în afară de soldă = nu are
8. Observații generale = ofițer de viitor

b) Modul cum servește:

1. Zelul ce arată = mult
2. Dacă arată mai mult zel pe dinafară pe cât ne arată în fond = egal
3. Aptitudinea sa la serviciu = foarte bună
4. Modul de a trata pe inferiori = bine
5. Modul în care administrează comanda sa din punct de vedere bănesc = nu a avut încă
6. Inteligența și capacitatea = deasupra mijlociu
7. La ce serviciu este mai util = la manevre la bord
8. Dacă i s-a încredințat vreo misiune, cum s-a achitat de dânsa = nu i s-a încredințat

¹⁴⁹ *Ibidem* f. 12.

¹⁵⁰ *Ibidem* f. 17.

c) Sănătatea sa:

1. vârsta = născut la 19 iunie 1868
2. Constituția ce are = potrivită
3. Ce boli grave a avut = n-a avut
4. Dacă cere concedii, de ce? = nu cere
5. Ce aspect fizic are = plăcut
6. Talia sau corpolența = mic și legat
7. Aptitudini de a călări = poate la nevoie
8. Dacă poate face campanie și încă câți ani = poate mulți ani.

Aprecierile aparțin colonelului Urseanu Vasile comandantul Diviziei de Mare¹⁵¹.

În Foaia Personală a ofițerului apar notele Inspectorului General al Marinei date la inspecția generală din 1900 când făcea parte din efectivele „Apărării Porturilor Fluviale“ și avea gradul de căpitan: „Căpitanul Negru Nicolae comandă foarte bine compania Chilia-Veche și vasele dependente. Se ocupă cu autoritate de instrucția și disciplina oamenilor. În rezolvarea conflictelor ivite pe frontieră a arătat mult tact. Este un ofițer foarte bun cu depline cunoștințe de marină“¹⁵².

Noul Inspector General al Marinei, comandorul Koslinsky Emanoil îl notează în decembrie 1901: „Aflat detașat afară din cadre la S. M. R. se achită bine de îndatoririle ce le are acolo. A fost admis la examenul de ofițer superior, încă nu s-a prezentat“¹⁵³.

În octombrie 1902 apare reușit la proba scrisă pentru gradul de locotenent-comandor, peste două luni a promovat examenul de înaintare în acest grad.

Directorul S. M. R. I. Coandă¹⁵⁴ aprecia, la 1 decembrie 1902: „Mențin notele favorabile din anul trecut (care nu apar în dosarul personal n. a.) completându-le cu privire la relațiunile de serviciu cu publicul comersant asupra cărora sunt foarte mulțumit“¹⁵⁵.

Revenit din detașarea la S. M. R. (1903) unde a fost comandant de cargobot (navă autopropulsată destinată transportului de mărfuri în

¹⁵¹ *Ibidem* f. 19.

¹⁵² *Ibidem* f. 21.

¹⁵³ *Ibidem* f. 21.

¹⁵⁴ *Ibidem* f. 7. *Ibidem* f. 29, 30.

¹⁵⁵ *Ibidem* f. 32.

vrac sau ambalate n. a.), a fost ambarcat pe crucișătorul „Elisabeta“ unde a îndeplinit funcțiunile de ofițer șef de cart și cu manevre.

Notarea ofițerului pe anul 1903 aparține comandantului Diviziei de Mare căpitan-comandorul Eustațiu Sebastian: „S-a achitat bine de îndatoririle sale și am putut constata că n-a pierdut nimic din caracterul său militar și din energia sa. Este la curent cu cunoștințele armei și se ocupă fără îndemn. Este sănătos și robust. Are viu simțul moral și bună educațiune și bun trai în societate. Purtarea prea bună. Nu are datorii și nu obișnuiește jocuri de hazard. Este capabil pentru gradul superior, reușind încă din anul trecut“¹⁵⁶. Comandantul superior a aprobat notele acestui ofițer, socotindu-le bune și îl propune să fie înaintat la alegere.

În funcțiile avute în continuare, șef al Serviciului de Artilerie și Torpile în comandamentul marinei, căpitan de port (1905), este notat bine. „Servește cu autoritate și pricepere posedând o bună instrucție profesională. În anul 1905 s-a distins cu ocaziunea de rezbel“ (prezența în portul Constanța a cuirasatului rus Potemkin n. a.) pentru care a fost decorat de guvernul nostru. Foarte mulțumit de serviciul său“¹⁵⁷. Notările aparțin Inspectorului General al Marinei și Inspectorului General al Navigației și Porturilor comandorul Koslinsky E. și respectiv comandorul Irimescu Ilie. Pentru activitatea sa curajoasă locotenent-comandorul Negru Nicolae a fost decorat cu ordinul „Steaua României“ clasa a V-a în grad de Cavaler.

O notare cuprinzătoare se întâlnește în anul 1906 venită din partea Inspectorului General al Navigației și Porturilor. Pentru complexitatea ei o prezentăm integral:

Aptitudini fizice:

„Înfățișare frumoasă, bine conformat, corectă, sănătos și foarte rezistent. Trage bine cu pușca. Scrie și desenează binișor“.

Facultăți intelectuale:

„Inteligent, judecă bine, are mult bun simț și spirit de ordine“.

Cultură generală:

„Este instruit, scrie bine limba română, cunoaște foarte bine limba italiană și puțin limba franceză“.

¹⁵⁶ *Ibidem* f. 34.

¹⁵⁷ *Ibidem* f. 36.

Instrucțiunea militară:

„Are bune cunoștințe militare generale fiind absolvent al Școlii Navale din Livorno. Cunoaște foarte bine regulamentele armei“.

Aptitudini militare:

„Are o bună aptitudine în comandă. Concepe bine. Are multă hotărâre și voință. Are multă inițiativă, energie și sânge rece în toate împrejurările“.

Educație militară:

„Disciplinat, ținută militară, execută ordinele cu precizie. Are simțul onoarei foarte dezvoltat. Are bună voință. Este foarte riguros. Are spirit de corp și camaraderie. Are mult camaraderism. A înaintat în general la alegere. Mult curaj militar și devotament. Spirit de sacrificiu. Are frumoase sentimente de patriotism“.

Facultăți morale:

„Este autoritar. Are mult prestigiu, seriozitate, sinceritate, moralitate și demnitate. Este drept. Are multă tărie de caracter. Are curajul opiniunii. Are frumoase sentimente de familie și moralitate. Integru. nu este prea modest (singura apreciere negativă n. a.). este destul de manierat. Conduita foarte bună. Are avere dotală. Este cumpătat. Nu are defecte“.

Îndeplinirea serviciului:

„Caută a instrui personalul din subordinea sa. Are grijă de materiale. Nu lipsește de la program“¹⁵⁸.

Ca secund pe crucișătorul „Elisabeta“, comandantul Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Negrescu N. îl notează foarte bine: socotindu-l marinar prin excelență. „E în corp de 4 luni... Inteligent. Harnic pe timpul reparațiilor și armării bastimentului în Arsenal și în puținele ieșiri în mare cea avut s-a arătat foarte activ îndeplinindu-și cu multă pasiune serviciul și îngrijind de material. Propun să i se dea în campania anului viitor comanda bricului „Mircea“ în loc de aceea a unui monitor cum s-a hotărât, fiind cel mai indicat și având și vechime de 2¹/₂ ani în grad“¹⁵⁹.

Inspectorul General al Marinei îl supranotează lapidar: „aprecierile șefului de corp sunt juste și le aprob“. În notarea următoare

¹⁵⁸ *Ibidem* f. 41.

¹⁵⁹ *Ibidem* f. 46.

comandantul Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Negrescu N. consemna: „Lt.-comandorul Negru N. e bine conformat, de o înfățișare simpatică și rezistentă. Sănătos. Înnoată bine. Inteligent, judecă bine, conține clar, are inițiativă, moral. Posedă simțul realității și al dreptății. Are curajul răspunderii și al opiniunii personale. Nu-i cunosc pasiuni. Temperament vioi și vesel. Trăiește foarte bine în corp și în societate. Are simțăminte frumoase de camaraderie. Parte din timpul liber îl întrebuințează citind și plimbându-se pe mare cu barca proprie cu vele, marinar foarte bun. Are ceva avere personală și bani dotali. Nu a cerut concedii. Ținută corectă. Se prezintă prea bine”¹⁶⁰.

După ambarcarea pe crucișătorul „Elisabeta” este numit Director al Școlii de Marină și comandant al bricului „Mircea” (1908). Comandantul Diviziei de Mare apreciază că pe timpul campaniei anului 1908 s-a distins ca un bun marinar ocupându-se de navigație și de instruirea elevilor și ofițerilor în mod foarte profitabil. A fost propus să fie avansat la alegere.

În campania anului 1909 a fost însărcinat cu călătoria de Stat Major în zona Galați-Reni și Cernavodă-Silistra aducând datele necesare întocmirii lucrărilor de Stat Major. În acest an a fost avansat căpitan-comandor.

O perioadă de 8 luni (aprilie 1910 - noiembrie 1910) a condus Direcția a V-a Marină din Ministerul de Război. La calitățile evidențiate: autoritate asupra inferiorilor, conduită prea bună, bun camarad, îndeplinirea serviciilor cu care este însărcinat nu lasă cu nimic de dorit, cunoaște scrimă și trage cu revolverul, Inspectorul General al Marinei contraamiralul Eustațiu Sebastian îl atenționează asupra faptului că vorbește prea mult și adesea judecă pripit. Este pedepsit cu trei zile arest pentru „indiscreție și denaturare a adevărului ceea ce a dat loc la aprecieri jignitoare asupra unui camarad al său”. În notarea pentru anul 1910 contraamiralul Eustațiu Sebastian scria: „Anul acesta, a lăsat de dorit din cauză că vorbește prea mult. A comis indiscrețiuni și ce este mai rău, a denaturat adevărul, așa că a dat loc la intrigi între camarazi. Și-a luat pedeapsa și cred că-i va servi de lecție având în vedere că nu-i lipsește nici una din celelalte cerințe unei bune educații militare. Ofițer care-și îndeplinește prea bine serviciul, cu

¹⁶⁰ *Ibidem* f. 47.

multă activitate și putere de muncă. A condus prea bine Direcția Marinei din Minister¹⁶¹.

Pentru anul 1912, Comandantul Inspector General al Marinei îl notează pentru activitatea desfășurată la comanda crucișătorului „Elisabeta“, în mod laudativ. „Sănătos și rezistent. Se prezintă bine. Capabil, cu cultură generală prea bună, tot așa și cea marinărească de care se ocupă foarte serios, fiind și profesor la Școala Navală Superioară. Aptitudini militare și în special de bun marinar, le are pe deplin. Conduce cu multă competență crucișătorul „Elisabeta“, al cărui comandant este. În toate inspecțiile diferitelor perioade de instrucție am constatat prea bună conducere a unității sale de comandă în toate împrejurările.

Prin cunoștințele sale superioare va fi capabil să conducă și unitățile corespunzătoare gradului următor. Îndeplinind condițiile de vechime și stagiul îl propun pentru înaintare¹⁶².

În anul 1912 Negru Nicolae se afla la comanda crucișătorului „Elisabeta“ îndeplinind o misiune importantă. În condițiile izbucnirii primului război balcanic bastimentul pregătit pentru război este trimis la Constantinopol având drept misiune: „protecția populației românești, a Legației și a Consulatului român din capitala Turciei. Crucișătorul „Elisabeta“ considerat parte componentă a flotei internaționale, formată din nave trimise și de Franța, Anglia, Austria, Germania, Italia, Rusia, Olanda, Spania, S.U.A. a sosit la Constantinopol în ziua de 30 octombrie. La 8 noiembrie au fost debarcate în oraș trei gărzi. Prima formată din 100 de marinari, avea însărcinarea de a asigura paza sectorului rezervat României pe lângă detașamentele de pe navele din Austria și Anglia. Celelalte gărzi au făcut paza Legației și Consulatului Român din Constantinopol. Marinarii români s-au comportat excelent atrăgând simpatia colegilor lor de pe celelalte nave. Crucișătorul „Elisabeta“ a rămas la Constantinopol până la 14 iunie 1913 după care s-a înapoiat în țară. Comandantul Diviziei de Mare, comandorul Rădulescu îl propune pentru avansare la excepțional, arătând: „Căpitanul-comandor Negru Nicolae e sănătos și rezistent. Foarte capabil în conducerea unității

¹⁶¹ *Ibidem* f. 48.

¹⁶² *Ibidem* f. 51.

„Elisabeta“, pe care a comandat-o, îndeplinindu-și serviciul în mod conștiincios. S-a ocupat mult cu instrucția ofițerilor și a echipajului obținând rezultate satisfăcătoare. A profesat cursul de artilerie și torpile la Școala Navală Superioară și-a dirijat lucrarea hartei hidrografice schematică a lacului Tașaul¹⁶³. Șeful ierarhic superior, Inspectorul General al Marinei contraamiralul Eustațiu Sebastian este de acord cu propunerea de avansare la excepțional, arătând că ofițerul se găsește pe tabelul de înaintare întocmit de minister și aprobat de M. S. Regele completând notarea cu aprecieri bune. „Și-a îndeplinit serviciul în condițiile cele mai bune atât în misiunile corpului cât și pe timpul campaniei acestui an (1913 n. a.). A comandat gruparea de vase hotărât pentru apărarea punctului naval Sulina, unde a organizat apărarea în mod satisfăcător“¹⁶⁴.

Pentru avansarea la excepțional, comandantul Diviziei de Mare a înaintat eșaloanelor superioare un raport special prin care arăta: „Am onoarea a raporta că prin modul său de a servi și grație studiilor ce a făcut la Academia Navală de la Livorno, căpitanul-comandor Negru Nicolae merită a înainta în mod excepțional“. Comandantul Inspector General al Marinei susține propunerea de avansare la excepțional a ofițerului cu argumente solide: „Căpitanul-comandor Negru Nicolae este un ofițer de marină instruit prin cunoștințele sale teoretice și practice ce aduce reale servicii marinei. Actualmente conduce crucișătorul „Elisabeta“ unde se distinge prin calitățile sale marinărești. Acest bastiment se găsește la Constantinopol sub comanda acestui ofițer care l-a condus și conduce în greaua și delicata sa misiune cu multă competență și tact“¹⁶⁵.

În raportul special întocmit de Inspectorul General al Marinei către Ministerul de Război se arăta: „Căpitanul-comandor Negru Nicolae este propus la înaintare excepțională încă din 1912. Se găsește pe tabelul de înaintare din 1914. Serviciile sale din trecut și din prezent îl clasează printre ofițerii cei mai buni. Merită înaintarea fiind și vechi în grad, 1909. În armata de uscat s-au înaintat colonei și din promoția

¹⁶³ *Ibidem* f. 52.

¹⁶⁴ *Ibidem* f. 53.

¹⁶⁵ *Ibidem* f. 49.

1912¹⁶⁶.

Într-un alt raport special Inspectorul General al Marinei arăta: „căpitanul-comandor Negru Nicolae în acest din urmă grad a îndeplinit funcțiunea de Șef de Stat Major și Director al Marinei în Ministerul de Război. Actualmente este comandantul Diviziei de Mare și al crucișătorului „Elisabeta“. De toate aceste însărcinări speciale s-a achitat în mod deosebit după cum se vede din notele sale din memoriu. Gradele superioare le-a luat la alegere. În comenzile ce-a avut în aceste grade a probat „că este un ofițer cu prea bune calități pentru a merge înainte. Îl propun a înainta la gradul de comandor“¹⁶⁷. Raportul avea în vedere activitatea ofițerului pentru perioada anilor 1912-1913. Pentru următorii doi ani (1913 - 1914) șeful lui superior menține raportul special făcut anterior, adăugând că ofițerul a continuat a servi cu același zel și pricepere.

Este avansat comandor în anul 1915 când îndeplinea funcția de comandant al Depozitelor Fluviale, fiind apreciat că „pune multă râvnă și zel pentru buna organizare și conducere a unității sale, că este bun gospodar, îngrijește bine de oameni și de materialele statului aducând continue îmbunătățiri“¹⁶⁸.

Prin I. D. Nr. 1909 din 7 mai 1916 a fost numit în Comitetul Consultativ al Marinei, fiind Director al Marinei în Ministerul de Război.

Prin ordinea de bătaie a marinei pentru război comandorul Nicolae Negru a fost numit la 10 mai 1916 comandant al Escadrei de Dunăre.

Ofițer superior de marină, la 13 ani se găsea în această armă, cu o pregătire navală excepțională formată în școlile ce le-a urmat dar și prin practica dobândită printr-o ambarcare neîntreruptă pe navele maritime și fluviale cu o bogată experiență de marinar, a condus unitatea de monitoare și vedete (Escadra n. a.) în lupta la care a participat dovedindu-se un comandant cu calități deosebite.

De la luarea comenzii Escadrei până la începerea operațiunilor de război (august 1916) a organizat pregătirea ofițerilor și echipajelor unităților de luptă de la bordul navelor pentru confruntările ce urmau a

¹⁶⁶ *Ibidem* f. 60.

¹⁶⁷ *Ibidem* f. 61.

¹⁶⁸ *Ibidem* f. 63.

avea loc. Cu vedetele fluviale, canoniere și nave ușoare a organizat serviciul de siguranță până la 30-40 km înaintea Escadrei studiind pozițiile ce ar fi putut fi ocupate de inamic pentru a lovi cu artileria navală forțele române, drumurile pe care flota Austro-Ungară ar fi putut naviga pentru a se apropia de navele proprii, mișcările navelor austro-ungare concentrate la Rusciuc. Pentru familiarizarea comandanților de nave și a piloților fluviali cu rutele de navigație, pentru cunoașterea trecerilor dificile a inițiat și desfășurat pe Dunăre marșuri de instrucție și manevre evolutive. A conceput și întocmit instrucțiuni speciale pentru comandanții monitoarelor cu privire la locul fiecăruia în luptă, folosirea armamentului de la bord, procedee în situații de pierderi în personal, înlocuiri la comandă, exerciții de salvare în caz de eșuare etc.

S-a ocupat de pregătirea vedetelor fluviale pentru atacul cu torpila organizând exerciții de luptă cu lansări de torpile automobile pe Dunăre, noaptea. Comandantul Negru Nicolae arăta într-un raport înaintat Ministrului de Război: „este regretabil că la atacul de la Giurgiu nu au fost folosite vedetele fluviale, improvizându-se câteva șalupe pe care le armează cu personal ce nu cunoștea torpila automobilă și nici manevre“. Aprecierile comandantului Escadrei în legătură cu faptul că nu s-au atacat navele de luptă inamice de către vedetele fluviale române prin lansarea de torpile, domeniu în care au fost dotate și pregătite, evidențiază că Escadra austro-ungară „S-a ținut în tot timpul războiului într-o mare rezervă, neîncumetându-se la distanța ce ar fi făcut posibil atacul nostru cu torpile, ținându-se sub protecția artileriei de coastă dincolo de zona de luptă a Escadrei române“. Într-o discuție cu comandantul monitorului austriac „Temeș“ acesta a declarat că „deși escadra lor era superioară în număr n-a încercat să ne atace deoarece cunoștea pregătirea intensă a noastră în torpile“.

În timpul operațiunilor de luptă ale monitoarelor comandorul Negru Nicolae s-a ambarcat la bordul navelor având personal conducerea tactică a monitoarelor în operațiuni, aproape de detaliu, ale tuturor armelor bordului, încurajând comandanții și a asigura succesul acțiunii. „Activitatea unei Escadre, remarca comandorul Negru Nicolae, nu se poate despărți, ea se confundă cu activitatea comandantului. În timpul luptelor comandantul unei Escadre stă pe

bord, cot la cot cu toți ofițerii și marinarii. Capacitatea militară a comandantului (de Escadră n. a.) sintetizează activitatea întregii Escadre“.

Monitoarele, „baterii flotante mobile“, au participat la apărarea capul de pod de la Turtucaia înscriind frumoase pagini de eroism în istoria Marinei Române. Au sprijinit cu artilerie aripa dreaptă a Sectorului I Staroselo, au bătut flancul stâng al trupelor inamice ce înaintau dinspre Rusciuk și Razgrad, au sprijinit apărarea în zona Kalimoc. Tragerile de artilerie ale monitoarelor au obligat, inamicul să-și schimbe foarte des pozițiile sau să înceteze bombardamentele de artilerie. Comandorul Negru Nicolae a organizat detașamente de debarcare formate din echipajele monitoarelor care au reușit să oprească înaintarea inamicului pe anumite direcții. Din ordinul comandantului Escadrei, monitoarele au protejat trupele proprii ce se retrăgeau de la Turtucaia, luând la bord pe comandantul Capului de Pod, general Teodorescu, cu statul său major. Cu multă amărăciune comandorul Negru Nicolae arăta într-un memoriu: „Mi-a făcut o dureroasă impresie faptul că la pontoane se găseau sute de ofițeri care salutau pe generalul lor pe care îl părăseau. Nu era oare drept, ca acești bravi să fie luați cu D-sa? Ce folos ar fi adus ei țării în luptele viitoare“¹⁶⁹.

În Foaia calificativă pentru perioada 14 august 1916 - 24 august 1916 comandantul Capului de Pod Turtucaia, generalul Teodorescu apreciază activitatea comandorului Negru Nicolae bazat mai mult pe presupuneri personale: „Comandorul Negru Nicolae s-a aflat pe timpul luptelor de la Turtucaia sub ordinele directe ale contraamiralului Negrescu Nicolae astfel că nu pot ști activitatea sa pe timpul acelor lupte și urmează să fie notat de șeful său direct. Am cunoscut și apreciat pe acest ofițer superior de marină pe timpul care a precedat mobilizarea în primăvara anului 1916 ca un prea bun element plin de energie și patriotism. Cred că și pe timpul luptelor s-a purtat brav și cu multă pricepere căci în general acțiunea marinei în primele zile de luptă a fost foarte eficace și de mare folos în apărarea sectorului I de la Staroselo. Cred că a contribuit și el la această acțiune. Cred că este un ofițer distins de marină care merită a

¹⁶⁹ A. M. R. Fond Divizia de Dunăre, Dosar 30, f. 179.

înainta”¹⁷⁰.

Sub comanda comandorului Negru Nicolae Escadra de Dunăre a acționat eficient în sprijinul flancului drept al Armatei de Dobrogea în luptele ce au avut loc în zonele Dervent, Ostrov, dealul Cătina, movila Vlachichioi, Aliman-Musait, balta Vederoasa, Rasova etc. Monitoarele românești constituiau un real pericol pentru inamic determinându-l să retragă o parte din artileria de mare calibru de pe front pentru a o instala pe cotele dominante ale Dunării și a acționa asupra tirurilor acestora. Detașamentele de marinari de la monitoare au debarcat în unele ostroave contribuind la fixarea și neutralizarea inamicului. Monitoarele au participat la organizarea unor recunoașteri în amonte pe Dunăre fiind puternic atacate de artileria grea inamică de la Oltina. În legătură cu misiunea din 8 septembrie 1916, comandorul Negru Nicolae raporta eșaloanelor superioare: „Principiul preconizat de toți marinarii care au studiat luptele fluviale este ca flotilele să apere flancurile armatelor în urma lor, pe când noi facem totdeauna contrariul avansând, fără nici o informație de la uscat, întotdeauna înaintea armatei de uscat. Înțeleg sacrificiul Flotei când într-un punct cunoscut ar fi necesar să distrugem apărări care ar împiedica trecerea armatei”¹⁷¹. În lunile septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie 1916 comandorul Negru a comandat Escadra de Dunăre în sprijinirea luptelor ce s-au dat pe șoselele ce duc la Rasova, dealurile Cetatea, Ceair, Baciului, Ciocan, Valea Ghiol Bașa, satul Arabaği, dealul Caramancea, ostrovul Gâsca etc. Stăpânirea și menținerea localității Topalu de către detașamentele de marinari de la monitoare sunt prezentate astfel de către comandorul Negru Nicolae comandantul Escadrei de Dunăre: „Am onoarea a vă raporta că urmărind pe inamic l-am făcut să treacă dincolo de Topal și la Calachioi. La ora 4³⁰ Escadra a ocupat satul Topal prin patrulare.... Nici un soldat din armata română sau rusă nu s-au găsit în sat aceștia sosind 40 minute mai târziu cu patrulele lor. Rog a dispoza trimiterea unui ceam cu remorcherul respectiv“.

În luna decembrie 1916 Escadra de Dunăre comandată de comandorul Negru Nicolae a întreținut puternice angajamente de foc

¹⁷⁰ A. M. R. Memorii Ofițeri Bătrâni Marină, Dosar 186, f. 63.

¹⁷¹ *Ibidem* f. 64.

cu artileria inamică, a susținut convoaiele de nave ce se scurgeau de la Galați (circa 700 șlepuri și vase diverse încărcate cu materiale și cereale).

Între 15 decembrie 1916 - 8 ianuarie 1917 comandorul Negru Nicolae a îndeplinit funcția de comandant al Diviziei de Dunăre succedând contraamiralului Negrescu N.

În calitate de comandant al portului Galați comandorul Negru Nicolae s-a remarcat printr-o preocupare neobosită asigurând debarcarea și ambarcarea trupelor ce soseau sau se aflau în portul Brăila, organizând și paza portului. A realizat o bună aprovizionare cu materiale de război a navelor marinei militare. Din inițiativa ofițerului au fost salvate 1.600 de vagoane cu cereale ale armatei care s-ar fi degradat în șlepurile unde se aflau. A sprijinit lansarea unui pod de vase prin care s-a realizat legătura între portul Brăila și localitatea Ghecet din Dobrogea, asigurându-l și contra minelor de curent prin construirea a două estacade. A organizat evacuarea portului Brăila spre Galați și a Părții Sedentare a armatei de uscat folosindu-se pentru această operațiune un mare număr de șlepuri (circa 500).

A dovedit o atenție sporită pentru răniții sosiți la Galați organizând asistența lor medicală. A capturat 12 șlepuri sub pavilion austro-ungar.

În perioada 8 ianuarie 1917 - 16 iunie 1918 a fost comandantul Marinei Române în subordinea Ministerului de Război având ca șefi pe generali Burghel și Razu Aristide, secretari ai ministrului.

În această calitate a participat la stabilirea „Ordinii de Bătăie Generală a Marinei Militare pe timp de Război“ care a intrat în vigoare prin Ordinul de zi nr. 149 din 16 ianuarie 1917, ordin semnat de comandor Negru Nicolae.

În Foaia calificativă pentru perioada noiembrie 1916 - august 1917 se găsește notarea generalului Burghel: „Ofițer superior de marină care după trecutul său și notele din Memoriu posedă toate însușirile fizice, militare și profesionale armeei sale. Sunt peste 9 luni de când a fost numit comandant al marinei (P. S.) în care s-a condus bine. Înlocuind pe d-l Amiral Eustațiu mi-a dovedit putere de muncă și pricepere, cum de altfel mi s-a confirmat și de foștii săi șefi cum că a fost la înălțime la Rusciuk, la Cernavodă și la evacuarea în dreptul lui Isaccea și Tulcea. Nu știu căror împrejurări se datorește faptul trecerii la P. S. că nu i s-a luat comanda. Este greu a se aprecia ofițerii din

marină unde erau curente diferite și pe cât au văzut obstrucționiști. Impresia personală asupra comandorului Negru N. este că este la înălțime de a merita înaintarea la amiral fiind în putere și energic¹⁷².

Comandantul Marinei, viceamiral Bălescu C. arăta în notarea din perioada iunie 1918- octombrie 1918: „Prin noua ordine de bătaie, după mobilizare comandorul Negru Nicolae a fost numit comandant al Diviziei de Mare, unitatea fiind lipsită și de vase și de trupe, acest comandament prin administrare este redus la o adevărată sinecură. Acest ofițer este implicat și în afacerea care a avut ca prim rezultat reformarea comandorului Ciuchi și pentru care și domnia sa va fi chemat la răspundere în urma constatărilor precise făcute de d-l General Mărdărescu care a anchetat cazul¹⁷³.

Printr-un raport special comandantul marinei propune să fie eliminat de la înaintare „Pe baza notelor din memoriu și în așteptarea sancțiunilor ce urmează a-i aplica ca consecință a constatărilor făcute de D-l General Mărdărescu propun ca acest ofițer să fie eliminat de la înaintare¹⁷⁴.

Comandorul Negru Nicolae a fost pus în urmărire pentru a fi trimis înaintea Consiliului de Reformă (7 septembrie 1919). A fost învinuit de Consiliul de Reformă prin ordinul nr. 50, de rea credință și defăimătoare adusă comandorul Scodrea Vasile și a soției sale. Cu prilejul unei reuniuni care a avut loc la Sulina, ofițerul a intervenit în public insultându-l pe comandorul Scodrea V. pentru motivul că nu a luat atitudine împotriva amiralului rus Fabrinski care a avut o comportare nepermisă față de soția sa „prin gesturi scandaloase și priviri provocatoare^{*}.

Noul Inspector al Marinei contraamiralul Niculescu C. Rizea arăta în anul 1921, că: „Este un bun ofițer de marină, și orice serviciu i s-a încredințat a servit cu distincție. Nu a reușit la proba de contraamiral

¹⁷² *Ibidem* f. 64.

¹⁷³ *Ibidem* f. 65.

¹⁷⁴ *Ibidem* f. 66.

* În anul 1920, luna mai, comandorul Negru Nicolae a fost scos din urmărire prin Ordonanța nr. 7 a Ministerului de Război, care a informat despre această hotărâre printr-un Raport Special pe Comisarul Regal care a analizat cazul (Arhivele Militare Române, Fond C. M. M. dosar 432, f. 46).

neprezentându-se. Îl caracterizez bun în grad pentru a 3-a oară¹⁷⁵.

Demisionând la 1 octombrie 1922, a fost trecut în rezervă a marinei. În Memoriul Personal sunt două notări ale comandantului Marinei în care se arată că nu este propozabil din cauză că nu a trecut călătoria de comandament cerută de gradul superior și nici nu merită a fi admis să urmeze cursul de comandament. Ultima notare aparține contraamiralului Bălănescu, comandantul Diviziei de Mare, care în 1931 arată că a fost concentrat anul acesta, dar n-a trecut călătoria de comandament cerută de gradul superior. Nepropozabil¹⁷⁶.

La 1 ianuarie 1932 ofițerul se afla în poziția retragere.

Studii:

- 3 ani de gimnaziu
- 3 ani Școala Copiilor de Marină (1881, 1882, 1883)
- Academia Navală Livorno (1884-1889)
- Școala Superioară Navală de Aplicații (Academia Navală Livorno 1892-1893).

Decorații:

- Ordinul „Sf. Alexandru“ (Bulgaria) clasa a II-a 1899
- Ordinul „Coroana României“ clasa a V-a în grad de Cavaler 1905
- Ordinul „Steaua României“ clasa a V-a în grad de cavaler 1907
- Semnul Onorific de Aur pentru 25 de ani de serviciu
- Medalia Jubiliară „Avântul Țării“
- Ordinul „Coroana României“ în grad de Ofițer 1911
- Ordinul „Sf. Stanislav“ (Rusia) în grad de comandor 1912
- Ordinul „Steaua României“ clasa a IV-a în grad de Ofițer 1913
- Ordinul „Sf. Vladimir“ clasa a III-a cu spade.

Comandorul Negru Nicolae s-a remarcat pe timpul detașării timp de trei ani și jumătate la Serviciul Maritim Român (S. M. R.) unde a îndeplinit însărcinarea de comandant al navei comerciale „Iași“ cu care a făcut curse pe ruta Constanța-Rotterdam. Timp de un an (1909-1910) a lucrat la Comisia Europeană ca inginer hidrograf.

¹⁷⁵ *Ibidem* f. 77.

¹⁷⁶ *Ibidem* f. 78.